OZNÁMENIE O STRATEGICKOM DOKUMENTE

v zmysle zákona NR SR č. 24/2006 Z.z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov

„Aktualizácia Plánu udržateľnej mobility Prešovského samosprávneho kraja“

Apríl 2023

Telefón	Fax	e-mail	WEB	IČO
+421 51 7081 772	+421 51 7081 770	doprava@psk.sk	www.po-kraj.sk	37870475

I. Základné údaje o obstarávateľovi

1.1. Názov

Prešovský samosprávny kraj

1.2. Identifikačné číslo

378 704 75

1.3. Adresa sídla

Úrad Prešovského samosprávneho kraja
Námestie mieru 2
080 01 Prešov

1.4. Meno, priezvisko, adresa, telefónne číslo a iné kontaktné údaje oprávneného zástupcu obstarávateľa

PaedDr. Milan Majerský, PhD.
predseda Prešovského samosprávneho kraja
Námestie mieru 2
080 01 Prešov
telefón : 051 / 7081 103
e-mail : predseda@psk.sk

1.5. Meno, priezvisko, adresa, telefónne číslo a iné kontaktné údaje kontaktnej osoby, od ktorej možno dostať relevantné informácie o strategickom dokumente a miesto na konzultácie

Údaje kontaktnej osoby :
Ing. Peter Hadbavný
odbor dopravy Úradu Prešovského samosprávneho kraja
Námestie mieru 2
080 01 Prešov
telefón : +421 911 155 730
e-mail : Peter.Hadbavny@psk.sk

Miesto konzultácie :
Úrad Prešovského samosprávneho kraja
Námestie mieru 2
080 01 Prešov

II. Základné informácie o strategickom dokumente

II.1. Názov

Aktualizácia Plánu udržateľnej mobility Prešovského samosprávneho kraja

II.2. Charakter

Plán udržateľnej mobility regiónu Vysokých Tatier je autonómnou súčasťou Plánu udržateľnej mobility Prešovského samosprávneho kraja, respektíve jeho aktualizácie. Jeho spracovanie vychádza vo veľkej miere z pôvodného PUM PSK a jeho aktualizácie, s ktorou je spracúvaný súčasne. Pre jeho spracovanie sa uplatňuje európska metodika tvorby strategických dokumentov udržateľnej dopravy SUMP 2.0.

Podľa zadania a diskusií sprevádzajúcich začiatok prác je úlohou PUM RVT komplexné riešenie územia špecifického polycentrického regiónu Vysoké Tatry v rozsahu obcí Štrba, mesta Vysoké Tatry a obcí Ždiar, Tatranská Javorina a Pribylina, hoci tá leží v Žilinskom samosprávnom kraji. Spolu s týmto územím je nevyhnutné riešiť aj podhorie vyšpecifikované ďalej. Územie podhoria nebude riešené komplexne, bude riešené v kontexte riešenia regiónu Vysokých Tatier, keďže sa toto územie čoraz viac stáva zázemím pre turistov ale aj pracujúcich v službách cestovného ruchu v horských strediskách. V tomto území sa nebude riešiť dochádzka za prácou a vzdelaním do okresných miest a ďalších centier. Tá je riešená v rámci PUM PSK.

Plán udržateľnej mobility špecifického polycentrického regiónu Vysoké Tatry má byť nástrojom na dosiahnutie integrovanej, udržateľnej, ekologickej a inteligentnej dopravnej obslužnosti špecifického subregiónu nachádzajúceho sa v národnom parku a s dominantným cestovným ruchom. Vypracovanie uvedeného dokumentu má vychádzať z poznania potrieb oprávnených užívateľských segmentov a má posilniť úlohu verejnej dopravy pri dopravnej obsluhe Vysokých Tatier, najmä pre krátkodobých turistov, a navrhnúť spôsob radenia ponuky statickej dopravy vrátane podávania informácií o voľných kapacitách na parkoviskách s využitím moderných informačných technológií rešpektujúc únosnosť a limity využívania prostredia pre napĺňanie stratégie trvalej udržateľnosti.

Vzhľadom na vyššie uvedené je potrebné pri vypracovaní plánu udržateľnej mobility regiónu Vysoké Tatry v rámci procesu aktualizácie PUM PSK rešpektovať nižšie uvedené skutočnosti pre zabezpečenie udržateľnej dopravy v polycentrickom regióne Vysoké Tatry:

- rešpektovanie nevyhnutných rozmerov udržateľnosti, a to najmä: dosiahnutie ekologickej environmentálnej ekonomickej a politickej udržateľnosti;
- zohľadnenie skutočnosti, že región Vysokých Tatier je polycentrickým regiónom;
- zavedenie ekologickej inteligentnej dopravy na podklade ekoservisnej infraštruktúry;
- vytvorenie multimodálneho integrovaného dopravného systému ako viacvrstvovej dopravnej obslužnosti;
- potreba previazanosti verejnej hromadnej a turistickej dopravy;
- rešpektovanie základných úrovní dopravnej obsluhy regiónu Vysoké Tatry;
- presadzovanie medziregionálneho a medzinárodného prepojenia regiónu Vysoké Tatry;

- regulovanie využívania prístupových ciest do regiónu a cesty II/537 v situáciách kritického preťaženia parkovacích kapacít;
- rešpektovanie skutočnosti, že ide o dopravu v národnom parku.

II.3. Hlavné ciele dokumentu

Hlavné ciele spracovania plánu udržateľnej mobility regiónu Vysokých Tatier vychádzajú zo samotného pomenovania dokumentu aj zo zadania. Nastolenie stavu udržateľnej mobility si žiada nájsť rovnováhu medzi potrebami a požiadavkami bývajúcich a v regióne pracujúcich obyvateľov, zachovania vysoko hodnotného životného prostredia regiónu a potrebami a požiadavkami obyvateľov okolitých regiónov a krajín, ktorí v tomto vysokohodnotnom území chcú nájsť rekreáciu alebo posilniť svoje zdravie prostredníctvom turistiky alebo služieb kúpeľníctva, pričom tieto aktivity predstavujú hlavný zdroj príjmov tu bývajúceho a pracujúceho obyvateľstva.

Ekonomický príbeh Vysokých Tatier je ukážkou ponuky exkluzívneho prostredia, kvalitných dopravných služieb pri prístupe do regiónu a nadväzujúcich kvalitných najmä ubytovacích a stravovacích služieb (za zodpovedajúce ceny). Rozvoj automobilizmu spôsobil značnú demokratizáciu v prístupe do tohto exkluzívneho prostredia, čo naráža na limity ekologickej únosnosti územia a zároveň prináša iba limitovaný ekonomický osoh.

Hlavný cieľ nájdenia rovnováhy pre udržateľnosť bude postupne precizovaný do vízie udržateľnej dopravy a formulovaný v strategických cieľoch. V ďalšom toto bude rozpracované do merateľných špecifických cieľov a jednotlivých opatrení.

Plán a postup vypracovania PUM RVT :

PUM RVT bude spracovaný v súlade s metodikou SUMP 2.0, ako bolo vyššie spomínané.

Spracovanie sa týka štyroch fáz projektu.

- Fáza A – zber dát, opis metodiky, rozpracovanie zadania a participácia;
- Fáza B – analýzy celku aj jednotlivých módov dopravy;
- Fáza C – formulácia vízií, strategických a špecifických cieľov, rozpracovanie návrhov opatrení;
- Fáza D – implementačný plán s odhadom potrebných finančných prostriedkov a návrhmi na zodpovednosť aj vlastný výkon za navrhované opatrenia;

Schémy dokumentov jednotlivých fáz :

I. etapa – Zber dát a Analýza (Fáza A a Fáza B)

1. Identifikačné údaje projektu
2. Úvod
   - 2.1. Zadanie projektu
   - 2.2. Ciele projektu
   - 2.3. Plán vypracovania PUM RVT
   - 2.4. Formulácia vízie a cieľov
3. Vymedzenie a analýza prostredia

4. Analýza dostupných podkladov
    4.1. Európska legislatíva
    4.2. Európske strategické dokumenty
    4.3. Slovenské národné strategické dokumenty
    4.4. Regionálne strategické dokumenty
    4.5. Územno-plánovacia dokumentácia
    4.6. Lokálne strategické dokumenty
    4.7. Analýza plánovaných a pripravovaných stavieb a projektov
5. Participácia a komunikácia
6. Demografia a sociálna štatistika, demografická analýza
7. Ochrana prírody
8. Analýzy cestovného ruchu a turistiky
9. Analýzy dopravy
    9.1. Charakteristika dopytu po mobilite
    9.2. Cestná doprava
    9.3. Verejná osobná doprava
    9.4. Zdieľaná mobilita
    9.5. Statická doprava
    9.6. Cyklistická doprav
    9.7. Pešia doprava
    9.8. Lanová doprava
    9.9. Letecká doprava
    9.10. Nákladná doprava a kombinovaná doprava
    9.11. Organizácia a riadenie prevádzky, informačné a dopravné telematické systémy
10. Verejný priestor
11. Dopravné modelovanie
12. Situačná analýza
13. Zhrnutie I. etapy PUM RVT

Fáza C

1. Identifikačné údaje projektu
2. Zadanie a ciele návrhovej časti
3. Vízia
4. Identifikácia cieľov
    4.1 Strategické ciele
    4.2 Špecifické ciele
5. Opatrenia
6. Variantné scenáre
    6.1. Naivný scenár – do nothing
    6.2. Nulový variant – business as usually
    6.3. Variantné scenáre
    6.4. Maximalistický variant – do all
    6.5. Prehľad opatrení podľa variantov
7. Vyhodnotenie návrhovej časti

Fáza D

1. Identifikačné údaje projektu
2. Zadanie a ciele časti identifikácie a posúdenie opatrení

3. Plán implementácie opatrení
    3.1. Úvodné poznámky k plánu implementácie
    3.2. Implementačný plán
4. Indikátory pre monitorovanie napĺňania špecifických cieľov
5. Plán monitorovania
    5.1. Úvodné poznámky k plánu monitorovania
    5.2. Plán monitorovania
6. Hodnotenie a monitoring implementácie PUM
    6.1. Organizovanie hodnotenia
    6.2. Riešenie spätnej väzby

Spracovanie Správy o hodnotení strategického dokumentu bude prebiehať paralelne od okamihu, kedy budú stanovené základné kontúry návrhovej časti.

Región Vysokých Tatier predstavuje veľmi hodnotné územie z pohľadu zachovaného životného prostredia, možností pre klimatické kúpeľníctvo, pre odpočinkovú aj aktívnu rekreáciu a oddych celkovo. Zachovaný ekosystém na veľkom území si vyžaduje ochranu, ktorá je vyjadrená najmä zriadením Tatranského národného parku. Je verejným záujmom zachovať prírodné bohatstvo tohto regiónu a pohybovať sa v ňom tak, aby toto bohatstvo ostalo zachované aj pre budúce generácie.

Naproti tomu je nevyhnutné umožniť život obyvateľov, ktorí tu môžu žiť, pracovať a poskytovať služby tým, ktorí prichádzajú za zdravím alebo rekreáciou. Tu treba hľadať rovnováhu, ktorej narušením hrozí nenávratné poškodenie klimatického prostredia Vysokých Tatier.

Doprava musí byť riešená tak, aby bola čo najefektívnejšia a čo najekologickejšia. Do cenného regiónu by mala smerovať iba tá doprava, ktorá je pre živor regiónu a jeho obyvateľov nevyhnutná a takisto pre návštevníkov by mala byť prvou voľbou ekologická doprava, najmä doprava verejná.

Jedna zo všeobecnejších vízií pre región Vysokých Tatier hovorí o bezemisnom regióne v budúcnosti. K tomu by mala prispievať aj doprava, a to dvoma cestami: posilnením roly verejnej dopravy v regióne (verejná doprava je ekologickejšia už pre to, že spotrebováva menej energie na prepravu jedného cestujúceho ako individuálna doprava) a tiež preferovaním ekologickejších dopravných prostriedkov vo verejnej, nákladnej aj individuálnej dopravy (elektromobily, vodík alebo iné technológie).

Neoddeliteľnou súčasťou bezemisnej dopravy je aj pešia a cyklistická doprava. Pre tieto dopravné módy treba vytvárať podmienky: bezbariérové pešie chodníky a kvalitné a bezpečné cesty pre bicykle.

Pre dosiahnutie vízie bez emisného regiónu bude potrebné študovať nové technológie a schémy obsluhy a inteligentne ich v regióne implementovať (zdieľanie a ďalšie).

Z tejto vízie a ďalších úvah možno v súlade s krajským plánom udržateľnej mobility sformulovať tieto strategické ciele:

A) SC: Bezemisný dopravný systém v jadrovej[1] časti regiónu Vysokých Tatier

Postupným obmedzovaním používania dopravných prostriedkov spôsobujúcich emisie skleníkových plynov dôjsť k bezemisnému dopravnému systému. Spolu s tým postupne prispôsobovať infraštruktúru pre používanie bezemisných vozidiel (napríklad elektrické rozvody umožňujúce nabíjanie elektrických dopravných prostriedkov) a podporovať ich používanie tak, aby pre trvalo žijúcich obyvateľov neboli drahšie, ako klasické dopravné prostriedky.
Cestnú dopravu regulovať spoplatnením vjazdu v závislosti na ekologickosti dopravného prostriedku (aj vjazd cudzích ekologických vozidiel treba spoplatniť, aby sa mestské časti nestali parkoviskom elektromobilov alebo iných ekologických vozidiel). Emisné dopravné prostriedky treba spoplatniť drahšie.
Ponúkať možnosť odstaviť menej ekologický individuálny dopravný prostriedok na parkovisku na podhorí a ponúknuť kvalitný ekologický servis pre dosiahnutie cieľov v jadrovej časti Vysokých Tatier (ubytovacie možnosti, nástupné miesta pre turistické aktivity, kúpele a iné).

B) SC: Finančne udržateľný systém dopravy v regióne Vysoké Tatry

Doprava je služba. Z určitej časti je prevádzkovaná na komerčnej báze a z určitej časti ide o verejne financované služby, celkovo (sieť ciest II. a III. triedy, ktorá nie je spoplatnená, cyklotrasy a cesty pre peších) alebo čiastočne (železničná dopravná cesta, dopravná obslužnosť dotovaná z verejných zdrojov). Preto treba nájsť rovnováhu medzi požadovanými výkonmi a disponibilnými finančnými zdrojmi. Pre finančnú udržateľnosť systému v regióne Vysokých Tatier je potrebné brať do úvahy ešte tieto aspekty:

- Záujem zachovať vo Vysokých Tatrách čisté životné prostredie je prinajmenšom celonárodný, preto je odôvodnené žiadať finančnú podporu pre riešenie ekologického dopravného systému zo štátneho rozpočtu;
- Časť financovania opatrení pre zachovanie čistého životného prostredia by malo ísť z poplatkov za vjazd, za parkovanie v jadrovej oblasti alebo z miestnych poplatkov za ubytovanie;
- Mesto Vysoké Tatry by sa takisto malo podieľať svojimi prostriedkami;

C) SC: Výkonný a spoľahlivý dopravný systém

Moderný znamená v súčasnosti najmä využívajúci moderné komunikačné a informačné technológie. Zo skúseností z okolitých krajín je zjavné, že tieto technológie vo vhodných kombináciách môžu výrazne pomôcť pri organizovaní dopravy – a to aj v reálnom čase – a takisto pri plánovaní dopravy, a to tak pri plánovaní cesty verejnou dopravou zo strany cestujúceho (vrátane možnosti kúpy cestovného lístka elektronicky), ako aj pri plánovaní dopravnej obslužnosti na základe dát o pohybe cestujúcich. To umožňuje optimalizovať využívanie kapacít a dosahovať vysoké výkony. Dostatok informácií z premávky v reálnom čase umožňuje zvyšovať spoľahlivosť dopravného systému prostredníctvom vzájomne previazaných dispečerských systémov. Moderné technológie v odbavovaní cestujúcich umožňujú optimalizovať uhradené cestovné takisto takmer v reálnom čase. Pre budovanie výkonného a spoľahlivého dopravného systému v regióne Vysokých Tatier je potrebné brať do úvahy ešte tieto aspekty:

[1] **jadrová časť** územia a **vstupná časť** územia – pojmy sú vysvetlené v dokumente

- Systém verejnej dopravy musí byť robustný a schopný ponúkať aspoň z pohľadu časovej dostupnosti komfort zrovnateľný s IAD;
- Systém by mal byť doplnený o shuttle service zo zberných parkovísk do ubytovacích zariadení (vrátane dopravy batožiny), jeden shuttle service môže obsluhovať viac ubytovacích zariadení z jedného parkoviska;

D) <u>SC: Bezpečný dopravný systém</u>

Pri viacerých ľudských aktivitách je potrebné dbať na bezpečnosť svoju a svojho okolia tak, aby činnosťou nevznikli vedľajšie, spravidla negatívne účinky na zdraví a životoch ľudí alebo okolitých veciach v okolí prevádzkovanej aktivity. K tomu ešte v prípade dopravy, najmä verejnej, pristupuje ďalší aspekt – ochrana pred protiprávnym konaním osôb z okolia voči účastníkom dopravného procesu, dopravným prostriedkom alebo dopravnej infraštruktúre. Táto ochrana spočíva po prvé v nastavení pravidiel správania (v legislatíve) a po druhé v dohľade bezpečnostných zborov. K tomu patrí ešte spravidla správanie dopravcov voči zákazníkom (zodpovednosť za cestujúcich alebo prepravovaný tovar a práva spotrebiteľa). Je skutočnosťou, že tieto problémy väčšinou spadajú do kompetencií orgánov na národnej úrovni, no je potrebné sa aj týmto zaoberať.

II.4. Obsah (osnova)

a) Plánu udržateľnej mobility Prešovského samosprávneho kraja – Tatry v štruktúre:
   I. Dopravné modelovanie
   II. Analýzy
   III. Návrhová časť:
      a. Definícia špecifických cieľov
      b. Celková vízia mobility
      c. Opatrenia
      d. Návrhy riešenia dopravných subsystémov:
         I. Cestná sieť
         II. Sieť verejnej osobnej dopravy
      e. Integrovaná verejná doprava
      f. Statická doprava
      g. Cyklistická doprava
      h. Pešia doprava
      i. Železničná doprava
      j. Inteligentné dopravné systémy
   IV. Implementačný plán
   V. Monitoring a hodnotenie
   VI. Spracovanie a prerokovanie SEA PUM PSK

II.5. Uvažované variantné riešenia

V návrhu dokumentu sa uvažuje s variantnými riešeniami pre plnenie stanovených cieľov. Varianty riešenia sú spracované na základe potrieb, finančných zdrojov, personálnych kapacít.

II.6. Vecný a časový harmonogram prípravy dokumentu

	Začiatok doby realizácie	Koniec doby realizácie
Aktualizácia PUM PSK	8/2022	6/2023
Zhromaždenie a spresnenie pripomienok		
Prerokovanie pripomienok s relevantnými orgánmi		
Zapracovanie formálnych pripomienok		
Zapracovanie vecných pripomienok		
Zapracovanie PDO PSK		
Zapracovanie náležitostí SUMP 2.0		
PUM Regiónu Vysoké Tatry	08/2022	06/2023
Úvodné stretnutie, prerokovanie obsahu a postupu prác, zber dát		
Prieskumy	09/2022	09/2022
Merania intenzity cestnej dopravy vnútri regiónu - 1 týždeň		
Smerový prieskum na hranici regiónu hodiny - 1x 4 hodiny počas víkendu		
Dopravný model	10/2022	12/2022
Štvorstupňový dopravný model v bežnom komerčnom softvéri komerčnom softvéri		
Zaškolenie pracovníka		
Analýzy	10/2022	01/2023
Preverenie a upresnenie analýz, spresnenie pre dotknutý región		
Návrhová časť	02/2023	06/2023
Formulovanie vízie mobility, strategických a špecifických cieľov		
Koncept rozvoja verejnej a IDS vrátane špecifickej infraštruktúry		
Koncept rozvoja železničnej dopravy vrátane infraštruktúry		
Koncept rozvoja ciest a cestnej dopravy		
Koncept riešenia statickej dopravy		
Koncept rozvoja nemotorovej dopravy (cyklo a peši)		
Inteligentné dopravné systémy		
Opatrenia a implementačný plán	03/2023	06/2023
Formulovanie opatrení pre dve varianty rozvoja		
Formulovanie implementačného plánu		
Priebežné prerokúvanie s relevantnými orgánmi a v pracovných tímoch		

II.7. Vzťah pripravovaného dokumentu k iným strategických dokumentom

Pri tvorbe strategického dokumentu Aktualizácia Plánu udržateľnej mobility Prešovského samosprávneho kraja bolo potrebné zachovať súlad s cieľmi a prioritami národnej stratégie rozvoja mobility, s dokumentami Plánu dopravnej obslužnosti Slovenskej republiky. Dokument rešpektuje a vychádza z dokumentov :

- Európska legislatíva
- Európske strategické dokumenty
- Slovenské národné strategické dokumenty
- Regionálne strategické dokumenty
- Územno-plánovacia dokumentácia
- Lokálne strategické dokumenty

II.8. Orgán kompetentný na prijatie strategického dokumentu

Zastupiteľstvo Prešovského samosprávneho kraja.

II.9. Druh schvaľovacieho dokumentu

Uznesenie Zastupiteľstva Prešovského samosprávneho kraja.

III. Základné údaje o predpokladaných vplyvoch strategického dokumentu na životné prostredie vrátane zdravia

III.1. Požiadavky na vstup

Vo fáze prípravy aktualizácie strategického dokumentu PUM PSK a jeho autonómnej súčasti PUM RVT sa bude vychádzať z aktuálne platných strategických dokumentov a východiskových údajových podkladov týkajúcich sa hlavne rozvoja dopravy a územného rozvoja, z príslušnej legislatívy, predpisov, noriem a nariadení, ako aj dostupných prieskumov, analýz a údajov, vrátane vlastných prieskumov a analýz, ktoré popíšu aktuálny stav jednotlivých dopravných sektorov a identifikujú kľúčové problémy vrátane environmentálnych, ktoré budú ďalej riešené v strategickej časti dokumentu.

Strategický dokument zároveň vyhodnotí, zanalyzuje a v potrebnej miere zohľadní príslušné dokumenty, ktoré priamo súvisia s predmetom Aktualizácie Plánu udržateľnej mobility Prešovského samosprávneho kraja a jeho autonómnej súčasti Plánu udržateľnej mobility regiónu Vysokých Tatier.

- Hlavné podklady :

- Koncepcia územného rozvoja Slovenska (KURS) 2001 v znení KURS 2011
- Územný plán Prešovského samosprávneho kraja (ÚPN PSK) 2019
- Stratégia rozvoja verejnej osobnej a nemotorovej dopravy do roku 2020
- Národná stratégia cyklistickej dopravy a cykloturistiky v Slovenskej republike
- Strategický plán rozvoja dopravnej infraštruktúry SR do roku 2020
- Strategický plán rozvoja dopravy do roku 2030
- Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja Prešovského samosprávneho kraja na obdobie 2014 – 2020
- Regionálna integrovaná územná stratégia Prešovského kraja na roky 2014 – 2020
- Generel dopravnej infraštruktúry Prešovského kraja
- Koncepcia dopravy vo verejnom záujme pre Prešovský samosprávny kraj
- Plán dopravnej obslužnosti Prešovského samosprávneho kraja
- Príslušné národné, resp. európske stratégie a pod.
- Národná stratégia dopravy

- Odkazy na širšie vzťahy a súvisiacu územnoplánovaciu dokumentáciu

- Medzinárodná úroveň – kontext cezhraničného regiónu
- Národná úroveň (Koncepcia územného rozvoja Slovenska)
- Regionálna úroveň (Územný plán veľkého územného celku Košický, Žilinský, resp. Banskobystrický kraj)

Základným východiskovým dokumentom pre vypracovanie Aktualizácie Plánu udržateľnej mobility Prešovského samosprávneho kraja vrátane Plánu udržateľnej mobility regiónu Vysokých Tatier je Územný plán Prešovského samosprávneho kraja, ktorý bol schválený

uznesením Zastupiteľstva Prešovského samosprávneho kraja č. 268 a 269/2019 dňa 26.08.2019 a jeho záväznosť bola vyhlásená VZN PSK č. 77/2019 s účinnosťou od 06.10.2019.

- **Vymedzenie riešeného územia**

Riešené územie je z hľadiska územného členenia Slovenskej republiky vymedzené administratívno-správnymi hranicami Prešovského samosprávneho kraja, ktorý je rozčlenený na 13 okresov a zahŕňa 665 obcí, z toho 23 miest a 642 obcí. Na severe je riešené územie vymedzené štátnou hranicou Slovenskej republiky s Poľskou republikou (Malopoľské a Podkarpatské vojvodstvo) v dĺžke asi 360 km, na východe štátnou hranicou s Ukrajinou (Zakarpatská oblasť) v dĺžke asi 38 km, juhu hranicou Košického samosprávneho kraja a západe hranicami Banskobystrického a Žilinského samosprávneho kraja.

Vzhľadom na špecifickosť problematiky Plánu udržateľnej mobility Prešovského samosprávneho kraja, ako aj z hľadiska širších vzťahov, sa odporúča riešiť územie Prešovského samosprávneho kraja s presahom do iných okolitých území, kľúčových z hľadiska regionálnych a nadregionálnych dopravných vzťahov najmä so Žilinským a Košickým samosprávnym krajom.

Obrázok : Prešovský samosprávny kraj (okresy)

Obrázok : Územné členenie Slovenskej republiky (samosprávne kraje)

Vo fáze implementácie strategického dokumentu budú konkrétne stanovené opatrenia dopravnej infraštruktúry realizované na základe podrobnejších projektov, v ktorých budú stanovené a vyčíslené konkrétne požiadavky na vstupy a ich hodnotenie bude predmetom posudzovania vplyvov na životné prostredie (EIA) na úrovni jednotlivých projektov. Najväčšie požiadavky na vstupy budú spojené s výstavbou nových diaľnic, rýchlostných ciest a ciest I., II. a III. triedy, menej s modernizáciou železničnej infraštruktúry.

- **Pôda**

Výstavba nových dopravných stavieb, najmä na nových trasách, je spojená s trvalým záberom pôdy (poľnohospodárska pôda, lesné pozemky, ostatné plochy). Vopred nie je možné vylúčiť ani záber pôdy v chránených územiach a lokalitách Natura 2000. Záber biotopov národného a európskeho významu, ako aj záber biotopov zvlášť chránených druhov sa nepredpokladá, no vzhľadom na stupeň spravovaného strategického dokumentu ho nie je možné vopred úplne vylúčiť. Počas výstavby nových, resp. pri rekonštrukcii stávajúcich dopravných stavieb, môže dôjsť k dočasnému záberu PP.

- **Voda**

Počas realizácie jednotlivých projektov dopravnej infraštruktúry môžu byť kladené nároky na spotrebu vody pre technologické využitie. V dobe prevádzky vznikajú nároky pri údržbe a prevádzke stavieb dopravnej infraštruktúry.

- **Suroviny**

Pri výstavbe líniových dopravných stavieb (diaľnice, rýchlostné cesty, cesty I., II. a III. triedy, cyklotrasy, vrátane modernizácie železničnej trate), sú najväčšie nároky kladené na spotrebu zeminy, kameniva, štrkopiesku, asfaltu, cementu, železa a podobne. Pri prevádzke dopravných stavieb a ich údržbe vznikajú nároky na posypové materiály a materiály používané na ich opravu.

- **Energie**

Najväčšie nároky na energiu vznikajú pri výstavbe jednotlivých dopravných stavieb, najmä na prevádzku techniky a strojov. Pri prevádzke dopravnej infraštruktúry vznikajú trvale nároky na energiu pri prevádzke osvetlenia, svetelných signalizačných zariadení, zabezpečovacích zariadení, pri prevádzke dopravných vozidiel (PHM, elektrická energia), vykurovaní objektov a podobne. Realizáciou navrhovaných opatrení môže dôjsť k preskupeniu jednotlivých druhov energií, napr. navýšením potreby elektrickej energie na úkor zníženia spotreby nafty a benzínu (zmena organizácie VOD, presun dopravy z ciest na železnice, nové technológie) a podobne.

- **Doprava a nároky na pracovné sily**

Pri realizácii opatrení navrhnutých v strategickom dokumente sa predpokladajú zvýšené nároky na dopravu, najmä na prepravu surovín, materiálov, odpadov i pracovníkov.

III.2. Údaje o výstupoch

V súčasnosti nie je možné definovať jednotlivé konkrétne výstupy, keďže konkrétne projektové aktivity budú stanovené v návrhovej časti strategického dokumentu a realizované budú v priebehu implementácie Aktualizovaného Plánu udržateľnej mobility Prešovského samosprávneho kraja a Plánu udržateľnej mobility regiónu Vysokých Tatier, ktorý je jeho súčasťou. Výstupom realizačnej časti PUM PSK a PUM RVT bude súbor aktivít, či už hmotného alebo nehmotného charakteru, vyplývajúcich z realizácie jednotlivých opatrení zameraných na dostupnosť či prepojenie územia i subsystémov a podobne. Tieto aktivity prispejú nielen k lepšiemu využívaniu ľudských zdrojov, ku skvalitneniu dopravnej infraštruktúry a tým aj zvýšeniu konkurencieschopnosti, ale aj zlepšeniu kvality životy obyvateľov, k ochrane a tvorbe životného prostredia a tiež i k zmierňovaniu dopadov klimatickej zmeny.

V návrhovej časti strategického dokumentu budú na základe výsledku z vykonaných analýz stanovené multimodálne výhľadové ciele, ktoré budú riešiť potenciál, rozvíjať silné stránky alebo prekonávať slabé stránky, či hrozby systému identifikované v SWOT. Tieto špecifické ciele budú zamerané pre dostupnosť, resp. prepojenie územia a subsytémov a pod. Každý zo zoznamu cieľov bude spĺňať princípy SMART, teda musí byť špecifický, merateľný, dosiahnuteľný, relevantný a termínovaný. Pre každý konkrétny cieľ bude definovaný konkrétny kvantifikovateľný indikátor a jeho cieľová hodnota tak, aby bolo možné sledovať vývoj a úroveň dosiahnutia požadovaných cieľov v PUM PSK a PUM RVT, ako jeho autonómnej súčasti. Tieto ukazovatele budú ľahko merateľné s prihliadnutím na možnosti, ktoré ponúka dopravný model.

Opatrenia budú definovať princípy navrhovaného riešenia konkrétnych dopravných subsystémov podľa rôznych variantov. V rámci Aktualizácie PUM PSK a jeho súčasti – PUM RVT bude vypracovaný návrh zásad riešenia jednotlivých dopravných subsystémov v súlade s celkovou víziou mobility.

Navrhované opatrenia budú slúžiť na dosiahnutie vytýčených cieľov pre všetky druhy dopravy a budú sa týkať oblastí :

- organizácie dopravy,
- prevádzky dopravy,
- infraštruktúry dopravy.

Konečným výsledkom bude zoznam opatrení (projektov), ktoré významne podporia ciele účinným a efektívnym spôsobom.

Jednotlivé projekty, ktoré budú realizované pri naplňovaní stratégie, budú mať výstupy vo vzťahu k životnému prostrediu, najmä emisie, odpadové vody, odpady, hluk a vibrácie, významné terénne zásahy do krajiny. Tieto výstupy budú konkrétne vyčíslené a vyhodnotené pri posúdení vplyvov jednotlivých projektov na životné prostredie (EIA). Vo všeobecnej rovine sú tieto vplyvy charakterizované v kap. 3 tohto oznámenia a budú podrobnejšie posúdené na strategickej úrovni v Správe o hodnotení strategického dokumentu.

III.3. Údaje o priamych a nepriamych vplyvoch na životné prostredie

Vzhľadom na to, že Aktualizácia Plánu udržateľnej mobility Prešovského samosprávneho kraja vrátane PUM RVT je zameraný na zlepšenie kvality dopravnej infraštruktúry, v súvislosti s jej implementáciou je potrebné očakávať najmä pozitívne priame aj nepriame vplyvy na životné prostredie, napr. zvýšenie rýchlosti a plynulosti dopravy, zníženie dopravnej nehodovosti, zníženie negatívneho vplyvu dopravy na okolité prostredie, najmä obyvateľstvo bývajúce a pracujúce v blízkosti dopravných ťahov a podobne. Väčšina navrhovaných aktivít a opatrení bude konkrétne zameraná na posilnenie starostlivosti o územie a na zlepšenie stavu životného prostredia a zdravia obyvateľstva. Prípadné negatívne vplyvy, ktoré sú spojené s realizáciou a prevádzkou dopravných stavieb, ako je zásah do krajiny, záber pôdy, zásah do biodiverzity a podobne, bude možné eliminovať, resp. dosiahnuť čiastkové zlepšenia v dopade na krajinu, živočíšstvo i človeka, vhodným plánovaním a realizáciou relevantných technických opatrení.

Nakoľko strategický dokument – PUM PSK a PUM RVT má ukončenú analytickú časť a a v súčasnosti sa spracováva návrhová časť, ktorá bude obsahovať konkrétne riešenia a opatrenia, nie je možné nateraz tieto vplyvy bližšie špecifikovať a vyhodnocovať. Podrobnejšiemu hodnoteniu Aktualizácie Plánu udržateľnej mobility Prešovského samosprávneho kraja a Plánu udržateľnej mobility regiónu Vysokých Tatier z hľadiska jeho vplyvov na životné prostredie a zdravie obyvateľstva, sa bude zaoberať Správa o hodnotení strategického dokumentu podľa Prílohy č. 4 zákona NR SR č. 24/2006 Z.z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

V predmetnom Oznámení o strategickom dokumente sú stručne charakterizované hlavné, k rozvoju dopravy relevantné aspekty životného prostredia a verejného zdravia, ako aj typické vplyvy na životné prostredie a verejné zdravie spojené s realizáciou dopravnej infraštruktúry.

CHARAKTERISTIKA HLAVNÝCH ASPEKTOV ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA A VEREJNÉHO ZDRAVIA

V zmysle environmentálnej regionalizácie Slovenskej republiky (Správa o stave životného prostredia SR v roku 2021, SAŽP) je prevažná časť riešeného územia zaradená do regiónu 1. environmentálnej kvality s nenarušeným prostredím (11 – Nízkotatranský, 13 – Tatranský, 14 – Zamagurský, 15 – Levočský, 17 – Ondavský, 18 – Šarišský, 19 – Dubnický, 21 – Laborecký, 22 – Vihorlatský, 23 – Poloninský), menšia časť riešeného územia je zaradená do regiónu 2. environmentálnej kvality s mierne narušeným prostredím (25 – Toryský s okrskom „D“ – Prešovský so značne narušeným prostredím, 26 – Topliansky, 29 – Potiský a sčasti aj 22 – Spišský s okrskom „C“ – Rudniansky so značne narušeným prostredím a 28 – Podvihorlatský) a južná časť okresu Vranov nad Topľou je zaradená do regiónu 3. environmentálnej kvality so silne narušeným prostredím (7 – Zemplínsky).

Mapa :Regióny environmentálnej kvality

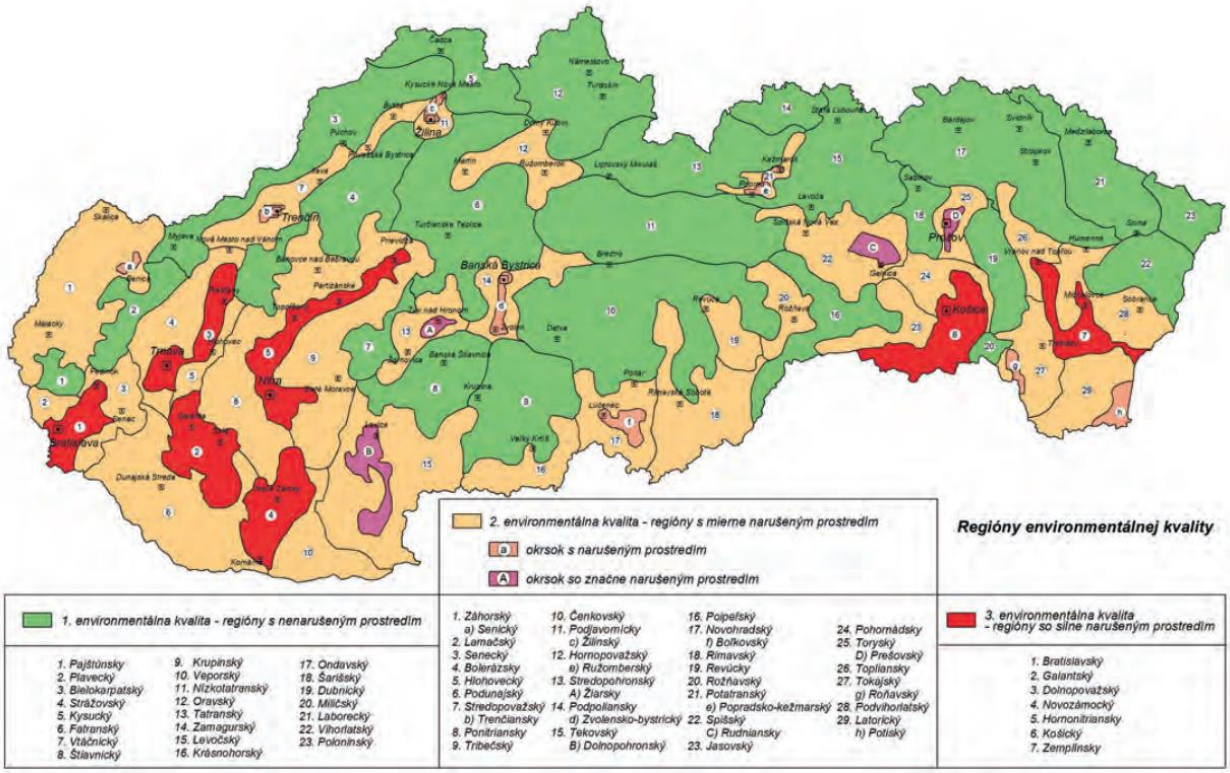

Zdroj : SAŽP 2021

- **OVZDUŠIE**

Najviac zaťaženou zložkou životného prostredia v dôsledku dopravy je ovzdušie. Hlavnými zdrojmi znečisťovania ovzdušia v doprave sú spaľovacie motory (vznetové aj zážihové), spaľovacie turbíny pre pohon dopravných prostriedkov (cestných koľajových vozidiel, lodí a pod.), ale aj stavebných a poľnohospodárskych strojov. Druh a množstvo emisií závisí od použitého paliva, technického riešenia spaľovacieho zariadenia a od riadenia spaľovacieho procesu.

➢ **Emisná situácia**

Emisie z dopravy predstavujú významný podiel z národnej emisnej bilancie, predovšetkým v prípade oxidov dusíku, suspendovaných častíc a na ne viazaných polycyklických aromatických uhľovodíkov. Postupnou modernizáciou vozového parku dochádza k znižovaniu množstva výfukových emisií z automobilových motorov. Okrem výfukových plynov sa však na celkových emisiách z dopravy významne podieľa aj resuspenzia prachov z vozovky a otery brzdového obloženia, pneumatík a povrchu komunikácie, na čo nemá modernizácia vozidiel prakticky žiadny vplyv. Dlhodobo dochádza k nárastu intenzity individuálnej automobilovej dopravy, čo smeruje k postupnému nárastu emisií. Tieto protichodné faktory v súhrne spôsobujú, že trend celkových dopravných emisií je možné charakterizovať v dlhodobom horizonte ako stagnujúci. Významné odchýlky od tohto celkového trendu nastávajú na lokálnej úrovni, predovšetkým v dôsledku infraštruktúrnych opatrení s dopadom na miestnu intenzitu cestnej dopravy.

Vývoj produkcie emisií v cestnej doprave je v posledných rokoch ovplyvňovaný viacerými zásadnými faktormi. Negatívny vplyv rýchleho rastu environmentálne nepriaznivej cestnej dopravy, predovšetkým najnepriaznivejšej individuálnej automobilovej dopravy, jej zvyšujúcimi sa výkonmi a spotrebou pohonných látok, ktorý tlmí uplatňovanie generačne nových, environmentálne a energeticky vhodnejších vozidiel.

V rámci Slovenskej republiky emisie základných znečisťujúcich látok v ovzduší (TZL, SO_2, NO_x a CO) z hľadiska dlhodobého horizontu (1990-2016) zaznamenali pokles, avšak rýchlosť poklesu sa po roku 2000 spomalila. Prechodne v rokoch 2001 – 2005 bol zaznamenaný mierny nárast emisií, po roku 2010 bol udržaný klesajúci trend. V roku 2016 oproti roku 2015 došlo k poklesu emisií vo všetkých základných znečisťujúcich látok.

Tab.: Emisie základných znečisťujúcich látok (tis. t) v SR z dopravy (cestnej a ostatnej) v rokoch 1990-1999

	1990	1991	1992	1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999
TZL	4,103	3,358	2,943	2,674	2,798	2,945	2,891	2,823	2,956	2,710
SO_2	2,968	2,402	2,135	1,978	2,101	2,254	2,293	2,326	2,498	1,088
NO_x	61,479	50,718	45,652	43,586	44,843	46,585	45,618	44,841	45,889	42,718
CO	164,003	151,872	151,295	161,360	165,921	163,931	153,841	153,841	153,968	144,215

Zdroj : ŠÚ SR

Tab.: Emisie základných znečisťujúcich látok (tis. t) v SR z dopravy v rokoch 2000, 2005, 2010-2016

		2000	2005	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
TZL	CD	1,814	2,793	2,683	2,203	2,510	2,398	2,431	2,158	1,897
	OD	0,175	0,179	0,225	0,219	0,177	0,199	0,208	0,223	0,206
	Spolu	1,989	2,972	2,908	2,422	2,687	2,597	2,639	2,381	2,103
SO_2	CD	0,693	0,193	0,029	0,027	0,028	0,027	0,028	0,029	0,028
	OD	0,041	0,014	0,223	0,209	0,073	0,110	0,127	0,188	0,163
	Spolu	0,734	0,207	0,252	0,236	0,101	0,137	0,155	0,217	0,191
NO_x	CD	33,934	47,357	41,574	32,813	34,361	32,445	32,945	26,977	22,703
	OD	7,818	8,340	7,058	7,118	4,649	5,074	4,729	4,983	4,864
	Spolu	41,752	55,697	48,632	39,931	39,010	37,519	37,674	31,960	27,567
CO	CD	170,393	173,799	89,828	58,752	56,572	50,369	43,552	39,163	35,245
	OD	16,544	20,427	18,923	19,354	19,485	19,847	20,853	19,501	18,081
	Spolu	186,937	194,226	108,751	78,106	76,057	70,216	64,405	58,664	53,326

Zdroj : ŠÚ SR

Tab.: Emisie základných znečisťujúcich látok (t) v Prešovskom kraji v rokoch 2001-2020

	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010
TZL	1.063,3	807,8	814,5	1.236,4	1.081,0	951,7	424,5	317,3	385,7	259,1
SO_2	5.935,6	5.208,7	5.723,4	4.024,6	4.065,2	3.342,8	2.824,2	1.211,3	1.458,9	1.940,7
NO_x	2.202,2	2.152,3	2.141,0	2.049,4	2.141,4	2.040,4	1.683,4	1.299,2	1.590,9	1.591,9
CO	4.037,8	3.821,2	3.547,5	3.404,3	2.792,9	2.358,9	1.768,7	1.272,7	1.420,2	1.212,9

	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
TZL	226,7	320,5	282,8	297,3	227,5	166,1	192,9	188,1	3.576,7	3.799,1
SO_2	1.003,2	1.493,8	1.351,6	1.581,4	1.439,5	1.303,3	304,1	355,7	546,0	550,3
NO_x	1.277,1	1.437,7	1.288,8	1.159,5	1.211,7	1.129,5	1.125,0	1.336,5	5.440,7	4.682,3
CO	1.151,0	1.214,8	1.460,9	1.383,6	1.487,1	1.043,1	1.188,3	1.258,3	28.014,7	29.141,3

Zdroj : ŠÚ SR

Obr.: Podiel rôznych druhov zdrojov znečisťovania ovzdušia na celkových emisiách v zóne Prešovský kraj

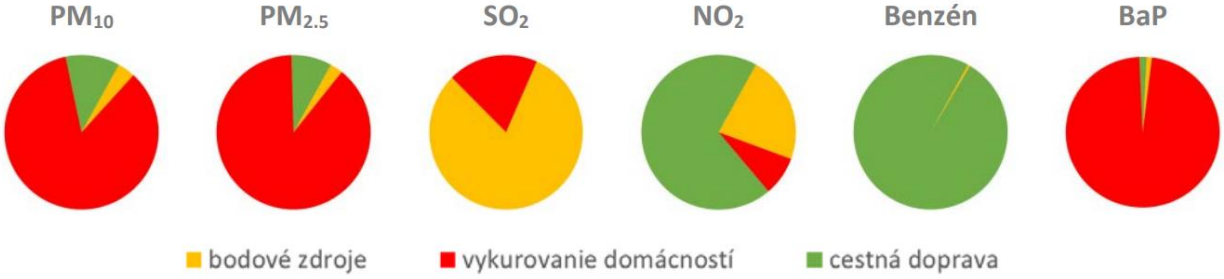

- **Imisná situácia**

Rozhodujúcimi lokálnymi zdrojmi prašného znečistenia ovzdušia je v mestách a sídlach cestná doprava (abrázia – oter pneumatík, brzdových obložení a povrchov ciest, resuspenzia tuhých častíc z povrchov ciest – znečistené automobily, posypový materiál, prach, špina na krajnici ciest a výfukové emisie), minerálny prach zo stavebnej činnosti, veterná erózia z nespevnených povrchov, lokálne vykurovacie systémy na tuhé palivá, malé a stredné lokálne priemyselné zdroje bez náležitej odlučovanej techniky a prípadne aj niektoré poľnohospodárske práce (suchá orba, žatva alebo repná kampaň). Na tieto zdroje by sa mali orientovať lokálne opatrenia na znižovanie úrovne PM_{10}, medzi ktoré je možné zaradiť zmeny v organizácii dopravy, pešie zóny, rozširovanie zelene, spevňovanie povrchov, znižovanie spotreby tuhých palív v lokálnom vykurovaní, kontrola technického stavu a znečistenia pneumatík vozidiel, čistenie ulíc a chodníkov miest a obcí, protierózne opatrenia na staveniskách, skládkach sypkých materiálov, skládkach odpadov, prísna kontrola lokálnych priemyselných zdrojov a podobne).

V riešenom území, potenciálne dotknutého realizáciou posudzovaného strategického dokumentu, má rozhodujúci vplyv na celkovú kvalitu ovzdušia vo väčších urbanizovaných sídlach s vysokou hustotou zaľudnenia a hustou dopravnou sieťou automobilová doprava, menej významný vplyv má priemyselná činnosť a individuálne vykurovanie domácností.

- **Prízemný ozón**

Prízemný ozón je ľudskému zdraviu nebezpečný. Spôsobuje dráždenie a choroby dýchacích ciest, zvyšuje riziko astmatických záchvatov, podráždenie očí a bolesti hlavy. Až 95 % ozónu vdýchnutého do pľúc zostáva v organizme. Spôsobuje oslabenie organizmu a zvyšuje náchylnosť na infekcie dýchacích ciest. Chronické účinky je možné očakávať pri opakovanom a dlhodobom vystavovaní organizmu účinkom ozónu. K najcitlivejším skupinám populácie na ozón patria starí ľudia, osoby s ochoreniami dýchacej a srdcovo-cievnej sústavy, alergici a astmatici, veľmi malé deti a tehotné ženy.

Zvýšený vznik prízemného ozónu pozorujeme najmä počas horúcich letných dní v lokalitách s vysokou koncentráciou výfukových plynov spaľovacích motorov, kde dochádza k nárastu obsahu oxidov dusíka a plynných uhľovodíkov vo vzduchu. V posledných rokoch sú všetky novo vyrábané osobné automobily vybavené katalyzátormi, ktoré premieňajú oxidy dusíka na inertný plynný dusík a toxický oxid uhoľnatý na relatívne neškodný CO_2. Zavedením týchto

opatrení sa podarilo znížiť koncentráciu prízemného ozónu vo veľkých priemyselných centrách o niekoľko desiatok percent.

Cieľové a prahové hodnoty pre prízemný ozón sú stanovené vo Vyhláške MŽP SR č. 244/2016 Z.z. o kvalite ovzdušia v znení neskorších predpisov, ktoré sú v súlade s legislatívou EÚ. V prípade prekročenia niektorých prahových hodnôt musí byť verejnosť upozornená, resp. varovaná.

Tab. : Cieľové a prahové hodnoty pre prízemný ozón

Cieľové, resp. prahové hodnoty	**Koncentrácia O_3 (µg.m^{-3})**	**Priemer za časový interval**
Cieľová hodnota na ochranu zdravia ľudí	120*	8 h
Celková hodnota na ochranu vegetácie AOT40**	18.000 (µg.m^{-3}.h)	1. máj – 31. júl
Informačný prah pre upozornenie verejnosti	180	1 h
Výstražný prah pre varovanie verejnosti	240	1 h

Zdroj : SHMÚ

* *maximálny denný 8-hod. priemer 120 µg.m^{-3} sa nesmie prekročiť viac ako 25 dní za kalendárny rok, v priemere za tri roky*

** *AOT40 vyjadrené v µg.m^{-3}.h znamená súčet všetkých rozdielov medzi hodinovými koncentráciami prízemného ozónu väčšími ako 80 µg.m^{-3}(= 40 ppb) a 80 µg.m^{-3} v čase medzi 8,00 hod a 20,00 hod. stredoeurópskeho času od 1. mája do 31. júla a to v priemere za 5 rokov*

Monitorovanie prízemného atmosférického ozónu v Prešovskom kraji je realizované vo viacerých monitorovacích staniciach. Do monitorovacej siete EMEP patria 2 monitorovacie stanice – Starina a Stará Lesná. Okrem týchto staníc sa prízemný ozón meria aj v Humennom (mestské prostredie), v Aerologickom a radiačnom centre SHMÚ v Gánoviach, ktoré je zapojené do medzinárodných pozorovaní ozónového systému (vidiecke, regionálne prostredie) a v Bardejove pod Vinbargom (predmestské prostredie).

Tab. : Priemerné ročné koncentrácie prízemného ozónu [µg.m^{-3}] v zóne Prešovský kraj v rokoch 2003 a 2007-2021

Stanica	**2003**	**2007**	**2008**	**2009**	**2010**	**2011**	**2012**	**2013**
Humenné, Nám. slobody	66	56	55	59	53	53	55	60
Stará lesná, AÚ SAV	67	68	74	61	67	65	63	71
Gánovce, Meteo. stanica	68	60	65	62	63	64	66	67
Starina, Vodná nádrž	73	62	59	58	51	59	60	64
Priemer SR	**65**	**62**	**63**	**62**	**59**	**61**	**63**	**63**

Stanica	**2014**	**2015**	**2016**	**2017**	**2018**	**2019**	**2020**	**2021**
Humenné, Nám. slobody	40	41	50	52	51	54	49	49
Stará lesná, AÚ SAV	56	66	58	63	67	59	57	47
Gánovce, Meteo. stanica	58	66	38	53	56	57	51	53
Starina, Vodná nádrž	55	64	58	60	64	62	54	57
Bardejov, pod Vinbargom								44
Priemer SR	**53**	**58**	**52**	**57**	**59**	**57**	**51**	**50**

Zdroj : SHMÚ

viac ako 90 % požadovaných platných údajov

Ročné priemery koncentrácie prízemného ozónu na Slovensku v znečistených mestských a priemyselných územiach sa v roku 2016 pohybovali v intervale 36 – 96 µg.m^{-3}. Na ostatnom území boli hodnoty od 51 do 75 µg.m^{-3}, ktoré závisia hlavne od nadmorskej výšky. Priemerné ročné koncentrácie v roku 2021 boli nižšie ako v rekordnom roku 2003.

➢ Kvalita ovzdušia

SHMÚ na základe hodnotenia kvality ovzdušia v zónach a aglomeráciách v rokoch 2018 – 2020 podľa § 9 ods. 3 zákona NR SR č. 137/2010 Z.z. o ovzduší v znení neskorších predpisov navrhuje aktualizáciu vymedzenia oblastí riadenia kvality ovzdušia SR na rok 2021. Znečisťujúca látka bude vyňatá z oblasti riadenia kvality ovzdušia až potom, keď bude 3 roky pod limitnou hodnotou pri hodnotení nasledujúci rok. V Prešovskom kraji sa v roku 2021 nachádzala 1 oblasť riadenia kvality ovzdušia : územie mesta Prešov a obce Ľubotice, určené pre NO_2.

Obrázok : Zóna Prešovský kraj

Zdroj : SHMÚ, Hodnotenie kvality ovzdušia v Slovenskej republike v roku 2021

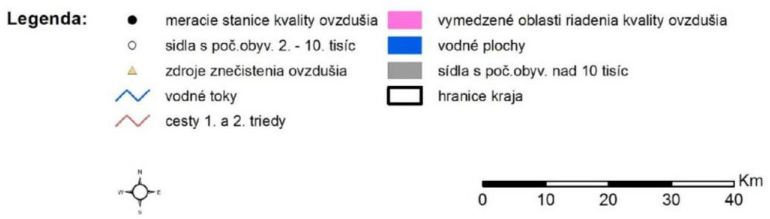

Na základe hodnotenia kvality ovzdušia v zónach a aglomeráciách v rokoch 2019 – 2021 podľa § 9 ods. 3 zákona NR SR č. 137/2010 Z.z. o ovzduší v znení neskorších predpisov **nebola v Prešovskom kraji pre rok 2022 stanovená žiadna oblasť riadenia kvality ovzdušia**, nakoľko nebolo v posledných troch hodnotených rokoch namerané prekročenie limitnej ani cieľovej hodnoty pre žiadnu znečisťujúcu látku.

V Prešovskom kraji je v súčasnosti v rámci Národnej monitorovacej siete kvality ovzdušia (NMSKO) umiestnených 9 monitorovaných staníc : Humenné (mestská), Stará Lesná (regionálna), Gánovce (regionálna), Poprad – Železničná (predmestská), Prešov (mestská), Starina – vodná nádrž (regionálna), Kolonické sedlo – Hvezdáreň (regionálna), Vranov nad Topľou (mestská) a Bardejov – pod Vinbargom (predmestská). Z hľadiska dominantných zdrojov znečisťovania ovzdušia je len jedna autonómna monitorovacia stanica – AMS Prešov je koncipovaná ako dopravná a monitoruje hodnoty NO_2, PM_{10}, $PM_{2,5}$, CO, C_6H_6. Ostatné monitorovacie stanice na území Prešovského kraja sú koncipované ako pozaďové.

V predchádzajúcom období boli v ovzduší mesta Prešov, vrátane jeho okolia a mesta Humenné zaznamenané zvýšené koncentrácie prachových častíc PM_{10}, ktoré predstavujú najväčší problém kvality ovzdušia na Slovensku, ale aj vo väčšine európskych krajín. Okrem nepriaznivých poveternostných podmienok, prispieva ku znečisteniu ovzdušia lokálne vykurovanie budov, vrátane rodinných domov tuhými palivami. Hlavný podiel na znečisťovaní ovzdušia majú mestské kotolne, drevospracujúci priemysel, automobilová doprava a sekundárna prašnosť.

V rámci riešeného územia Prešovského samosprávneho kraja sa podľa predbežných údajov Slovenského hydrometeorologického ústavu (SHMÚ) radí mesto Prešov do skupiny miest s najvyšším počtom smogových dní. Najvyšší počet smogových dní bol nameraný v roku 2014 vo Veľkej Ide pri Košiciach (97 smogových dní), avšak tento počet bol vysoký aj v meste Prešov, kde bolo v roku 2014 nameraných až 46 smogových dní. Maximálna norma povoľuje 35 smogových dní ročne (limitná hodnota 50 $\mu g.m^{-3}$). Od roku 2015 sa počet smogových dní postupne znižoval. Zvýšené koncentrácie prachových častíc (PM_{10}) majú nepriaznivé účinky na ľudské zdravie, ako je podráždenie horných dýchacích ciest s kašľom a kýchaním a podráždenie očných spojiviek. V predchádzajúcom období bolo potrebné obmedziť vetranie v čase inverzie (hlavne v podvečerných hodinách) i pohyb vo vonkajšom prostredí, hlavne deťom, starším a chorým ľudom. Špeciálnym druhom kontaminácie ovzdušia je zaťaženie prostredia pachom. Za imisný limit sa považuje koncentrácia, ktorá neobťažuje obyvateľstvo, čo je do určitej miery subjektívne kritérium.

Tab. : Vyhodnotenie znečistenia ovzdušia podľa limitných hodnôt na ochranu ľudského zdravia v aglomerácii Prešovský kraj za rok 2021

	Ochrana zdravia									**VP[2)]**	
Znečisťujúca látka	**SO_2**		**NO_2**		**PM_{10}**		**PM_{25}**	**CO**	**Ben-zén**	**SO_2**	**NO_2**
Doba spriemerovania	**1 hod**	**24 hod**	**1 hod**	**1 rok**	**24 hod**	**1 rok**	**1 rok**	**8 hod [1)]**	**1 rok**	**3 hod po sebe**	**3 hod po sebe**
Limitná hodnota [$\mu g.m^{-3}$]	**350**	**125**	**200**	**40**	**50**	**40**	**25**	**10000**	**5**	**500**	**400**
Gánovce, Meteo. Stanica			0	8							0
Humenné, Nám. Slobody			0	10	23	25	18				0
Prešov, Arm.gen.L.Svobodu			0	33	22	27	18	1472	1,01		0
Vranov n/T, M.R.Štefánika	0	0			16	22	16			0	
Stará Lesná, AÚ SAV, EMEP[3]			0	5	1	12	8				0
Starina, Vodná nádrž, EMEP			0	3							0
Kolonické sedlo,Hvezdáreň[3]					1	16	11				
Poprad, Železničná*			0	17	1	16	10				0
Bardejov, Pod Vinbargom			0	10	7	20	15				0

Zdroj : SHMÚ

[1)] maximálna osemhodinová koncentrácia
[2)] limitné hodnoty pre výstražné prahy
[3)] stanice indikujú regionálnu požadovanú úroveň
**AMS začala merať v priebehu roku 2021*
Znečisťujúce latky, ktoré prekročili limitnú hodnotu sú zvýraznené červenou farbou
Označenie vyťaženosti : ≥ 90 platných meraní

Na základe "Hodnotenia kvality ovzdušia v Slovenskej republike" v zóne Prešovského kraja nebola v roku 2021 prekročená limitná alebo cieľová hodnota na ochranu zdravia ľudí pre žiadnu meranú znečisťujúcu látku. V roku 2016 bola prekročená limitná hodnota na ochranu zdravia

ľudí pre priemerné denné koncentrácie PM_{10} na AMS Humenné, Nám. slobody a Prešov, Arm. gen. L. Svobodu. Limitná hodnota pre priemernú ročnú koncentráciu PM_{10} nebola v tejto zóne prekročená, rovnako ako limitné hodnoty pre SO_2, NO_2, NO_x, benzén a CO a cieľová hodnota pre $PM_{2,5}$.

- **HLUKOVÁ ZÁŤAŽ A VIBRÁCIE**

➢ **Hluková záťaž**

Podľa výsledkov hlukového mapovania je základným zdrojom hluku presahujúcim hygienické limity v Slovenskej republike cestná doprava (z 95 %). Hluk z cestnej dopravy postihuje takmer každé sídlo a krajinu pozdĺž ciest zaťažených intenzívnou dopravou. Je závislý najmä od intenzity a skladby dopravného prúdu a od charakteristiky trasy cesty. K hlavným zdrojom hluku patria predovšetkým pohonné jednotky a to najmä pri nízkych rýchlostiach vozidiel, pri vyšších rýchlostiach potom prevláda hluk z valenia pneumatík po povrchu vozovky. Zdrojom hluku je aj prúdenie vzduchu okolo vozidla, či prúdenie vzduchu cez chladiaci a ventilačný systém vozidla. V porovnaní s cestnou dopravou sa železničná doprava na hlukovej záťaži podieľa v oveľa menšej miere. Je preukázané, že každý hluk po určitej dobe vyvoláva poruchy vyššej nervovej sústavy, ktoré vedú k poškodeniu nielen sluchových, ale i ďalších telesných orgánov a znižuje odolnosť organizmu voči vonkajším negatívnym vplyvom, čo podnecuje vývoj ďalších chorôb (poruchy metabolizmu, spánku, srdcovo-cievneho systému, psychickej výkonnosti a duševnej pohody). Najtesnejší vzťah medzi dlhodobou expozíciou hluku a zdravotným stavom bol preukázaný pre kardiovaskulárne choroby.

➢ **Vibrácie**

Ďalším javom, negatívne pôsobiacim na zdravie človeka, sú vibrácie, ktorých hlavným zdrojom je cestná a železničná doprava. Ich výskyt závisí na konštrukcii vozidiel, ich nápravových tlakoch, rýchlosti a zrýchlenia, na kvalite krytu vozovky, na konštrukcii a podloží vozovky a v prípade koľajovej dopravy styku koľaje s podložím. Pociťované sú predovšetkým v bezprostrednej blízkosti dopravnej záťaže. Dlhodobé pôsobenie však môže vyvolať trvalé poškodenie zdravia vrátane patologických zmien centrálneho nervového systému. Okrem negatívneho vplyvu na ľudské zdravie predstavujú dopravou pôsobené vibrácie tiež riziko z hľadiska vplyvov na budovy (hmotný majetok), rovnako najmä v bezprostrednej blízkosti dopravnej záťaže.

➢ **Predpokladané vplyvy na hlukovú záťaž a vibrácie**

Realizáciou strategického dokumentu by malo dôjsť k celkovému zníženiu hlukovej záťaže obyvateľov i k zníženiu vibráciám, vďaka konkrétnym navrhnutým opatreniam súvisiacich s optimálnym návrhom nového spôsobu, techniky riadenia a organizácie dopravy, vrátane vedenia nových trás komunikácií a ich usporiadania, spôsobu a techniky riadenia organizácie dopravy a taktiež k modernizácií železničnej infraštruktúry. V súčasnosti je legislatívne hluk, infrazvuk a vibrácie vyskytujúce sa trvalo alebo prerušovane vo vonkajšom prostredí alebo vo vnútornom prostredí budov v súvislosti s aktivitami ľudí alebo činnosťou zariadení upravený Vyhláškou MZ SR č. 549/2007 Z.z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o prípustných hodnotách hluku,

infrazvuku a vibrácií a o požiadavkách na objektivizáciu hluku, infrazvuku a vibrácií v životnom prostredí v znení neskorších predpisov.

- **VPLYVY NA PODZEMNÉ A POVRCHOVÉ VODY**

Z hľadiska znečistenia podzemných a povrchových vôd predstavujú cestné komunikácie potenciálny zdroj plošného (difúzneho) znečistenia. Riziko zhoršenia kvality vôd je späté prevažne s odtokom zrážkových vôd, minimálne v súvislosti so znečistením ovzdušia. Menej časté, ale o to závažnejšie, môžu byť pre kvalitu podzemných a povrchových vôd havarijné úniky ropných produktov alebo iných škodlivých a nebezpečných látok v dôsledku dopravných nehôd, resp. pri ich preprave a manipulácii s nimi.

V priebehu realizácie dopravných stavieb a zariadení v blízkosti vodných plôch a tokov, môžu byť povrchové vody znečistené splachom zeminy. Počas samotnej prevádzky sa difúzne znečistenie objavuje pozdĺž cestných vozoviek, na väčších odstavných a parkovacích plochách, odpočívadlách a čerpacích staniciach pohonných hmôt. V rámci modernizácie a rekonštrukcie cestnej siete sa pre minimalizáciu difúzneho znečistenia realizujú dažďové stoky, retenčné a sedimentačné nádrže s nornými stenami pre zachytenie plávajúcich, najmä ropných látok.

Aktualizácia Plánu udržateľnej mobility Prešovského samosprávneho kraja, vrátane jeho autonómnej súčasti, ktorou je Plán udržateľnej mobility regiónu Vysokých Tatier, musí byť v súlade so zákonom NR SR č. 364/2004 Z.z. o vodách a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov (vodný zákon), a so Smernicou 2000/60/ES Európskeho parlamentu a Rady z 23. októbra 2000, ktorou sa stanovuje rámec pôsobnosti pre opatrenia spoločenstva v oblasti vodného hospodárstva (Rámcová smernica o vode).

- **VPLYVY NA PÔDU A HORNINOVÉ PROSTREDIE**

➢ **Pôda**

Negatívne dopady dopravy na poľnohospodársku pôdu sa prejavujú najmä trvalými a dočasnými zábermi poľnohospodárskej pôdy a lesných pozemkov v dôsledku výstavby komunikácií a celej dopravnej siete. V miestach dočasného záberu poľnohospodárskej pôdy (prístupové cesty, manipulačné plochy, stavebné dvory, depónie humusu a pod.) dochádza vplyvom ťažkej techniky nie len k degradácii a zhutneniu pôdy, ale môže dôjsť aj k znečisteniu pôdy. Na plochách dočasného záberu je potrebné po ukončení stavby vykonať rekultiváciu a uvedenie pôdy, resp. pozemku do pôvodného alebo iného vhodného stavu.

Splašky z pozemných komunikácií môžu kontaminovať okolitú pôdu. Rizikom je i kontaminácia pôdy v prípade havárií pri prevoze chemických látok, únikov pri manipulácii s pohonnými hmotami a pod.

Znečistenie pôdy, predovšetkým ťažkými kovmi, sa koncentruje do zóny pozdĺž krajnice vo vzdialenosti max. 15 m. Za touto hranicou koncentrácie škodlivín i pri veľmi zaťažených komunikáciách klesajú pod limitné hodnoty. V súvislosti s postupným zlepšovaním emisných

parametrov u obnovovaného vozového parku je možné očakávať čiastočné zlepšenie situácie v budúcnosti.

- **Horninové prostredie**

Nakoľko v súčasnosti nie sú známe konkrétne navrhované opatrenia, nie je možné vylúčiť ani priamy vplyv na horninové prostredie v prípade výstavby novej cestnej a železničnej infraštruktúry, najmä pri realizácii tunelov, násypov a zárezov, kedy môže dôjsť k narušeniu stability svahov, aktivácii zosuvov, vzniku erózie, urýchleniu zvetrávania alebo kontaminácii horninového prostredia.

Všetky prípadné zásahy do horninového prostredia sa budú vykonávať na základe výsledkov podrobného inžinierskogeologického a hydrogeologického prieskumu, ktorý bude realizovaný v súlade so zákonom NR SR č. 569/2007 Z.z. o geologických prácach (geologický zákon) v znení neskorších predpisov. Nepriamym vplyvom je ťažba surovín pre stavbu a s tým súvisiace otváranie zemníkov a zvýšená ťažba v existujúcich lomoch a tiež ukladanie prebytočného materiálu zo zemných prác. Reliéf bude ovplyvnený vlastnou výstavbou infraštruktúry aj pri ťažbe a dočasnom ukladaní potrebných surovín. Vplyvy na horninové prostredie, nerastné suroviny a reliéf budú významné a bude ich potrebné eliminovať účinnými technickými a preventívnymi opatreniami na projektovej úrovni.

- **VPLYVY NA KLIMATICKÉ POMERY**

V súčasnom období je z hľadiska cestnej dopravy významnou úlohou stabilizovať rast emisií skleníkových plynov a následne zabezpečiť ich zníženie v zmysle prijatých národných a medzinárodných dokumentov, keďže podiel emisií z dopravy sa neustále zvyšuje. Podľa údajov zo Správy o priebežnom stave plnenia prijatých medzinárodných záväzkov Slovenskej republiky v oblasti politiky zmeny klímy za rok 2014 vzrástli na Slovensku medzi rokmi 1990-2013 emisie z dopravy o 31 %, keď v roku 1990 predstavovali len 9 %, v roku 2013 predstavovali skoro 16 % na celkových emisiách. Tento trend výrazne kontrastuje s návrhom EÚ v Bielej knihe „Plán jednotného európskeho dopravného priestoru – Vytvorenie konkurencieschopného dopravného systému efektívne využívajúceho zdroje“, ktorý vyzýva znížiť do roku 2050 emisie skleníkových plynov v doprave najmenej o 60 % v porovnaní s rokom 1990. K tomuto ambicióznemu cieľu je v rámci Bielej knihy navrhnutá rada opatrení na vývoj a zavádzanie nových a udržateľných palív a pohonných systémov, optimalizácia výkonu multimodálnych logistických reťazcov vrátane väčšieho využívania energeticky efektívnejších druhov dopravy a zvyšovanie efektívnosti dopravy a využívania infraštruktúry prostredníctvom informačných systémov a trhovo orientovaných stimulov.

Nakoľko zmena klímy už prebieha a bude prebiehať aj po nasledujúce desaťročia, je potrebné zohľadniť aj jej možné riziká pre dopravnú infraštruktúru spôsobené zmenou klimatických podmienok. Ako uvádza Stratégia adaptácie Slovenskej republiky na nepriaznivé dôsledky zmeny klímy vydaná Ministerstvom životného prostredia SR v januári 2014, vysoké a nízke teploty, intenzívne búrky a snehové kalamity, ktorých frekvencia a intenzita sa v dôsledku zmeny zvyšuje, spôsobujú vážne komplikácie pre takmer všetky druhy dopravy. Komplexná

analýza možných dôsledkov zmeny klímy jednotlivých sektorov, vrátane dopravy, bola vypracovaná vo Vedeckej agentúre pre lesníctvo a ekológiu (EFRA).

- **VPLYVY NA PRODUKCIU ODPADOV**

Počas vlastnej implementácii strategického dokumentu bude hlavným zdrojom produkcie odpadov samotná výstavba dopravnej infraštruktúry, pri ktorej najväčší objem odpadov predstavuje zemina z výkopov, ak nie je opätovne použitá pri stavbe a veľkoobjemový stavebný odpad. Odpady v doprave vznikajú najmä v dôsledku obmeny vozového parku (likvidácia autovrakov, prípadne ojazdených vozidiel). Následne počas prevádzky budú vznikať odpady pri údržbe a opravách komunikácií. Určité množstvo komunálnych odpadov je možné očakávať na autobusových a železničných staniciach, zastávkach VOD, čerpacích staniciach a pod. Pri nakladaní a likvidácii odpadu je potrebné rešpektovať zákon NR SR č. 79/2015 Z.z. o odpadoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

- **VPLYVY NA FLÓRU, FAUNU A KRAJINU**

➢ **Flóra a fauna**

V zmysle geomorfologického členenia Slovenska (Atlas krajiny SR 2002 – Mazúr, Lukniš) je riešené územie súčasťou sústavy Alpsko-himalájskej, podsústavy Karpaty, ktorá zaberá prevažnú časť riešeného územia a podsústavy Panónska panva, ktorá zasahuje do riešeného územia z južnej strany.

Západná časť Prešovského kraja patrí do provincie Západné Karpaty, subprovincie **Vnútorné Západné Karpaty**, oblasti Fatransko-tatranská, celku Tatry (podcelok Západné Tatry, časť Liptovské Tatry, Liptovské kopy a Červené vrchy, podcelok Východné Tatry, časť Belianske Tatry a Vysoké Tatry), Podtatranská kotlina (podcelok Tatranské podhorie, Liptovská kotlina, časť Hybianska pahorkatina, Popradská kotlina, časť Štrbská pahorkatina, Lomnická pahorkatina, Vojnianske podhorie, Kežmarská pahorkatina, Vrbovská pahorkatina a Popradská rovina), Kozie chrbty (podcelok Važecký chrbát a Dúbrava), Nízke Tatry (podcelok Kráľovohoľské Tatry, časť Priehyba, Kráľova hoľa, Predná hoľa a Teplická kotlina), Hornádska kotlina (podcelok Vikartovská priekopa, Hornádske Podolie, Podhradská kotlina a Medvedie chrbty, časť Levočská kotlina), celku Branisko (podcelok Smrekovica a Sľubica), oblasti Slovenské Rudohorie, celku Spišsko-gemerský kras, podcelku Slovenský raj, oblasti Lučenecko-košická zníženina, celku Juhoslovenská kotlina, podcelku Košická kotlina, časti Toryská pahorkatina, oblasti Matransko-slanská, celku Slanské vrchy, podcelku Šimonka, časti Zlatobanská kotlina, subprovincie **Vonkajšie Západné Karpaty**, oblasti Podhôlno-magurská, celku Šarišská vrchovina (časť Širocká brázda, Sedlická brázda a Chminianska brázda), Bachureň, Spišsko-šarišské medzihorie (podcelok Stráže, Šarišské Podolie, Ľubotínska pahorkatina, Hromovec, Jakubianska brázda a Ľubovianska kotlina), Levočské vrchy (podcelok Levočská vysočina, časť Kolačkovský chrbát a Ľubické predhorie, podcelok Levočské planiny, časť Levočské úboče a Oľšavická planina a podcelok Levočská vysočina), Spišská Magura (podcelok Veterný vrch, časť Ružbašské predhorie a Staroveská kotlina, podcelok Repisko, časť Osturnianska brázda) a Podtatranská brázda (podcelok Ždiarska brázda), oblasti Východné Beskydy, celku Pieniny, Ľubovnianska vrchovina a Čergov.

Východná časť Prešovského kraja patrí do provincie Východné Karpaty, subprovincie **Vonkajšie Východné Karpaty**, oblasti Nízke Beskydy, celku Ondavská vrchovina (časť Raslavická brázda, Ohradzianska kotlina, Zborovská kotlina, Mirošovská brázda, Stropkovská brázda a Kurimská brázda), Busov, Beskydské predhorie (podcelok Záhradnianska brázda, Hanušovská pahorkatina, Mernícka pahorkatina, Humenské podolie a Ublianska pahorkatina) a Laborecká vrchovina (časť Repejovská brázda, Mikovská brázda, Medzilaborecká brázda a Papínska brázda), oblasti Poloniny, celku Bukovské vrchy (podcelok Nastaz a Bukovce, časť Ruská kotlina, Runinská kotlina, Sedlická kotlina a Uličská kotlina) a subprovincie **Vnútorné Východné Karpaty**, oblasti Vihorlatsko-gutinská, celku Vihorlatské vrchy (podcelok Vihorlat, časť Kyjovská planina a Vihorlatská hornatina, podcelok Humenské vrchy, časť Sokol a Krivoštianka).

Pomerne malá plocha južnej časti riešeného územia patrí do sústavy Alpsko-himalájskej, podsústavy Panónska panva, provincie Východopanónska panva, subprovincie Veľká Dunajská kotlina, oblasti Východoslovenská nížina, celku Východoslovenská pahorkatina (podcelku Podslanská pahorkatina, Toplianska niva, Vranonská pahorkatina, Ondavská niva a Pozdišovský chrbát) a Východoslovenská rovina (podcelku Trebišovská tabuľa a Ondavská rovina).

Podľa fytogeografického členenia Slovenska (Futák 1980) patrí flóra územia Prešovského kraja prevažne do oblasti západokarpatskej flóry (Carpaticum occidentale), len severovýchodný cíp územia patrí do oblasti východokarpatskej flóry (Carpaticum orientale). V rámci oblasti západokarpatskej flóry je vegetácia rozdelená do štyroch obvodov – obvodu flóry vysokých Karpát (Eucarpaticum), obvodu flóry vnútrokarpatských kotlín (Intercarpaticum), obvodu predkarpatskej flóry (Praecarpaticum) a obvodu východobeskydskej flóry (Beschidicum orientale). Oblasť východokarpatskej flóry disponuje jediným obvodom – Bukovskými vrchmi. Do obvodu flóry vysokých Karpát patria v Prešovskom kraji Tatry, Nízke Tatry zasahujúce do riešeného kraja severovýchodným cípom a Pieniny. Tatry sa členia na dva podokresy – Vysoké Tatry a Belianske Tatry. Do obvodu vnútrokarpatských kotlín v kraji patrí podokres Spišské kotliny (časť Podtatranskej kotliny, Popradská kotlina, Hornádska kotlina). Do obvodu predkarpatskej flóry patria okresy Stredné Pohornádie (patrí tu Branisko) a Slanské vrchy (vrátane častí Spišsko-šarišského medzihoria – komplexu Stráže a Kapušianskeho chrbta). Najrozsiahlejší obvod predstavuje obvod východobeskydskej flóry. Člení sa na dva okresy – Spišské vrchy a Východné Beskydy. Do okresu Spišské vrchy patria Spišská Magura, Ľubovnianska vrchovina a Levočské vrchy. Okres Východné Beskydy sa člení na tri podokresy – Šarišská vrchovina (patrí tu aj Bachureň a južná časť Spišsko-šarišského medzihoria), Čergov (patrí tu aj stredná časť Spišsko-šarišského medzihoria), Nízke Beskydy (Ondavská vrchovina, Laborecká vrchovina, Beskydské predhorie).

Podľa fytogeograficko-vegetačného členenia Slovenska (Plesník, Atlas krajiny SR 2002) územie Prešovského kraja zahŕňa všetky tri vegetačné zóny Slovenska – ihličnatú, bukovú a dubovú. Dubová zóna sa ešte člení na horskú podzónu a nížinnú podzónu. V zónach sú vyčlenené okresy, podokresy a obvody. Priestor Tatier, SV výbežku Nízkych Tatier (v kraji), Kozie chrbty a Podtatranské kotliny vrátane Popradskej a Hornádskej patria do ihličnatej zóny. Priestor, ktorá zahŕňa Spišskú Maguru, Pieniny, Ľubovniansku vrchovinu, Levočské vrchy, severnú časť Spišsko-šarišského medzihoria, Čergov, Busov, severné časti Ondavskej vrchoviny s výbežkami na juh, Laboreckú vrchovinu, Bukovské vrchy patrí do bukovej zóny, flyšovej

oblasti. Branisko tiež patrí do bukovej zóny, časť v Prešovskom kraji do kryštalicko-druhohornej oblasti severného podokresu. Priestor, ktorý zahŕňa južnú časť Spišsko-šarišského medzihoria, Šarišskú vrchovinu, Bachureň, južné časti Ondavskej vrchoviny, Beskydské predhorie patrí do dubovej zóny, horskej podzóny flyšovej oblasti. Severná časť Košickej kotliny patrí do dubovej zóny kryštalicko-druhohornej oblasti toryského podokresu. Slanské vrchy v Prešovskom kraji sú zaradené do sopečnej oblasti dubovej zóny, okresu Slanské vrchy, severného podokresu. Podobne sú do dubovej zóny a sopečnej oblasti zaradené do kraja zasahujúce Vihorlatské vrchy podokresmi humenským a popriečno-vihorlatským. Časti Východoslovenskej pahorkatiny zasahujúce do územia kraja v okolí Vranova nad Topľou patria do dubovej zóny a nížinnej podzóny, pahorkatinnej oblasti.

Z hľadiska zoogeografického členenia Slovenska (Atlas SR, 1980) patrí západná časť riešeného územia do provincie Karpaty, oblasti Západné Karpaty, obvodu vonkajšieho, okrsku beskydského, podokrsku východného a obvodu vnútorného, okrsku centrálneho, podokrsku vysokotatranského, nízkotatranského a rudohorského. Severná a stredná časť riešeného územia do provincie Karpaty, oblasti Východné Karpaty, obvodu prechodného, okrsku nízkobeskydského a slanského. Východná časť riešeného územia do provincie Karpaty, oblasti Východné Karpaty, obvodu východobeskydského, okrsku poloninského a vihorlatského. Južná časť riešeného územia do provincie vnútrokarpatské zníženiny, oblasti panónskej, obvodu juhoslovenského, okrsku košického a potiského pahorkatinového. Vďaka tomu je fauna pomerne rôznorodá a obsahuje prvky troch oblastí.

Podľa Čepeláka (Atlas SSR, 1980) do Prešovského kraja zasahujú oblasti Západné Karpaty a Východné Karpaty. Západné Karpaty sú členené na vonkajší obvod, vnútorný obvod a južný obvod. Do vnútorného obvodu sa zaraďujú Vysoké a Belianske Tatry a časť Nízkych Tatier (zasahujúca do kraja) okrskami. Ostatná západná polovica kraja patrí do vonkajšieho obvodu beskydského a podtatranského okrsku. Južný obvod do územia Prešovského kraja zasahuje z juhu severnou časťou Košickej kotliny a severným výbežkom Východoslovenskej pahorkatiny v okolí Vranova nad Topľou. Východná polovica kraja zhruba od čiary Prešov – západná hranica Čergova patrí do oblasti Východné Karpaty, prechodného obvodu (s východobeskydským a slanským okrskom) zhruba po čiaru Starina (VN) – Snina – Humenné. Od tejto čiary po hranicu s Ukrajinou územie patrí do východobeskydského obvodu s poloninským a vihorlatským okrskom.

Zoogeografické členenie v terestrickom biocykle, podľa Jedličku a Kalivodovej (Atlas krajiny SR, 2002) takmer celé územie Prešovského kraja patrí do provincie listnatých lesov podkarpatského úseku, s výnimkou častí Tatier a Nízkych Tatier zasahujúcich do územia kraja, ktoré patria do provincie stredoeurópskych pohorí, podprovincie karpatských pohorí, západokarpatského úseku, s výnimkou severovýchodného cípu kraja, ktorý patrí do východokarpatského úseku. Tiež s výnimkou okolia Vranova nad Topľou, ktoré patrí do provincie stepí panónskeho úseku.

- **Krajina**

Prešovský samosprávny kraj je jedným z ôsmych samosprávnych krajov Slovenska. Leží ne severe východného Slovenska a tvoria ho historické regióny severného, stredného a čiastočne

južného Spiša, horného a dolného Šariša a horného Zemplína. Z hľadiska svojej rozlohy 8.973 km^2 zaberá 18,3 % plochy štátu a je druhým najväčším krajom na Slovenku. V súčasnosti žije na území Prešovského samosprávneho kraja cca 808.931 obyvateľov (14,84 % z celkového počtu obyvateľov Slovenska). Z hľadiska hustoty patrí medzi redšie osídlené oblasti Slovenska. Tvorí ho 665 obcí, z toho 23 miest. Priemerná hustota osídlenia je 90,15 obyvateľov na km^2.

Najväčšiu plochu z celkovej výmery územia Prešovského samosprávneho kraja (897.274 ha) tvoria lesné pozemky (447.005 ha – 49,82 %) a poľnohospodárska pôda (372.130 ha – 41,47 %), predovšetkým trvalé trávnaté porasty (212.597 ha – 57,13 % PP), ďalej orná pôda (146.885 ha – 39,47 % PP), záhrady (10.759 ha – 2,89 % PP), menej ovocné sady (1.865 ha – 0,50 % PP) a vinice (23 ha – 0,01 % PP). Nasledujú zastavané plochy a nádvoria (32.582 ha – 3,63 %), ostatné plochy (31.607 ha – 3,52 %) a vodné plochy (13.949 ha – 1,56 %).

Tab.: Druhy pozemkov v súčasnej štruktúre krajiny Prešovského kraja (apríl 2023)

Druh kultúry	**Plocha**	
	ha	**%**
Orná pôda	146.885	16,37
Chmelnice	0	0,00
Vinice	23	0,00
Trvalé trávne porasty	212.597	23,69
Záhrady	10.759	1,20
Ovocné sady	1.865	0,21
Poľnohospodárska pôda : spolu	372.130	41,47
Lesné pozemky	447.005	49,82
Vodné plochy	13.949	1,56
Zastavané plochy a nádvoria	32.582	3,63
Ostatné plochy	31.607	3,52
Celkom	897.274	100,00

Zdroj : Úrad geodézie, kartografie a katastra SR

Orná pôda : Súčasná výmera ornej pôdy je 146.885 ha, čo predstavuje 16,37 % z celkovej výmery kraja. Veľkosť a tvar honov ornej pôdy predstavuje určité environmentálne riziko z dôvodu erózie spôsobenej nesprávnou orbou. Z hľadiska ekologickej stability sú orné pôdy považované za nestabilný prvok. **Trvalé trávne porasty :** Celková výmera trvalých trávnych porastov je 212.597 ha, čo predstavuje 23,69 % z celkovej výmery kraja. Extenzívny spôsob hospodárenia má za následok, že sa na týchto pozemkoch rozšírila buď kompaktná alebo rozptýlená náletová stromová a krovinná vegetácia. Z hľadiska ekologickej stability lúky a pasienky predstavujú stabilizujúci prvok v poľnohospodárskej krajine, vzhľadom na ich protieróznu a retenčnú funkciu a sú považované za stabilný prvok z hľadiska výpočtu koeficientu ekologickej stability. **Nelesná stromová a krovitá vegetácia (NSKV) :** Výmera evidovanej NSKV je 31.195,9370 ha, čo predstavuje 3,61 % z celkovej výmery kraja. Je zastúpená rôznymi formáciami v závislosti od abiotických pomerov lokality a spôsobu i intenzity antropogénnych aktivít. Vyskytuje sa v komplexoch extenzívnych trvalých trávnych porastov. Tieto pásové formácie TTP s rozptýlenými krovitými porastmi sú významným krajinným prvkom a vegetačnou štruktúrou nielen z estetického hľadiska. V poľnohospodárskej krajine plnia dôležitú funkciu protieróznej ochrany pôdy, podporujú retenčnú funkciu a predstavujú nenahraditeľný biotop pre malé cicavce, avifaunu a hmyz. V zmysle výpočtu koeficientu ekologickej stability sa NSKV považuje za stabilný a pozitívny prvok. **Líniová zeleň – brehové porasty a sprievodná**

vegetácia vodných tokov : Brehové porasty rôznej kvality až po štádium zostatkov pôvodných lužných lesov v riešenom území sa nachádzajú v alúviu miestnych tokov i riek. Tvoria ich viacetážové porasty reprezentujúce lužné lesy a jelšové lesy na nivách podhorských a horských vodných tokov. Sú stabilizujúcim prvkom v územnom systéme ekologickej stability a dôležitými biokoridormi. **Záhrady a sady :** Výmera záhrad a sadov je 12.624 ha, čo je 1,41 % z celkovej výmery kraja. Záhrady a sady sa považujú za stabilný a pozitívny prvok pri výpočte koeficientu ekologickej stability. **Lesy :** Lesné pozemky sú zastúpené v rozsahu 447.005 ha, čo predstavuje 49,82 % z celkovej výmery kraja. Lesy sú považované za základný stabilný a pozitívny prvok pri výpočte koeficientu ekologickej stability. **Vody :** Vodné plochy majú výmeru 13.949 ha, čo predstavuje cca 1,56 % z celkovej výmery kraja (vodné toky, jazerá a plesá, účelové vodné nádrže, mokrade so stálou otvorenou vodnou hladinou a pod.). Sú jedným z najdôležitejších stabilizujúcich a pozitívnych prvkov pri výpočte koeficientu ekologickej stability. **Zastavané plochy :** Výmera zastavaných plôch v kraji je 32.582 ha, čo je 3,63 % z celkovej výmery kraja. Sú považované za nestabilný prvok z hľadiska výpočtu koeficientu ekologickej stability.

- **Vplyvy na prírodu a krajinu**

Výstavba dopravnej infraštruktúry má nezanedbateľný vplyv na prírodu a krajinu. V prvom rade ide o zábery prírodných stanovíšť a biotopov zvlášť chránených a ohrozených druhov. V okolí dopravných stavieb dochádza k zmenám v druhom zložení vplyvom vegetačných úprav, znečistenia ovzdušia, pôdy a vody, ktoré je spôsobené jednak bežnou prevádzkou, tak aj v dôsledku prípadných havárií, zvýšeným hlukom a svetlom. Zároveň dochádza i k priamemu usmrcovaniu nie len živočíchov pravidelne migrujúcich (obojživelníky, vydry a podobne), ale aj veľkých živočíchov, kde priamo dochádza aj k zníženiu dopravnej bezpečnosti.

Vo všeobecnosti platí, že dopravné stavby prinášajú do územia ďalšie líniové prvky infraštruktúry, ktoré zvyšujú fragmentáciu krajiny, čo má za následok negatívne dôsledky najmä pre migráciu veľkých druhov cicavcov, ale i ďalších druhov bioty (známe sú napr. každoročné migrácie obojživelníkov). Dopravné líniové stavby, najmä cestné komunikácie, zároveň tvoria významnú „bariéru“ prirodzeného pohybu živočíchov v krajine. Ich nežiadúci vplyv je závislí od technických parametrov jednotlivých komunikácií (šírka, výškové vedenie oproti okolitému terénu, zvodidlá, ploty, proti hlukové steny) a intenzity dopravy (riziko stretu so zvieraťom, hluková a pachová záťaž okolia).

Vytváraním tzv. bariér dochádza okrem iného aj k izolácii niektorých populácií, k redukcii migračného a kolonizačného potenciálu, ku zmenšeniu loveckých možností miestnych druhov, ku genetickým problémom malých populácií vedúcim až k poklesu populačnej hustoty alebo k celkovému utlmeniu či ohraničeniu výskytu druhu. Ďalším dôsledkom fragmentácie je aj zvýšenie náchylnosti časti krajiny k inváziám nepôvodných druhov.

- **POTENCIÁLNE POZITÍVNE VPLYVY**

- zníženie záťaže obyvateľov hlukom a emisiami prostredníctvom odstránenia „úzkych miest“ na dopravnej infraštruktúre (zvýšenie celkovej efektivity a plynulosti dopravy), modernizáciou a zlepšením technických parametrov dopravných ciest a odvedením časti dopravnej záťaže mimo obytné územia,

- zníženie nehodovosti odstránením kritických miest,
- zníženie niektorých vplyvov stávajúcej dopravnej infraštruktúry na faunu vhodnou rekonštrukciou (napr. realizácia migračných objektov pre umožnenie priechodnosti pre živočíchov),
- zvýšenie efektivity dopravného systému (napr. vytvorením podmienok pre zlepšenie pomerov dopravných výkonov medzi jednotlivými dopravnými módmi), vrátane jeho environmentálnych parametrov (emisie, energetická náročnosť, atď.).

- **POTENCIÁLNE NEGATÍVNE VPLYVY**

- riziko zvýšenia dopravnej intenzity a lokálne zvýšenie dopravnej záťaže,
- lokálne zvýšenie záťaže obyvateľstva hlukom a emisiami v blízkosti nových dopravných trás a stavieb,
- záber poľnohospodárskej pôdy, prípadne i lesných pozemkov pre výstavbu nových prvkov dopravnej infraštruktúry,
- zvýšenie spotreby zdrojov nutných k realizácii dopravných stavieb, ktorých zaistenie je spojené s environmentálnymi nákladmi (ťažba a preprava stavebných materiálov, spotreba vody, atď.),
- fragmentácia biotopov, ekosystémov a krajiny ako celku v dôsledku výstavby nových dopravných trás,
- možné zásahy do osobitne chránených území a lokalít sústavy Natura 2000 pri trasovaní nových dopravných stavieb,
- ovplyvnenie krajinného rázu situovaním nových dopravných stavieb a zariadení v území,
- riziko šírenia inváznych druhov,
- zmena druhového zloženia pozemkov v blízkosti komunikácií v dôsledku výsadby nepôvodných druhov a druhové zmeny spôsobené vplyvom zmien podmienok (exhalácie, chemické látky zo zimnej údržby komunikácií a samotnej prevádzky, hluk, atď.),
- narušenie migračných trás živočíchov (bariérový efekt),
- mortalita živočíchov pri prevádzke na komunikáciách,
- rušenie živočíchov hlukom a svetlom pri výstavbe aj prevádzke dopravných stavieb.

4. Vplyv na zdravotný stav obyvateľstva

Doprava môže byť vo vzťahu k zdraviu faktorom pozitívnym (napr. pohyb osôb a presun tovaru), ale aj negatívnym (napr. znečistenie ovzdušia, hluk, vibrácie).

- **Pozitívne dopady**

Pozitívny dopad na zdravotný stav obyvateľstva má pešia doprava, hlavne pešia doprava segregovaná mimo ostatnú dopravu a mimo priemyselnú oblasť. Je významným zdrojom pohybu pre človeka, pričom vo vyššom veku sa stáva väčšinou aj jeho hlavnou pohybovou aktivitou. Chôdza je vynikajúcim fyziologickým pohybom. Na zdravú a bezpečnú chôdzu má významný vplyv kvalita chodníkov (technický stav, materiálové prevedenie, trasovanie ako aj ich pravidelná údržba).

Pozitívny vplyv na zdravie človeka má aj cyklistická doprava, ktorá má významný podiel v prevencii civilizačných chorôb vrátane pohybového aparátu, zaťažuje obehový a srdcový systém, znižuje možnosť nadváhy, je spôsobom rehabilitácie pri nervových ochoreniach a chorobách svalov. Vyžaduje bezpečnosť a pohyb v čistom ovzduší a rovnako ako pri chôdzi, ošetrený a upravovaný povrch cyklistických trás.

Automobilová doprava pomáha rýchlo sa premiestniť k zamýšľanému cieľu, stretávať priateľov, navštevovať šport a rekreáciu, vzdelávacie centrá. Nákladná doprava prenáša rýchlo tovar k zákazníkovi a tým aj financie.

- **Negatívne dopady**

Doprava je zdrojom znečistenia ovzdušia, ktoré je závislé na frekvencii dopravy, či ide o ťažké alebo ľahké vozidlá, v akom sú technickom stave, aké majú palivo, aký je povrch vozovky, aké sú rozptylové a meteorologické podmienky, či sa tvoria častice nové, alebo sa víria častice usadené.

Doprava je zdrojom hluku a vibrácií. Predovšetkým vibrácie ohrozujú bezpečnosť stavieb a pohodu obyvateľov. Hluk z dopravy je preukázanou škodlivinou (noxou), narušujúcou pohodu dotknutých osôb. Podieľa sa na vzniku a zhoršovaní civilizačných chorôb, napr. chorôb kardiovaskulárnych. Zhoršuje priebeh duševných ochorení. Hlboko zasahuje do procesov, ktoré vyžadujú pokoj a sústredenie (učenie, prednes, vedecká práca, komunikácia medzi ľuďmi, najmä medzi deťmi, učiteľom a deťmi, rodičmi a deťmi, komplikácie spôsobuje seniorom s nedoslýchavosťou). Hluk najhoršie pôsobí v období, kedy sa ľudský organizmus obnovuje, rekreuje a odpočíva, ale najmä v spánku.

Nezanedbateľným negatívnym vplyvom dopravy na verejné zdravie je takisto dopravná nehodovosť. K častým príčinám dopravných nehôd patrí okrem ľudského faktoru aj kvalita dopravnej siete.

Z hľadiska obsahového zamerania Aktualizácie Plánu udržateľnej mobility Prešovského samosprávneho kraja a plánu udržateľnej mobility regiónu Vysokých Tatier, ktorý je jeho autonómnou súčasťou, možno za najdôležitejšie potenciálne pozitívne vplyvy na životné prostredie a verejné zdravie považovať :

- zníženie záťaže obyvateľov hlukom a emisiami prostredníctvom zvýšenia celkovej efektivity a plynulosti dopravy, modernizáciou a zlepšením technických parametrov cestnej siete, presun významnej časti tranzitnej automobilovej dopravy mimo obytné územia, presun časti dopravných výkonov z individuálnej dopravy na verejnú osobnú dopravu, prípadne z cestnej na železničnú a podobne,
- zvýšenie efektivity dopravného systému, napr. vytvorením podmienok pre zlepšenie pomerov dopravných výkonov medzi jednotlivými dopravnými módmi, vrátane jeho environmentálnych parametrov (emisie, energetická náročnosť, atď.),
- zníženie nehodovosti odstránením kritických miest, najmä skapacitnenie frekventovaných úsekov, bezpečnejšie križovanie ciest a pod.

Za najdôležitejšie potenciálne negatívne vplyvy na životné prostredie a verejné zdravie považovať :

- riziko zvýšenia dopravnej intenzity a lokálne zvýšenie dopravnej záťaže (napr. skvalitnenie cestnej siete môže viesť k väčšiemu využívaniu individuálnej automobilovej dopravy),
- lokálne zvýšenie záťaže obyvateľov hlukom a emisiami v blízkosti nových dopravných trás a stavieb,
- záber poľnohospodárskej pôdy pre výstavbu nových zariadení dopravnej infraštruktúry,
- zvýšenie spotreby zdrojov nutných k realizácii dopravných stavieb, ktorých zaistenie je spojené s environmentálnymi nákladmi (ťažba a preprava stavebných surovín, spotreba vody, atď.)

Kľúčovým aspektom hodnotenia zdravotných dopadov je znečistenie ovzdušia z dopravy. Ďalšími hodnotenými dopadmi bude obťažovanie obyvateľstva hlukom a možnosti zdravotných dopadov. Zvážené budú aj ďalšie potenciálne dopady na obyvateľstvo. Nezanedbateľným vplyvom dopravy na verejné zdravie je takisto dopravná nehodovosť.

III.5. Vplyvy na chránené územia (napr. navrhované chránené územia, územia európskeho významu, súvislá európska sústava chránených území, národné parky, chránené krajinné oblasti, chránené vodohospodárske oblasti a pod.) vrátane návrhu opatrení na ich zmiernenie

- Národná sústava chránených území

Pre územnú ochranu ustanovuje Zákon NR SR č. 543/2002 Z.z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov päť stupňov ochrany. Rozsah obmedzení sa so zvyšujúcim stupňom zväčšuje, pričom územná ochrana sa vzťahuje na celé územie Slovenskej republiky, čiže na území mimo osobitne vyhlásených chránených území platí 1. stupeň ochrany.

• Veľkoplošné chránené územia

Na území Prešovského samosprávneho kraja bolo vyhlásených, resp. sem plošne zasahuje 5 národných parkov – Tatranský národný park (NP) TANAP, Národný park Nízke Tatry (NP) NAPANT, Pieninský národný park (NP) PIENAP, Národný park (NP) Poloniny, Národný par (NP) Slovenský raj a 2 chránené krajinné oblasti – Chránená krajinná oblasť (CHKO) Vihorlat a Chránená krajinná oblasť (CHKO) Východné Karpaty. Celková výmera národných parkov v kraji je 93.113 ha, čo predstavuje 10,38 % z výmery kraja. Ďalších 5,07 % tvoria ich ochranné pásma (45.461 ha). Chránené krajinné oblasti zaberajú v kraji 31.884 ha, čo znamená 3,55 % z celkovej plochy kraja.

Tab.: Národné parky a ich ochranné pásma v Prešovskom samosprávnom kraji

Názov chráneného územia	Rok vyhlásenia	Rozloha (ha)		Okresy	Stupeň ochrany
		celková	v kraji		
TANAP	1948	73.800	48.818	Poprad	3
Ochranné pásmo	(nov. 2003)	30.703	6.577	Kežmarok	2
NP Nízke Tatry	1978	72.842	5.736	Poprad	3

Ochranné pásmo	(nov. 1997)	110.162	1.584	Poprad	2
NP PIENAP	1967	3.750	3.750	Kežmarok, Stará Ľubovňa	3
Ochranné pásmo	(nov. 1996)	22.444	22.444	Kežmarok, Stará Ľubovňa	2
NP Poloniny	1997	29.805	29.805	Snina	3
Ochranné pásmo		10.973	10.973	Snina	2
NP Slovenský raj	1964	19.414	5.004	Poprad	5,4,3,2
Ochranné pásmo	(nov. 2016)	5.475	3.883	Poprad	2
CHKO Vihorlat	1973 (nov. 1999)	17.485 ha	6.577	Humenné, Snina	
CHKO Východné Karpaty	1977 (nov. 2001)	25.307 ha	25.307 ha	Humenné, Medzilaborce, Snina, Stropkov, Svidník	

Zdroj : ŠOP SR

Poznámka : Zonácia pre NP PIENAP bola schválená v roku 2004, pre NP Slovenský raj v roku 2017 a pre TANAP bola rozpracovaná v roku 2014.

- **Maloplošné chránené územia**

V riešenom území bolo k 31.12.2022 evidovaných 188 maloplošných chránených území, z toho v okresoch Bardejov 12, Humenné 10, Kežmarok 12, Levoča 11, Medzilaborce 7, Poprad 55, Prešov 23, Sabinov 6, Snina 28, Stará Ľubovňa 13, Stropkov 2, Svidník 5, Vranov nad Topľou 16 (viď. Príloha č. 1). Z celkového počtu 188 maloplošných chránených území (51 NPR – národná prírodná rezervácia, 90 PR – prírodná rezervácia, 5 NPP – národná prírodná pamiatka, 33 PP – prírodná pamiatka, 7 CHA – chránený areál, 2 OCHU – obecné chránené územie) je 81 súčasťou veľko-plošných chránených území (národných parkov a chránených krajinných oblastí) a ich ochranným pásiem.

Tab. Maloplošné chránené územia evidované v Prešovskom kraji k 31.12.2022

Por.č.	Okres	NPR	PR	NPP	PP	CHA	OCHU	Spolu
1.	Bardejov	5	7	-	-	-	-	12
2.	Humenné	3	5	-	2	-	-	10
3.	Kežmarok	2	7	-	3	-	-	12
4.	Levoča	3	2	-	6	-	-	11
5.	Medzilaborce	1	4	-	-	2	-	7
6.	Poprad	22	26	4	3	-	-	55
7.	Prešov	6	11	-	4	1	1	23
8.	Sabinov	2	3	-	1	-	-	6
9.	Snina	7	20	-	1	-	-	28
10.	Stará Ľubovňa	1	1	1	8	1	1	13
11.	Stropkov	-	-	-	-	2	-	2
12.	Svidník	1	3	-	-	1	-	5
13.	Vranov nad Topľou	2	6	-	5	3	-	15
	S P O L U	51	90	5	33	7	2	188

Zdroj : ŠOP SR

Vysvetlivky:

* *maloplošné chránené územie zasahujúce do viacerých okresov v Prešovskom kraji*

** *maloplošné chránené územie zasahujúce do iného kraja*

- **Ochrana drevín**

Ochrana drevín zabezpečuje legislatívnu ochranu drevín rastúcich mimo lesa (LPF) a ochranu chránených stromov, za ktoré sa môžu vyhlásiť kultúrne, vedecky, ekologicky, krajinotvorne alebo esteticky mimoriadne významné stromy alebo ich skupiny vrátane stromoradí.

- **Chránené stromy**

V riešenom území Prešovského samosprávneho kraja bolo k 31.12.2018 evidovaných 46 chránených stromov, ktoré sú chránené v zmysle zákona NR SR č. 543/2002 Z.z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov. Ide o jednotlivé solitéry alebo skupiny stromov.

- **Jaskyne a priepasti**

V zmysle zákona NR SR č. 543/2002 Z.z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov sú prírodnými pamiatkami aj jaskyne a priepasti, ktorých je v riešenom území Prešovského kraja evidovaných celkovo 690.

- **Územia NATURA 2000**

Sústava chránených území NATURA 2000 je celistvá európska sústava území, ktorá má zabezpečiť ochranu najvzácnejších a najviac ohrozených druhov voľne rastúcich rastlín, voľne žijúcich živočíchov a prírodných biotopov vyskytujúcich sa na území štátov Európskej únie a prostredníctvom ochrany týchto druhov a biotopov zabezpečiť zachovanie biologickej rôznorodosti v celej Európskej únii.

Sústava NATURA 2000 predstavuje sústavu chránených území členských krajín EÚ, ktorú tvoria dva typy území :

- osobitne chránené územia (Special Protection Areas, SPA), ktoré sú vyhlasované na základe smernice Rady č. 79/409 /EHS o ochrane voľne žijúcich vtákoch – Directive on the Conservation of Wild Birds (známej tiež ako smernica o vtákoch – Birds directive) v platnom znení (podľa § 26 zákona NR SR č. 543/2002 Z.z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov sú to Chránené vtáčie územia – CHVÚ),
- osobitné územia ochrany (Special Areas of Cinservation, SAC), ktoré sú vyhlasované na základe smernice Rady č. 92/43/EHS o ochrane prirodzených biotopov voľne žijúcich živočíchov a voľne rastúcich rastlín – Directive on the Conservation of Natural Habitats and of Wild Fauna and Flora v platnom znení (podľa § 27 zákona NR SR č. 543/2002 Z.z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov sú to Územia európskeho významu – ÚEV).

- **Chránené vtáčie územia (CHVÚ)**

Národný zoznam chránených vtáčích území bol schválený uznesením vlády SR č. 630/2003 zo dňa 09.07.2003 a spolu s Národným zoznamom území európskeho významu bol 27.04.2004 zaslaný Európskej komisii do Bruselu. Na území Prešovského kraja bolo v zmysle vyššie uvedeného uznesenia vlády SR č. 630/2003 navrhnutých 7 chránených vtáčích území. V roku 2010 vláda SR svojim uznesením č. 345/2010 z 25.05.2010 schválila zmenu a doplnenie Národného zoznamu chránených vtáčích území, ktorý bol rozšírený o 5 návrhov chránených vtáčích území a dve územia z pôvodného zoznamu boli vypustené. Národný zoznam tak obsahuje 41 CHVÚ na území SR. V priebehu rokov 2008 až 2012 prišlo v Prešovskom samosprávnom kraji k prerokovaniu návrhov CHVÚ a následne i k vyhláseniu všetkých 10

CHVÚ, ktoré sa nachádzajú resp. zasahujú do Prešovského kraja : CHVÚ Bukovské vrchy (SKCHVU002), CHVÚ Laborecká vrchovina (SKCHVU011), CHVÚ Nízke Tatry (SKCHVU018), CHVÚ Slanské vrchy (SKCHVU025), CHVÚ Tatry (SKCHVU030), CHVÚ Vihorlatské vrchy (SKCHVU035), CHVÚ Volovské vrchy (SKCHVU0036), CHVÚ Levočské vrchy (SKCHVU0051), CHVÚ Čergov (SKCHVU052) a CHVÚ Slovenský raj (SKCHVU053). Ich celková plocha predstavuje cca 351.873,92 ha. Zoznam a charakteristika chránených vtáčích území nachádzajúcich sa, resp. zasahujúcich do Prešovského kraja je uvedený v Príloha č. 2 tohto Oznámenia o strategickom dokumente.

- **Územia európskeho významu**

Podľa § 27 zákona NR SR č. 543/2002 Z.z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov sa územím európskeho významu rozumie územie v Slovenskej republike tvorené jednou alebo viacerými lokalitami, na ktorých sa nachádzajú biotopy európskeho významu alebo druhy európskeho významu, na ochranu ktorých sa vyhlasujú chránené územia a ktoré sú zaradené v Národnom zozname území európskeho významu (ÚEV) schváleného vládou SR (Národný zoznam území európskeho významu schválený uznesením vlády SR č. 239/2004 zo dňa 17.03.2004 + Výnos MŽP SR č. 3/2004-5.1 zo dňa 14.07.2004, ktorým sa vydáva národný zoznam území európskeho významu s účinnosťou od 01.08.2004). Národný zoznam území európskeho významu sa priebežne aktualizuje podľa stavu ochrany biotopov európskeho významu a druhov európskeho významu, na ktorých ochranu sa vyhlasujú chránené územia, alebo na základe návrhu Európskej komisie (Prvá aktualizácia : Doplnok národného zoznamu území európskeho významu schválený uznesením vlády SR č. 577/2011 zo dňa 31.08.2011 + Opatrenie MŽP SR č. 1/2018 z 29.11.2018, ktorým sa mení a dopĺňa výnos MŽP SR č. 3/2004-5.1 zo dňa 14.07.2004, ktorým sa vydáva národný zoznam území európskeho významu v znení opatrenia č. 1/2017; druhá aktualizácia : Druhý doplnok národného zoznamu území európskeho významu schválený uznesením vlády SR č. 495/2017 zo dňa 25.10.2017 + Opatrenie MŽP SR č. 1/2017 z 07.12.2017, ktorým sa mení a dopĺňa výnos MŽP SR č. 3/2004-5.1 zo dňa 14.07.2004, ktorým sa vydáva národný zoznam území európskeho významu).

K 31.12.2022 sa na území Prešovského kraja nachádza, resp. na jeho území zasahuje cca 102 území európskeho významu. Predmetom ochrany sú biotopy, druhy rastlín a druhy živočíchov európskeho významu. Zoznam území európskeho významu je uvedený v Prílohe č. 3 tohto Oznámenia o strategickom dokumente.

- **Územia chránené podľa medzinárodných dohovorov**

V rámci medzinárodných dohovorov platí na území Slovenska niekoľko dôležitých zmlúv a dohovorov, ktoré majú za cieľ výraznejšie zachovanie svetového dedičstva na Zemi. Podľa nich sú vyčlenené chránené územia a lokality, ktoré nie sú kategóriou chráneného územia podľa zákona NR SR č. 543/2002 Z.z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov, ale tvoria významnú základňu pre rozvoj vedy a prezentácie ochrany prírody v zahraničí. Tieto územia môžu súčasne patriť aj do národnej sústavy chránených území alebo do navrhovanej európskej súvislej sústavy chránených území NATURA 2000.

- **Podľa dohovoru UNESCO o ochrane svetového kultúrneho a prírodného dedičstva** (World Heritage) sú na území Prešovského samosprávneho kraja nachádzajú Karpatské bukové pralesy Slovenska a Ukrajiny a staré bukové lesy Nemecka (vyhlásené v roku 2007 a rozšírené v roku 2011), ktoré ako súčasť trilaterálneho územia pozostávajúceho z viacerých lokalít na území Slovenska, Ukrajiny a Nemecka. Celková plocha lokalít na území Slovenskej republiky predstavuje cca 34 tis. ha. Jadrová zóna na území Slovenska o výmere cca 5.766 ha (podľa nominačného projektu) pozostáva zo 4 sublokalít : Havešová, Rožok, Stužica – Bukovské vrchy a Vihorlat.

Tab.: Sublokality Karpatských bukových pralesov v Slovenskej republike

Názov sublokality	Rozloha jadrovej zóny (ha)	Rozloha nárazníkovej zóny (ha)
Havešová	2.476,80	12.925,00
Rožok v Bukovských vrchoch	67,10	41,40
Stužica	2.950,00	11.300,00
Kyjovský prales vo Vihorlatských vrchoch	2.578,00	2.413,00
S p o l u	8.071,90	26.679,40

Zdroj : Nominačný projekt

Lokality navrhované na zápis do Zoznamu svetového prírodného dedičstva na území Prešovského kraja :

- Doliny mezozoika Západných Karpát (12 dolín z územia SR, v Prešovskom kraji Prielom Dunajca v PIENAPe a dolina Sokol v NP Slovenský raj)
- Prírodné rezervácie Tatier
- Mykoflóra Bukovských vrchov.

- **Podľa medzinárodnej dohody UNESCO o ochrane významných prírodných krás v rámci programu „Človek a biosféra“ (MaB)**, sú vyhlásené dve chránené územia : Biosférická rezervácia Tatry (vyhlásená v roku 1993 spoločne s Poľskou časťou Tatranského národného parku o celkovej výmere 113.221 ha, z toho jadrová zóna o výmere 49.633 ha) a Medzinárodná biosférická rezervácia Východné Karpaty (vyhlásená vo februári 1993 ako bilaterálna rezervácia medzi SR a PR a v roku 2008 ako trilaterálna rezervácia medzi Slovenskom, Poľskom a Ukrajinou). Ide o prvú trilaterálnu biosférickú rezerváciu na svete s plochou 208.089 ha (z toho slovenská časť zaberá 19,59 %, poľská časť 52,25 % a ukrajinská časť 28,16 %). Zahŕňa 6 veľkoplošných chránených území, na území Slovenska Národný park Poloniny, na území Poľska Park Krajobrazowy Doliny Sanu, Bieszczadski Park Narodowy a Ciśniańsko – Wetliński Park Krajobrazowy a na území Ukrajiny zahŕňa Užanskij nacionaľnij pryrodnij park a Nadsanskij regiona ľnij landšaftnij park.

- **Bilaterálne chránené územia Slovenska s Poľskom** :
- Pieninský národný park a Pieniński park narodowy
- CHKO Východné Karpaty – Jaśliski Park Krajobrazowy
- NP Poloniny – Ciśniansko-Wetliński Park Krajobrazowy a Bieszczadski Park Narodowy

- **Dohovor o ochrane mokradí majúcich medzinárodný význam (Ramsarský dohovor)** Na území Prešovského kraja nie je vyhlásená žiadna Ramsarská lokalita medzinárodného

významu. Jedna lokalita – NPR Sivá Brada, je navrhovaná na zaradenie medzi Ramsarské lokality.

Tab.: Lokality na zaradenie medzi medzinárodne významné mokrade v Prešovskom kraji

Názov mokrade	**Katastrálne územie**	**Rozloha (ha)**	**Typ mokrade**	**Stručná charakteristika**
CHA Sivá Brada	Spišské Podhradie	4,50	M, Tp, U, Y, 2	Travertínová kopa v Hornádskej kotline s travertínovými prameniskami a jazierkami, vysokobylinné močiare, vlhké lúky a slatiny a umelá nádrž zachytávajúca vodu pre kúpele. Vyskytujú sa tu významné a vzácne druhy rastlín, neobvyklé v Západných Karpatoch.

Zdroj : ŠOP SR

V Prešovskom kraji sa nachádzajú aj ďalšie mokrade, významom národné, regionálne a lokálne, hodnotné z hľadiska botanického, zoologického, limnologického, hydrogeologického.

Tab. : Národne významné mokrade (N) a regionálne významné mokrade (R) v Prešovskom kraji

Názov mokrade	**Kategória (CHÚ)**	**Názov obce**	**Plocha (ha)**	**Kategória (N/R)**
OKRES BARDEJOV				
Livovská jelšina	PR	Livov, Lukov	13,17	R
Mokré lúky pod Pálenicou – Cigeľka		Cigeľka	9,00	R
Pod Beskydom	PR	Nižná Polianka	8,45	R
Regetovské rašelinisko	NPR	Regetovka	2,55	N
OKRES KEŽMAROK				
Slavkovský jarok	PR	Malý Slavkov	2,48	R
Belianske lúky	PR	Spišská Belá	89,25	N
Rašelinisko Krivý kút		Spišská Belá	32,00	N
Kút	PR	Huncovce	11,22	N
OKRES LEVOČA				
Hradská lúka		Baldovce	40,00	R
Rašelinisko Sihoť		Dravce, Dlhé Stráže, Iliašovce, Levoča	6,00	R
Bicír		Poľanovce	2,50	R
Podhoranské	PP	Spišský Hrhov	0,46	R
Jazerec	PP	Spišský Hrhov	0,31	R
Slatina		Dúbrava	0,30	R
Jazierko na pažiti	PP	Spišské Podhradie	0,11	R
Branisko – „recentný travertín“		Poľanovce	0,06	R
OKRES MEDZILABORCE				
Mokré lúky pod Čertižným	PR	Čertižné	1,36	R
Jarčiská	PR	Roškovce	0,45	R
Haburské rašelinisko	PR	Habura	1,34	N
OKRES POPRAD				
Poš	PP	Stará Lesná, Starý Smokovec	20,82	R
Pastierske	PR	Štrba	2,93	R
Bzenica	PR	Starý Smokovec	1,16	R
Rašelinisko (100 m od Štrbského plesa)	PR	Starý Smokovec	0,32	R
OKRES PREŠOV				
Mokrade v nive Torysy		Veľký Šariš	12,00	R
Salvatorské lúky	PR	Šindliar, Lipovce	2,68	N
OKRES SABINOV				
Rožkovanské rybníky pri Lipanoch		Lipany	23,00	R
OKRES SNINA				
Vodárenská nádrž Starina		Stakčín	281,00	R

Ulička	PP	Kolbasov	12,00	R
Sihla		Stakčín	11,00	R
Kolbasovské lúky		Kolbasov	8,00	R
Bahno	PR	Zboj	2,10	R
Hypkania		Zemplínske Hámre	2,09	R
Kotlík		Zemplínske Hámre	1,03	R
Stinská slatina	PR	Zboj	0,92	R
Udavská slatina		Osadné	0,50	R
Ďurova mláka		Zemplínske Hámre	0,27	R
Hostovické lúky	PR	Hostovice	11,58	N
Slatiny pod Soliščom		Stakčín	7,20	N
Podstavka		Zemplínske Hámre	25,91	N
OKRES STARÁ ĽUBOVŇA				
Plaveč – Podpílie slepé rameno		Plaveč	12,00	R
Vengelský rybník		Stará Ľubovňa	10,00	R
Andrejovka		Orlov	1,00	R
Plavečské štrkoviská	CHA	Ľubotín, Plaveč	150,00	N
OKRES STROPKOV				
Vodná nádrž Domaša – sever		Lomné	200,00	R
Driečna	CHA	Vladiča	0,50	R
OKRES SVIDNÍK				
Radomka	PR	Giraltovce, Matovce	15,54	R
Lúky nad Vyšnou Písanou		Vyšná Písaná	15,00	R
Rakovčík		Rakovčík, Beňadikovce	10,00	R
Kuchtovce – alúvium potoka Mostovka		Kečkovce	10,00	R
Rašelinisko Belejovce		Belejovce, Kečkovce	5,00	R
Lúky v Šivárnej		Nižný Komárnik	3,00	R
Miroľská slatina	PR	Miroľa	0,96	R
Slatina pri Šarišskom Štiavniku	CHA	Radoma	0,80	R
OKRES VRANOV NAD TOPĽOU				
Malá Domaša		Malá Domaša, Slovenská Kajňa	105,00	R
Hlinianská jelšina	PR	Hlinné	12,00	R
Zárez z Stravného potoka	PP	Pavlovce	4,05	R
Žipovské mŕtve rameno	PP	Vyšný Žipov	2,27	R
Kelčianska jelšina		Nová Kelča	1,00	R
Zámutovská jelšina	PR	Rudlov	0,66	R
Stavenec – Čierna mláka		Pavlovce	0,04	R
Veľká Domaša		Krakovce, Holčíkovce až Lomné,	1.422,00	N
Petkovský potok	PP	Petkovce	6,76	N

Zdroj : KEP VÚC PSK

- Územný systém ekologickej stability

Územný systém ekologickej stability (ÚSES) je zákonom NR SR č. 543/2002 Z.z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov definovaný ako celopriestorová štruktúra navzájom prepojených ekosystémov, ich zložiek a prvkov, ktorá zabezpečuje rozmanitosť podmienok a foriem života v krajine. Základ tohto systému predstavujú biocentrá, biokoridory a interakčné prvky, ktoré môžu mať nadregionálny, regionálny, alebo miestny význam.

NADREGIONÁLNY ÚSES – Generel nadregionálneho územného systému ekologickej stability (GNÚSES) Slovenskej republiky, schválený uznesením vlády SR č. 319/1992 (aktualizovaný GNÚSES schválený uznesením vlády S č. 350/1996), vymedzuje ekologicky najhodnotnejšie priestory v rozsahu územia SR v mierke 1 : 200 000 a 1 : 500 000. Biocentrá vymedzené GNÚSES-om zaberajú 11,9 % z rozlohy Slovenska (5 biosférického významu, 13 provincionálneho a 120 nadregionálneho významu).

Vývoj nadregionálnych štruktúr na území Prešovského samosprávneho kraja : Nadregionálny ÚSES bol viackrát aktualizovaný (ako aj regionálny ÚSES) v rámci spracovania Návrhu prvkov ÚSES pre návrh ÚPN VÚC Prešovského kraja (APS Prešov, 1998), Správa o stave ŽP Prešovského kraja (SAŽP Prešov, 2002), ÚPN VÚC ZaD Prešovského kraja (SAŽP-CKEP Prešov, 2004 a 2009). Na národnej úrovni v Koncepcii územného rozvoja Slovenska (KURS SR 2001 a Atlas krajiny SR, 2002). Posledným záväzným dokumentom je ÚPN Prešovského samosprávneho kraja 2019, v časti ochrana prírody a krajiny s príslušnou grafickou časťou.

REGIONÁLNY ÚSES rozpracováva a upresňuje Generel NÚSES v administratívnych hraniciach okresov v mierke 1 : 50 000 a vymedzuje regionálne významné prírodné prvky a navrhuje ekostabilizačné opatrenia v štruktúre krajiny. V súčasnosti na území Prešovského kraja sú spracované a schválené regionálne ÚSES-y okresov : Bardejov (schvaľovací proces), Humenné (schvaľovací proces), Kežmarok (2019), Levoča (2013), Medzilaborce (2019), Poprad (2013), Prešov (2010), Sabinov (schvaľovací proces), Snina (schvaľovací proces), Stará Ľubovňa (schvaľovací proces), Stropkov (2012), Svidník (2013) a Vranov nad Topľou (2019).

MIESTNY ÚZEMNÝ SYSTÉM EKOLOGICKEJ STABILITY (MÚSES) je spracovaný pre potreby ÚPN-O na miestnej úrovni (v rozsahu katastrálneho územia) prevažne na mapách v mierke 1 : 10 000 (tiež 1 : 25 000 a 1 : 5 000) a zabezpečuje reálne fungovanie ÚSES. MÚSES sú aj súčasťou spracovaných pozemkových úprav. V súčasnosti ešte nemá každá obec, resp. katastrálne územie vytvorený MÚSES (MÚSES nie je predmetom tohto strategického dokumentu).

Podľa zákona NR SR č. 543/2002 Z.z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov a jeho vykonávacej vyhlášky č. 24/2003 Z.z., sú dokumenty územného systému ekologickej stability súčasťou dokumentácie ochrany prírody a krajiny (§ 54 ods. 2 zákona) a dokumenty regionálneho územného systému ekologickej stability okresov v územnom obvode kraja tvoria dokument regionálneho územného systému ekologickej stability tohto kraja (§ 22 ods. 6 vyhlášky).

Tab. : Nadregionálne a regionálne prvky ÚSES vymedzené v Prešovskom kraji podľa okresov

Por.č.	Okres	NRBc	NRBk	RBc	RBk	PBc	BBc
1.	Bardejov	3	4	13	7	-	-
2.	Humenné	2	3	20	8	-	-
3.	Kežmarok	1	5	5	6	1	-
4.	Levoča	4	3	4	3	-	-
5.	Medzilaborce	1	1	10	5	-	-
6.	Poprad	-	3	11	5	2	3
7.	Prešov	5	8	20	27	-	-
8.	Sabinov	2	6	3	3	-	-
9.	Snina	5	2	16	8	2	1
10.	Stará Ľubovňa	2	5	54	21	1	-
11.	Stropkov	3	2	5	7	-	-
12.	Svidník	1	2	7	8	-	-
13.	Vranov nad Topľou	1	3	29	4		

Zdroj : ÚPN Prešovského samosprávneho kraja (2019)

Vysvetlivky :
NRBc - nadregionálne biocentrum

RBc - regionálne biocentrum
PBc - provincionálne biocentrum
NRBk - nadreginálny biokoridor
Rk - regionálny biokoridor
BBc - biosférické biocentrum

Poznámka : Pri uvedených počtoch jednotlivých prvkov ÚSESU po okresoch treba brať do úvahy skutočnosť, že niektoré prvky, najmä nadregionálne a regionálne biokoridy, sa môžu nachádzať vo viacerých okresoch. Konkrétne prvky územného systému ekologickej stability územia sú uvedené v Prílohe č. 4 tohto Oznámenia o strategickom dokumente.

Jednotlivé konkrétne plány a zámery stavieb, vrátane stavieb technického vybavenia riešeného územia, s predpokladom ovplyvňovania alebo ovplyvňujúce územia súvislej európskej sústavy chránených území (Natura 2000), budú podliehať procesu hodnotenia podľa čl. 6.3 a 6.4 smernice Rady 92/43/EHS o ochrane prirodzených biotopov a voľne žijúcich živočíchov a rastlín, vychádzajúc z § 28 zákona NR SR č. 543/2002 Z.z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov v spojitosti s ustanoveniami zákona NR SR č. 24/2006 Z.z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie v znení neskorších predpisov.

Schvaľovaniu budú podliehať nielen chránené územia sústavy NATURA 2000, ale aj ostatná krajina v súvislosti s vplyvmi na národnú sieť chránených území, na chránené územia vyhlásené podľa osobitných predpisov, na chránené územia vyhlásené podľa medzinárodných dohovorov a na prvky územného systému ekologickej stability, napríklad podľa zákona o ochrane prírody a krajiny, vodného zákona, zákona o lesoch, banského zákona a podobne.

- **Pamiatkovo chránené územia**

Región Prešovského samosprávneho kraja, ktorý v zásade pokrýva historické územie stredného a horného Spiša, Šariša a horného Zemplína, je mimoriadne bohatý na kultúrno-historické pamiatky. Na území regiónu sa stretávajú z európskeho hľadiska dve významné oblasti charakterizované určitými kultúrnymi prvkami a to nížinná kultúra, ktorá v ľudovej architektúre predstavuje stavbu hlinenú, príp. kamennú a horská kultúra, ktorá v ľudovej architektúre predstavuje stavbu zrubovú a drevenú.

Základ historických sídelných štruktúr v krajine predstavujú nehnuteľné národné kultúrne pamiatky (ďalej len „kultúrne pamiatky“), ktoré sú evidované v Ústrednom zozname pamiatkového fondu, v registri nehnuteľných kultúrnych pamiatok a na ochranu ktorých slúži zákon NR SR č. 49/2002 Z.z. o ochrane pamiatkového fondu (pamiatkový zákon) v znení neskorších predpisov a všeobecne záväzné právne predpisy na jeho vykonanie. Okrem nehnuteľných kultúrnych pamiatok je pamiatkový fond v zmysle vyššie uvedenej legislatívy chránený aj plošne prostredníctvom vyhlásených chránených pamiatkových území – pamiatkových zón (PZ), pamiatkových rezervácií (PR) a ochranných pásiem (OP), ktoré je potrebné rešpektovať pri koncepčných rozvojových zámerov urbanistického rozvoja kraja. Ďalším limitujúcim faktorom v rámci rozvojových zámerov kraja sú existujúce, resp. predpokladané archeologické náleziská, kde by v rámci odborne neusmerneného zásahu do terénu mohlo dôjsť k ich likvidácii, na tieto sa taktiež vzťahuje zákon č. 49/2002 Z.z. o ochrane pamiatkového fondu v znení neskorších predpisov.

V Ústrednom zozname pamiatkového fondu (ÚZPF) v jednotlivých registroch sú na území Prešovského kraja evidované :

Pamiatkové rezervácie

- Bardejov, Kežmarok, Levoča, Spišská Sobota, Prešov, Spišská Kapitula, Podolínec
- Pamiatkové rezervácie ľudovej architektúry Ždiar a Osturňa

Pamiatkové zóny

- Hanušovce nad Topľou, Hniezdne, Lipovce – Lačnov, Ľubica, Nižné Repaše, Soľná Baňa, Sabinov, Spišská Belá, Spišské Podhradie, Stará Ľubovňa, Torysky, Vysoké Tatry – Tatranská Lomnica, Vrbov.

Ochranné pásma pamiatkových území

- Ochranné pásmo Pamiatkových rezervácií Bardejov, Podolínec, Prešov, Levoča, Kežmarok, Spišská Sobota
- Ochranné pásmo Pamiatkových zón Lipovce – Lačnov, Stará Ľubovňa, Torysky, Nižné Repaše

Ochranné pásmo Svetového kultúrneho dedičstva

- Ochranné pásmo Spišský hrad a okolie

Ochranné pásma národných kultúrnych pamiatok

- Okres Bardejov : Hervartov – rímskokatolícky Kostol sv. Františka z Assisi, Lukov – Venécia – gréckokatolícky Chrám sv. Kozmu a Damiána, Jedlinka – gréckokatolícky Chrám Panny Márie Ochrankyne, Tročany – gréckokatolícky Chrám sv. Lukáša, Kožany – gréckokatolícky Chrám Očisťovania Panny Márie, Krivé – gréckokatolícky Chrám sv. Lukáša, Frička – gréckokatolícky Chrám sv. Michala, Marhaň – Kaštieľ, Hertník – Kaštieľ, Kostol sv. Kataríny Alexandrijskej a Socha sv. Antona Paduánskeho
- Okres Humenné : Brekov – Hrad
- Okres Kežmarok : Spišská Belá – Strážky – Kaštieľ s areálom, Kostol a zvonica; Červený Kláštor – Kláštor Kartuziánov
- Okres Levoča : Spišský Štvrtok – Kláštor minoritov, Sídlisko opevnené (Myšia hôrka)
- Okres Prešov : Brežany – gréckokatolícky Chrám sv. Lukáša, Haniska – Pomník sedliackeho povstania, Prešov – Solivar – NKP Solivar s areálom, Fričovce – Kaštieľ, park, rímsko-katolícky kostol, kaplnka, Fintice – Kaštieľ s areálom, Čelovce – kostol ev. a. v.
- Okres Sabinov : Lipany – rímskokatolícky Kostol sv. Martina, Brezovica nad Torysou – rímskokatolícky Kostol Všetkých svätých, Pečovská Nová Ves – kaštieľ Ringov a kaštieľ Mariássy, Šarišské Dravce – Kaštieľ a park, Hanigovce – Hrad – ruina
- Okres Snina : Snina – Kaštieľ s areálom, Ruský Potok – gréckokatolícky Chrám sv. Michala, Hrabová Roztoka – gréckokatolícky Chrám sv. Bazila Veľkého, Kalná Roztoka – gréckokatolícky Chrám sv. Bazila Veľkého, Topoľa – gréckokatolícky Chrám sv. Michala, Uličské Krivé – gréckokatolícky Chrám sv. Michala
- Okres Stará Ľubovňa : Hraničné – rímskokatolícky Kostol Nepoškvrneného počatia Panny Márie, Stará Ľubovňa – Hrad, Plaveč – Hrad
- Okres Stropkov : Potoky – gréckokatolícky Chrám sv. Paraskevy

- Okres Svidník : Svidník – Pamätník padlých sovietskych vojakov, gréckokatolícky Chrám sv. Paraskevy, Bodružaľ – gréckokatolícky Chrám sv. Mikuláša, Dobroslava – gréckokatolícky Chrám sv.Paraskevy, Hunkovce – gréckokatolícky Chrám Zosnutia Bohorodičky, Korejovce – gréckokatolícky Chrám Ochrany Bohorodičky, Kračúnovce – Kúria a park, Krajné Čierno – gréckokatolícky Chrám Bazila Veľkého, Ladomírová – gréckokatolícky drevený Chrám sv. Michala Archanjela, pravoslávny kláštorný Chrám sv. Michala, Miroľa – gréckokatolícky Chrám Ochrany Bohorodičky, Nižný Komárnik – gréckokatolícky Chrám Ochrany Bohorodičky, Príkra – gréckokatolícky Chrám sv. Michala, Šemetkovce – Gréckokatolícky chrám sv. Michala, Vyšný Komárnik – Dukla – pamätník čsl. armádneho zboru
- Okres Vranov nad Topľou : Sedliská – Podčičva – Hrad Čičava

Pamiatkovo chránené objekty (národné kultúrne pamiatky)
- Okres Bardejov : 255 NKP, z toho v meste Bardejov 144 NKP
- Okres Humenné : 46 NKP, z toho v meste Humenné 7 NKP
- Okres Kežmarok : 449 NKP, z toho v meste Kežmarok 225 NKP a meste Spišská Belá 30 NKP
- Okres Levoča : 562 NKP, z toho v meste Levoča 318 NKP
- Okres Medzilaborce : 37 NKP, z toho v meste Medzilaborce 7 NKP
- Okres Poprad : 297 NKP, z toho v m.č. Popradu 103 NKP
- Okres Prešov : 382 NKP, z toho v meste Prešov 263 NKP a Prešov – Solivar 6 NKP
- Okres Sabinov : 130 NKP, z toho v meste Sabinov 53 NKP
- Okres Snina : 39 NKP, z toho v meste Snina 4 NKP
- Okres Stará Ľubovňa : 223 NKP, z toho v meste Stará Ľubovňa 31 NKP
- Okres Stropkov : 49 NKP, z toho v meste Stropkov 9 NKP
- Okres Svidník : 89 NKP, z toho v meste Svidník 9 NKP
- Okres Vranov nad Topľou : 136 NKP, z toho v meste Vranov nad Topľou 24 NKP

Pamiatkovo chránené hrady a zrúcaniny hradov
- Zborov, Brekov, Jasenov, Holumnica, Kežmarok, Kapušany, Lesíček, Lipovce, Podhradík, Prešov – Solivar - Soľnohrad, Ruská Nová Ves, Veľký Šariš, Brezovica, Hanigovce, Kamenica, Plaveč, Stará Ľubovňa, Mrázovce, Stropkov, Medzianky, Sedliská – Čičava, Vranov nad Topľou

Svetové kultúrne dedičstvo UNESCO
- Levoča, Spišský hrad a okolie
- Historické jadro mesta Bardejov
- Výber najhodnotnejších drevených chrámov v slovenskej časti Karpatského oblúka (Hervartov, Kežmarok, Bodružal, Ladomírová)

Skanzeny
- Múzeum ľudovej architektúry v Bardejovských Kúpeľoch
- Múzeum ľudovej architektúry v Humennom
- Múzeum ľudovej architektúry v Starej Ľubovni
- Múzeum ľudovej architektúry vo Svidníku

Archeologické lokality

Najväčšia koncentrácia archeologických nálezísk (sídliská, pohrebiská, mohylníky, hradiská, zaniknuté sakrálne stavby a panské sídla) sa nachádza v okresoch Kežmarok, Poprad, Levoča, Sabinov, Prešov a Vranov nad Topľou. Význam niektorých lokalít z hľadiska ľudského poznania je celoeurópsky, resp. až celosvetový (náleziská pobytu neandertálskeho človeka v Gánovciach a Hôrke, opevnená osada z doby bronzovej v Spišskom Štvrtku, hrob neznámeho významného germánskeho kniežaťa z obdobia prelomu 4. až 5. storočia nášho letopočtu v Poprade – Matejovciach). Ochranu archeologických nálezísk špecifikuje zákon NR SR č. 49/2002 Z.z. o ochrane pamiatkového fondu (pamiatkový zákon) v znení neskorších predpisov.

Pamiatky vojnových udalostí

Samostatnou a špecificky významnou skupinou stavieb kultúrneho dedičstva Prešovského kraja sú stavby a pamätné miesta viažuce sa na udalosti prvej a predovšetkým druhej svetovej vojny. Sú to hlavne miesta Karpatsko-duklianskej operácie v Údolí smrti, ktoré zahŕňa katastrálne územia Dobroslava, Kapišová, Kružľová, Nižná Pisaná, Svidnička, Vápeník a Vyšná Pisaná. Národnými kultúrnymi pamiatkami je pamätník sovietskej armády vo Svidníku a pamätník 1. čs armádneho zboru na Dukle, ktorej súčasťou je vojenské múzeum v prírode rozprestierajúce sa v katastrálnych územiach Vyšný a Nižný Komárnik. V tejto súvislosti je treba spomenúť aj cintorín nemeckých vojakov v Prešove, Hunkovciach a v Zborove.

- **Chránené vodohospodárske oblasti, vodné zdroje a ich ochranné pásma**

Podľa § 7 zákona NR SR č. 364/2004 Z.z. o vodách v znení neskorších predpisov sú predmetom ochrany vodárenské zdroje, ktorými sú útvary povrchových a podzemných vôd využívané na odbery vôd pre pitnú vodu alebo využiteľné na zásobovanie obyvateľstva pre viac ako 50 osôb, alebo umožňujúce odber vody na takýto účel v priemere väčšom ako 10 m^3 za deň. Na ich ochranu sú v SR určené štyri druhy ochrany:

- chránené vodohospodárske oblasti,
- ochranné pásma vodárenských zdrojov a povodia vodárenských tokov,
- citlivé oblasti,
- zraniteľné oblasti

➢ **Chránené vodohospodárske oblasti (CHVO)**

V Slovenskej republike je vyhlásených 10 CHVO, ktoré sú vymedzené v zmysle § 31 zákona NR SR č. 364/2004 Z.z. o vodách v znení neskorších predpisov. Ich zoznam je uvedený v nariadení vlády SR č. 46/1978 Zb. o chránenej vodohospodárskej oblasti prirodzenej akumulácie vôd na Žitnom ostrove v znení neskorších predpisov a v nariadení vlády SR č. 13/1987 Zb. o niektorých chránených oblastiach prirodzenej akumulácie vôd. CHVO sú územia, v ktorých sa v dôsledku priaznivých prírodných podmienok vytvárajú prirodzené akumulácie podzemných a povrchových vôd. V Prešovskom kraji k chráneným vodohospodárskym oblastiam patrí CHVO Vihorlat (s celkovou plochou 225 km^2, z toho v Prešovskom kraji 95 km^2 a v Košickom kraji 130 km^2) a 2 chránené vodohospodárske oblasti, ktoré do riešeného územia zasahujú: CHVO

Nízke Tatry – východná časť (celková plocha 805 km^2, z toho v Prešovskom kraji 275 km^2) a CHVO Horné povodie Hnilca (celková plocha 108 km^2, z toho v Prešovskom kraji 22 km^2).

- **Ochranné pásma vodárenských zdrojov**

Na ochranu konkrétnych využívaných zdrojov povrchových a podzemných vôd sa z dôvodu sprísnenej špeciálnej ochrany stanovujú ochranné pásma (vyhláška MŽP SR č. 29/2005 Z.z. o podrobnostiach určovania ochranných pásiem vodárenských zdrojov a opatreniach na ochranu vôd). Na území Prešovského kraja je stanovený celkový počet 312 OP (z toho 44 zdrojov povrchovej vody a 268 zdrojov podzemnej vody) na celkovej ploche 388.249 ha (z toho plocha OP povrchových zdrojov 368.899 ha a plocha OP podzemných zdrojov 19.350 ha).

Pásma hygienickej ochrany 2. stupňa podzemných vôd

- Belianske Tatry (nad Tatranskou kotlinou) v povodí Bielej, západne od Spišskej Belej,
- povodie Rieky v Spišskej Magure, medzi Reľovom a Lysou nad Dunajcom,
- pri Hniezdnom, západne od Starej Ľubovne,
- medzi Chmeľnicou, Hajtovkou a Matysovou, východne od Starej Ľubovne,
- v povodí Torysy a Slavkovského potoka v Levočských vrchoch, v priestore Blažobskej doliny,
- Tichého potoka, Brezovice a Striebornej hory
- západne pri Lipanoch, po oboch stranách nivy Torysy
- JV pri Lipanoch, po oboch stranách Torysy, zasahuje do Bachurne
- SZ, Z a J pri Sabinove po oboch stranách Torysy, zasahuje do Bachurne
- SV pri Medzilaborciach

Ochranné pásma prírodných liečivých zdrojov a prírodných zdrojov minerálnych stolových vôd

- OP prírodných minerálnych zdrojov v Novej Ľubovni (Vyhláška MZ SR č. 3/2007 Z.z.),
- OP prírodných liečivých zdrojov v Sulíne (Vyhláška MZ SR č. 55/2005 Z.z.),
- OP prírodného minerálneho zdroja v Starom Smokovci (Vyhláška MZ SR č. 112/2002 Z.z.),
- OP prírodných minerálnych zdrojov v Baldovciach (Vyhláška MZ SR č. 478/2001 Z.z.),
- OP prírodných minerálnych zdrojov v Lipovciach (Vyhláška MZ SR Č. 479/2001 Z.z.),
- OP prírodných liečivých zdrojov v Cígeľke (Vyhláška MZ SR Č. 480/2001 Z.z.),
- OP prírodných liečivých zdrojov v Bardejove (Vyhláška MZ SR č. 16/2000 Z.z.),
- OP prírodných liečivých zdrojov vo Vyšných Ružbachoch (Vyhláška MZ SR Č. 24/2000 Z.z.).

Chránené povodia vodárenských tokov

Na území Slovenskej republiky je vyhlásených 102 vodárenských vodných tokov, ktorými prechádza štátna hranica, ktoré sa využívajú ako vodárenský zdroj alebo sa môžu využívať ako vodárenské zdroje (vodárenský vodný tok), vodné toky s plavebným využitím, vodné toky s významným odberom vody pre priemysel a pre poľnohospodárstvo(ich významnosť sa určuje vo

vzťahu k vodohospodárskej bilancii povrchových vôd v príslušnom čiastkovom povodí), vodné toky využívané na iné účely, napríklad na využívanie hydroenergetického potenciálu, ako vody vhodné pre život rýb a reprodukciu pôvodných druhov rýb alebo na rekreáciu.

Zoznam vodohospodársky významných vodných tokov je uvedený vo vyhláške MŽP SR č. 211/2005 Z.z. (Príloha č. 1), ktorou sa ustanovuje zoznam vodohospodársky významných vodných tokov a vodárenských vodných tokov.

Tab.: Vodohospodársky významné vodárenské vodné toky na území Prešovského kraja

Porad. Číslo	**Názov toku**	**Číslo hydrologického poradia**	**Vodárenský tok v úseku**		**Lokalizácia**
			od km	**do km**	
1.	Javorinka	3-01-01-007	10,60	18,90	Tatry
2.	Lipník	3-01-01-039	1,85	14,80	Spišská Magura
3.	Poprad	3-01-02-002	139,92	142,50	Tatry
	Ľadový potok	3-01-02-001	0,00	2,10	Tatry
4.	Veľký Šum	3-01-02-005	4,20	7,40	Tatry
5.	Mlynica	3-01-02-012	17,20	20,50	Tatry
6.	Hromadná voda	3-01-02-032	2,00	3,50	Tatry
7.	Slavkovský potok	3-01-02-041	11,80	16,30	Tatry
8.	Štiavnik	3-01-02-042	4,50	8,00	Tatry
9.	Studený potok	3-01-02-053	9,25	17,40	Tatry
10.	Kežmarská Biela voda	3-01-03-003	6,60	19,10	Tatry
	Zelený potok	3-01-03-002	0,00	3,00	Tatry
11.	Lomnický potok	3-01-03-049	3,50	7,20	JV od Podolinca
12.	Jakubianka	3-01-03-075	10,00	21,10	Levočské vrchy
47.	Daňová	4-30-03-020	2,70	5,90	
48.	Udava	4-30-03-064	11,70	38,30	Bukovské vrchy
49.	Cirocha	4-30-03-087	37,25	50,00	Bukovské vrchy
50.	Barnov	4-30-03-121	7,30	9,40	Beskydské pohorie
51.	Čierny potok	4-30-03-121	0,90	2,90	Beskydské pohorie
52.	Hybkaňa	4-30-03-121	0,10	3,30	sever Vihorlatských vrchov
53.	Kamenica	4-30-03-130	7,70	18,60	
54.	Suchý potok	4-30-03-135	0,90	5,50	
55.	Zbojský potok	4-30-05-012	14,50	21,40	SV cíp Bukovských vrchov
56.	Ráztoka	4-30-05-013	0,00	4,00	SV cíp Bukovských vrchov
57.	Bystriansky potok	4-30-05-014	0,00	4,30	SV cíp Bukovských vrchov
58.	Brusný potok	4-30-05-043	1,20	4,50	
61.	Ondava	4-30-08-001	51,20	142,10	Ondavská vrchovina
	Rusinec	4-30-08-013	0,00	4,40	Ondavská vrchovina
	Ladomirka	4-30-08-017	0,00	19,40	Ondavská vrchovina
	Zimný potok	4-30-08-037	0,00	3,50	Ondavská vrchovina
	Chotčianka	4-30-08-038	0,00	25,20	Ondavská vrchovina
	Kazimírsky potok	4-30-08-104	0,00	8,70	Ondavská vrchovina
62.	Topľa	4-30-09-001	62,90	131,30	Ondavská vrchov., Čergov
63.	Lysý potok	4-30-09-130	0,00	1,10	Slanské vrchy
64.	Hermanovský potok	4-30-09-143	6,20	10,80	Slanské vrchy
72.	Hornád	4-32-01-001	136,70	168,90	južne od Svitu a Popradu
	Bystrá	4-32-01-004	0,00	15,50	južne od Svitu a Popradu
	Veľká Biela voda	4-32-01-024	0,00	13,20	južne od Svitu a Popradu
74.	Čierny potok	4-32-01-041	0,75	2,30	Hornádska kotlina
75.	Peklisko	4-32-01-046	0,50	5,10	Z od Levočskej doliny
76.	Smrdiace mláky	4-32-01-047	0,80	2,80	Z od Levočskej doliny
77.	Zimná	4-32-01-062	2,20	4,60	
89.	Torysa	4-32-04-001	109,20	123,60	Levočské vrchy

	Rovinný potok	4-32-04-004	0,00	4,10	Levočské vrchy
	Oľšavica	4-32-04-006	0,00	4,90	Levočské vrchy
	Škapová	4-32-04-008	0,00	7,10	Levočské vrchy
90.	Ľutinka	4-32-04-048	8,40	17,50	Čergov
91.	Veľký potok	4-32-04-070	0,00	13,90	Nad Veľkým Šarišom
92.	Pastovník	4-32-04-081	4,70	8,60	Čergov
93.	Fričkovský potok	4-32-04-085	5,00	8,50	Čergov
94.	Hrabovec	4-32-04-091	10,30	13,80	
95.	Šebastovka	4-32-04-116	9,50	13,20	Slanské vrchy
	Šebastovník	4-32-04-116	0,70	4,20	Slanské vrchy
96.	Sirgovský potok	4-32-04-127	0,45	2,60	Slanské vrchy

Zdroj : Vyhláška MŽP SR č. 211/2005 Z.z.- Príloha č.1

➢ Citlivé oblasti

Podľa § 33 zákona NR SR č. 364/2004 Z.z. o vodách a o zmene zákona NR č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov, sú za citlivé oblasti vyhlásené vodné útvary povrchových vôd, v ktorých dochádza alebo môže dôjsť v dôsledku zvýšenej koncentrácie živín k nežiadúcemu stavu kvality vôd, ktoré sa využívajú ako vodárenské zdroje alebo sú využiteľné ako vodárenské zdroje a ktoré si vyžadujú v záujme zvýšenej ochrany vôd vyšší stupeň čistenia vypúšťaných odpadových vôd. V roku 2017 bolo vydané nariadenie vlády SR č. 174/2017 Z.z., kde sa konkretizuje ustanovenie citlivých a zraniteľných oblastí a za citlivé oblasti sa ustanovili všetky vodné útvary povrchových vôd, ktoré sa nachádzajú na území SR, alebo týmto územím pretekajú. Znamená to, že za citlivú oblasť bolo stanovené celé územie SR.

➢ Zraniteľné oblasti

Podľa § 34 zákona NR SR č. 364/2004 Z.z. o vodách a o zmene zákona NR č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov, sú zraniteľnými oblasťami poľnohospodársky využívané územia, z ktorých odtekajú vody zo zrážok do povrchových vôd alebo vsakujú do podzemných vôd, v ktorých je koncentrácia dusičnanov vyššia ako 50 $mg.l^{-1}$ alebo sa môže v blízkej budúcnosti prekročiť. Podľa Prílohy č. 1 nariadenia vlády SR č. 174/2017 Z.z. v znení neskorších predpisov, ktorými sa ustanovujú citlivé a zraniteľné oblasti, medzi zraniteľné oblasti na území Prešovského kraja patrí 146 katastrálnych území obcí, ktoré sa nachádzajú v 12 okresoch.

Tab.: Zraniteľné oblasti na území Prešovského kraja

Okres	Názov obce
Bardejov	18 obcí : Abrahámovce, Batrošovce, Buclovany, Harhaj, Hertník, Janovce, Kobyly, Kochanovce, Komárov, Koprivnica, Lopúchov, Oľšavce, Osikov, Raslavice, Rešov, Stuľany, Tarnov, Vaniškovce
Humenné	6 obcí : Hažín nad Cirochou, Humenné, Jankovce, Lieskovec, Udavské, Veľopolie
Kežmarok	10 obcí : Abrahámovce, Hradisko, Huncovce, Ľubica, Spišská Belá, Tvarožná, Vlková, Vlkovce, Vrbov, Žakovce
Levoča	10 obcí : Baldovce, Bijacovce, Domaňovce, Dravce, Granč-Petrovce, Jablonov, Klčov, Nemešany, Spišské Podhradie, Spišský Štvrtok
Medzilaborce	-
Poprad	3 obce : Jánovce, Kravany, Švábovce
Prešov	42 obcí : Abranovce, Brestov, Bretejovce, Drienov, Dulova Ves, Fulianka, Gregorovce, Haniska, Chmeľov, Chminianska Nová Ves, Janovík, Kapušany, Kojatice, Kokošovce, Lada, Lažany, Lemešany, Ličartovce, Ľubotice, Malý Šariš, Medzany, Mošurov, Nemcovce, Petrovany, Prešov, Ruská Nová Ves, Seniakovce, Svinia, Šarišské Bohdanovce, Široké, Teriakovce, Trnkov, Tulčík, Varhaňovce, Veľký Slivník, Veľký Šariš, Víťaz, Vyšná Šebastová, Záborské, Záhradné, Žehňa, Župčany

Sabinov	14 obcí : Daletice, Hubošovce, Jakubova Vola, Jakubovany, Jarovnice, Kamenica, Ostrovany, Pečovská Nová Ves, Ražňany, Sabinov, Šarišské Michaľany, Šarišské Sokolovce, Uzovce, Uzovský Šalgov
Snina	1 obec : Hostovice
Stará Ľubovňa	6 obcí : Hniezdne, Kamienka, Ľubotín, Plaveč, Plavnica, Šarišské Jastrabie
Stropkov	8 obcí : Breznica, Duplín, Chotča, Krušinec, Lomné, Tisinec, Turany nad Ondavou, Vyškovce
Svidník	8 obcí : Dukovce, Kalnište, Kračúnovce, Kuková, Lúčka, Stročín, Železník, Želmanovce
Vranov nad Topľou	20 obcí : Bystré, Čaklov, Dlhé Klčovo, Hencovce, Jasenovce, Jastrabie nad Topľou, Kamenná Poruba, Kučín, Majerovce, Malá Domaša, Nižný Hrabovec, Nižný Hrušov, Nižný Kručov, Poša, Sačurov, Sečovská Polianka, Sedliská, Vechec, Vranov nad Topľou, Vyšný Žipov

Zdroj : Nariadenie vlády SR č.174/2017 Z.z. v znení neskorších predpisov – Príloha č.1

- Chránené ložiskové územia, dobývacie priestory a prieskumné územia

V riešenom a dotknutom území sa nachádzajú niektoré evidované prieskumné územia, chránené ložiskové územia a aj dobývacie priestory, na ktorých ochranu a využívaniu nerastného bohatstva sa vzťahuje ochrana v zmysle zákona č. 44/1988 Zb. o ochrane a využití nerastného bohatstva (banský zákon) v znení neskorších predpisov, zákon č. 51/1988 Zb. o banskej činnosti, výbušninách a o štátnej správe v znení neskorších predpisov a nariadenie vlády SR č. 520/1991 Zb. o podmienkach využívania ložísk nevyhradených nerastov.

Chránené ložiskové územia, dobývacie priestory i evidované prieskumné územia môžu byť ovplyvnené priamym stretom s infraštruktúrnymi opatreniami, čo je možné eliminovať pri príprave projektov. Ďalej budú ovplyvnené ťažbou surovín pre stavbu.

Tab.: Chránené ložiskové územia v Prešovskom kraji k 31.01.2022

Ev.č.	Názov CHLÚ	Okres	Nerast	Organizácia
Evidované na Obvodnom banskom úrade v Košiciach k 31.01.2022				
5/d	Brekov	Humenné	vápenec	VSK MINERAL s.r.o. Košice
3/d	Bystré	Vranov nad Topľou	tehliarske íly	Bez právneho zástupcu
7/d	Čemerné	Vranov nad Topľou	tehliarske íly	Bez právneho zástupcu
123/d	Červenica	Prešov	Hg rudy	ŠGÚDŠ Bratislava
124/d	Červenica I	Prešov	opály	Slovenské opálové bane s.r.o. Prešov
8/d	Čičava	Vranov nad Topľou	ryodacit	Bez právneho zástupcu
9/d	Drienov	Prešov	tehliarske íly	Leier Baustoffe SK s.r.o. Bratislava
11/d	Fintice	Prešov	andezit	LOMY s.r.o. Prešov
12/d	Fintice I	Prešov	andezit	LOMY s.r.o. Prešov
126/d	Fintice II	Prešov	bentonit	ŠGÚDŠ Bratislava
121/d	Gregorovce	Prešov	keramické íly	Bez právneho zástupcu
13/d	Hubošovce	Sabinov	dioritický porfyt	VSK MINERAL s.r.o. Košice
17/d	Juskova Voľa	Vranov nad Topľou	andezit	EVROVIA Kameňolomy s.r.o. Košice – Barca
127/d	Kapušany	Prešov	bentonit	ŠGÚDŠ Bratislava
20/d	Komárany – Merník	Vranov nad Topľou	rumelka	ŠGÚDŠ Bratislava
35/d	Kučín – Pusté Čemerné	Vranov nad Topľou	zeolit, zeolitový tuf	Viacej organizácií
104/d	Lipany	Sabinov	ropa, horľavý zem. plyn	ŠGÚDŠ Bratislava
86/d	Majerovce	Vranov nad Topľou	zeolit	SLOVZEOLIT s r.o. Spišská Nová Ves
34/d	Močarmany	Prešov	tehliarske íly	Leier Baustoffe SK s.r.o. Bratislava
37/d	Okružná – Borovník	Prešov	andezit	EVROVIA SK s.r.o. Košice
85/d	Poša	Vranov nad Topľou	kamenná soľ	ŠGÚDŠ Bratislava

41/d	Prešov I – Solivary	Prešov	kamenná soľ	Bez právneho zástupcu
90/d	Rožkovany	Sabinov	štrkopiesky	Bez právneho zástupcu
45/d	Sabinov	Sabinov	tehliarske íly	Bez právneho zástupcu
46/d	Sedlice	Prešov	dolomit	EVROVIA Kameňolomy s.r.o. Košice – Barca
47/d	Sedlice I	Prešov	dolomit	VSK MINERAL s.r.o. Košice
49/d	Skrabské – Starý lom	Vranov nad Topľou	vápenité sliene	ZEOCEM a.s. Bystré
50/d	Skrabské I – Biela hora	Vranov nad Topľou	vápenité sliene	Bez právneho zástupcu
53/d	Tisinec	Stropkov	tehliarske íly	Bez právneho zástupcu
59/d	Vechec	Vranov nad Topľou	andezit	VSK MINERAL s.r.o. Košice
58/d	Vyšná Šebastová	Prešov	dioritový porfyrit	IS-LOM s.r.o. Maglovec, Košice
63/d	Záhradné	Prešov	andezit	VSK MINERAL s.r.o. Košice
67/d	Zbudza	Michalovce (KE)	kamenná soľ	PROROGO s.r.o. Strážske
64/d	Zemplínske Hámre	Snina	andezit	Obec Zemplínske Hámre
62/d	Zlatá Baňa	Prešov	polymetalické rudy	ŠGÚDŠ Bratislava
172/d	Batizovce I	Poprad	štrkopiesky	Pozemkové spoločenstvo urbarialistov Batizovce
204/d	Hôrka	Poprad	mangánová ruda	ŠGÚDŠ Bratislava
166/d	Jarabina	Stará Ľubovňa	vápenec	POĽANA – podiel. družstvo Jarabina
165/d	Kamienka	Stará Ľubovňa	vápenec	G.O.Sand s.r.o. Ďurková
175/d	Plaveč	Stará Ľubovňa	štrkopiesky	Danucem Slovensko a.s. Rohožník
164/d	Plaveč I	Stará Ľubovňa	štrkopiesky	Bez právneho zástupcu
197/d	Spišská Belá	Kežmarok	tehliarske hliny	Bez právneho zástupcu
159/d	Spišské Podhradie	Levoča	tehliarske suroviny	Bez právneho zástupcu
178/d	Stará Ľubovňa – Marmon	Stará Ľubovňa	čer. krinoi. kryšt. vápence	Bez právneho zástupcu
155/d	Vyšné Ružbachy	Stará Ľubovňa	travertín	Bez právneho zástupcu

Zdroj : Obvodný banský úrad Košice

Poznámka : Obvodný banský úrad Spišská Nová Ves neeviduje na území Prešovského samosprávneho kraja, t.j. v okrese Bardejov, žiadne chránené ložiskové územia vo svojej pôsobnosti.

Na dobývanie výhradného ložiska sa organizácii, ktorá má príslušné banské oprávnenie, určí dobývací priestor. V riešenom území Prešovského kraja sú určené dobývacie priestory, ktoré spadajú do pôsobnosti Obvodného banského úradu v Spišskej Novej Vsi a Obvodného banského úradu v Košiciach.

Tab.: Dobývacie priestory v Prešovskom kraji k 07.06.2022

Ev.č.	Názov DP	Okres	Nerast	Organizácia
Evidované na Obvodnom banskom úrade v Košiciach k 07.06.2022				
4/D	Brekov	Humenné	vápenec	VSK MINERAL s.r.o. Košice
6/D	Bystré	Vranov nad Topľou	tehliarske íly	Bez organizácie
8/D	Čemerné	Vranov nad Topľou	tehliarske íly	Bez organizácie
77/D	Červenica	Prešov	drahý opál	Slovenské opálové bane s.r.o. Prešov
9/D	Čičava	Vranov nad Topľou	ryodacit	Bez organizácie
10/D	Drienov	Prešov	tehliarske íly	Leier Baustoffe SK s.r.o. Bratislava
12/D	Fintice	Prešov	andezit	LOMY s.r.o. Prešov
13/D	Fintice I	Prešov	andezit	LOMY s.r.o. Prešov
14/D	Hubošovce	Sabinov	dioritický porfyt	VSK MINERAL s.r.o. Košice
18/D	Juskova Voľa	Vranov nad Topľou	andezit	EVROVIA – Kameňolomy s.r.o. Košice – Barca
74/D	Kučín	Vranov nad Topľou	zeolit (klin.ryodac.tuf)	VSK PRO-ZEO s.r.o Košice
69/D	Majerovce	Vranov nad Topľou	zeol.ryolit.tufy (zeolity)	SLOVZEOLIT s r.o. Spišská Nová Ves

78/D	Močarmany	Prešov	tehliarske íly	Leier Baustoffe SK s.r.o. Bratislava
34/D	Nižný Hrabovec	Vranov nad Topľou	zeolit	ZEOCEM a.s. Bystré
35/D	Okružná – Borovník	Prešov	andezit	EVROVIA SK a.s. Košice
41/D	Prešov I	Prešov	kamenná soľ	Bez organizácie
44/D	Rožkovany	Sabinov	štrkopiesky	Bez zásob, bez organizácie
48/D	Sedlice	Prešov	dolomit	EVROVIA – Kameňolomy s.r.o. Košice – Barca
49/D	Sedlice I	Prešov	dolomit	VSK MINERAL s.r.o. Košice
50/D	Skrabské – Starý lom	Vranov nad Topľou	vápenité sliene	ZEOCEM a.s. Bystré
56/D	Tisinec	Stropkov	tehliarske íly	Bez organizácie
60/D	Vechec	Vranov nad Topľou	andezit	VSK MINERAL s.r.o. Košice
65/D	Vyšná Šebastová	Prešov	dioritový porfyrit	IS-LOM s.r.o. Maglovec, Košice
66/D	Záhradné	Prešov	andezit	VSK MINERAL s.r.o. Košice
68/D	Zemplínske Hámre	Snina	andezit	Obec Zemplínske Hámre
132/D	Batizovce I	Poprad	štrkopiesky	Pozemkové spoločenstvo urbarialistov Batizovce
134/D	Hranovnica – Dubina	Poprad	melafýr, kremité porfýry	EVROVIA Kameňolomy s.r.o. Košice – Barca
126/D	Jarabina	Stará Ľubovňa	vápenec	POĽANA – podiel. družstvo Jarabina
125/D	Kamienka	Stará Ľubovňa	vápenec	Bez organizácie
135/D	Plaveč	Stará Ľubovňa	štrkopiesky	Danucem Slovensko a.s. Rohožník
124/D	Plaveč I	Stará Ľubovňa	štrkopiesky	Bez organizácie, zásoby vydobyté
119/D	Spišské Podhradie	Levoča	tehliarske suroviny	Bez organizácie
112/D	S. Podhradie I	Levoča	travertín	EURO KAMEŇ s.r.o. Spišské Podhradie
138/D	Stará Ľubovňa I	Stará Ľubovňa	červ.krinoi.kryšt.vápence	Bez organizácie
115/D	Vyšné Ružbachy	Stará Ľubovňa	travertín	Bez organizácie

Zdroj : Obvodný banský úrad Košice

Poznámka : Obvodný banský úrad Spišská Nová Ves neeviduje na území Prešovského samosprávneho kraja, t.j. v okrese Bardejov, žiadne dobývacie priestory vo svojej pôsobnosti.

Ložiská nevyhradených nerastov, napr. štrkopiesky, tehliarske suroviny a iné, sú súčasťou pozemkov. Na území Prešovské kraja sa nachádzajú ložiská nevyhradených nerastov, ktoré sú pod správou Obvodného banského úradu v Spišskej Novej Vsi a Obvodného banského úradu v Košiciach.

Tab.: Ložiská nevyhradených nerastov v Prešovskom kraji k 31.01.2022

Názov ložiska	**Okres**	**Nerast**	**Povolená CVBS**	**Organizácia**
Evidované na Obvodnom banskom úrade v Košiciach k 31.01.2022				
Brestov	Prešov	andezit		BLUE SKY MINING s.r.o. Košice
Gerlachov – juh	Poprad	štrkopiesky	Do 31.12.2023	PD TATRAN Gerlachov
Hranovnica – Dubina	Poprad	stavebný kameň	Do vyťaženia	EVROVIA Kameňolomy s.r.o. Košice
Levoča – Baláš I.	Levoča	štrkopiesky	Do vyťaženia	Ing. J. Babej – GAS
Malina	Humenné	andezit		Vojen. lesy a majetky o.z. Kamenica nad Cirochou
Mošurov	Prešov	kr. vápenec		Raciogroup s.r.o. Veľký Šariš
Orkucany	Sabinov	štrkopiesky		B&S s.r.o. Lipany
Orkucany (Buchanec)	Sabinov	štrkopiesky		S.F.Bouw s.r.o. Sabinov
Prešovská Nová Ves	Sabinov	štrkopiesky		PEhAES s.r.o. Ľubotice

Poľanovce	Levoča	stavebný kameň	Do 31.12.2029	Lomy MDT s.r.o. Prešov
Rakúsy	Kežmarok	štrkopiesky		AGROSTAV, SOD Poprad
Ražňany	Sabinov	štrkopiesky		SUPOL s.r.o. Sabinov
Snina (lom Pčolinná)	Snina	pieskovec		LOMY SV s.r.o. Snina
Spišská Teplica – Bor	Poprad	stavebný kameň		PDP Spišská Teplica
Šandal	Svidník	stavebný kameň		STONEART s.r.o. Stropkov
Šarišské Michaľany	Sabinov	štrkopiesky		Ing. Anton Bujňák – SVIP – Likvidácia Šarišské Dravce
Tatranská Kotlina	Poprad	stavebný kameň	Neobmedzene	Mestský podnik s.r.o. Spišská Belá
Toporec – Basy	Kežmarok	stavebný kameň	Do 31.12.2025	VLaM SR š.p. Kežmarok
Toporec – Valing	Kežmarok	stavebný kameň	Do vyčerpania	G.O. – Sand s.r.o. Ďurková
Valaškovce (Žilkova)	Humenné	andezit		Vojen. lesy a majetky o.z. Kamenica nad Cirochou
Vechec (Bodor)	Vranov n/Topľou	andezit		Ing. Ladislav Sinčák Vranov nad Topľou
Veľká Lomnica I.	Kežmarok	štrkopiesky		RIVERSAND a.s. Bratislava
Veľký Slivník (Tulčík, Demjata)	Prešov	vápenec		Poľnohospodárske družstvo Sekčov v Tulčíku
Vyšný Orlík	Svidník	pieskocev		LOM ONDAVA s.r.o. Bardejov
Vyšný Slavkov	Levoča	stavebný kameň		VS Stones s.r.o. Košice
Žehňa	Prešov	andezit		AGROMELIO s.r.o. Veľký Šariš
Evidované na Obvodnom banskom úrade v Spišskej Novej Vsi k 31.01.2022				
Dubinné	Bardejov	štrkopiesky		LOMY s.r.o. Prešov

Zdroj : Obvodný banský úrad Košice, Obvodný banský úrad Spišská Nová Ves

Prieskumné územie sa určuje pre vybrané geologické práce, ako je ložiskový geologický prieskum vyhradených nerastov okrem geologického prieskumu v dobývacom priestore, hydrogeologický prieskum a geologický prieskum na špeciálne účely.

Tab.: Prieskumné územia nachádzajúce sa v Prešovskom kraji určené k 01.07.2022

Názov PÚ	Okres	Nerast	Rozloha	Platnosť
Banské	Vranov nad Topľou	drahé kamene – opál	0,98 km^2	06.11.2022
Banské – juh	Vranov nad Topľou	drahé kamene - opál	4,91 km^2	04.06.2024
Gánovce	Poprad	geotermálne vody	0,05 km^2	11.10.2025
Kežmarok	Kežmarok	geotermálne vody	18,65 km^2	21.09.2025
Tatranská Lomnica	Poprad	geotermálne vody	5,83 km^2	01.08.2025
Teriakovce	Prešov	geotermálne vody	61,84 km^2	04.10.2026
Vranov nad Topľou	Vranov nad Topľou	zeolit, bentonit	0,83 km^2	26.11.2024

Zdroj : MŽP SR

- **Návrhy opatrení na zmiernenie nepriaznivých vplyvov**

V návrhovej časti strategického dokumentu bude potrebné pri priestorovom rozvoji dopravnej infraštruktúry v maximálnej miere rešpektovať :

- Národnú sústavu chránených území, ktorú ustanovuje zákon NR SR č. 543/2002 Z.z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov,
- Chránené územia európskeho systému NATURA 2000,
- Chránené pamiatkové územia a archeologické náleziská, na ochranu ktorých sa vzťahuje zákon NR SR č. 49/2002 Z.z. o ochrane pamiatkového fondu (pamiatkový zákon) v znení neskorších predpisov,

- Chránené vodohospodárske oblasti, vodné zdroje ich ochranné pásma,
- Chránené ložiskové územia a podobne.

Z dôvodu zmiernenia nepriaznivých vplyvov strategického dokumentu na prírodu a krajinu, je nutné pri návrhu optimálneho dopravného vybavenia územia s ohľadom na jeho ďalší územný rozvoj :

- zachovať územnú celistvosť chránených území prírody, chránených vtáčích území a území európskeho významu, vrátane zachovania či zlepšenia stavu predmetu ich ochrany,
- nezhoršovať stav biodiverzity,
- zamedziť degradácii ekosystémov vrátane ekosystémov viazaných na vodu,
- zlepšiť priestupnosť krajiny a nadväznosť ekosystémov,
- rešpektovať jestvujúce i navrhované prvky územného systému ekologickej stability,
- zachovať vysoký podiel vnútromestskej zelene a zvyšovať jej kvalitu.

Vplyvy navrhovaných infraštruktúrnych opatrení na vyššie uvedené chránené územia, prírodu a krajinu budú vyhodnotené v Správe o hodnotení strategického dokumentu na koncepčnej úrovni. Konkrétne vplyvy a opatrenia na ich elimináciu musia byť riešené na projektovej úrovni.

III.6. Možné riziká súvisiace s uplatňovaním strategického materiálu

Celková orientácia Aktualizácie Plánu udržateľnej mobility Prešovského samosprávneho kraja, ktorého autonómnou súčasťou je aj Plán udržateľnej mobility regiónu Vysokých Tatier, jej ciele a navrhované opatrenia budú nastavené tak, aby boli prípadné riziká čo najviac eliminované a preto sa nepredpokladajú významnejšie riziká spojené s uplatňovaním strategického dokumentu vo vzťahu k životnému prostrediu a verejnému zdraviu. Napĺňanie strategických cieľov, týkajúcich sa rozvojových aktivít v podobe konkrétnych investičných zámerov, bude podrobené posúdeniu vplyvov na životné prostredie (EIA) v zmysle platnej legislatívy pred ich povolením na základe vlastných projektov, čo prispeje k eliminácií prípadných rizík.

Správa o hodnotení strategického dokumentu, ktorá bude vypracovaná podľa Prílohy č. 4 zákona NR SR č. 24/2006 Z.z. posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, podrobne vyhodnotí Aktualizáciu Plánu udržateľnej mobility Prešovského samosprávneho kraja a Plán udržateľnej mobility regiónu Vysokých Tatier, ktorý je jeho autonómnou súčasťou, z hľadiska jej vplyvov na životné prostredie a verejné zdravie a prípadne bude obsahovať detailný popis možných rizík a ich hodnotenie.

III.7. Vplyvy na životné prostredie presahujúce štátne hranice

Vzhľadom na charakter predmetného aktualizovaného strategického dokumentu a jeho autonómnej súčasti sa vplyvy na životné prostredie presahujúce štátne hranice nepredpokladajú.

IV. Dotknuté subjekty

IV.1. Vymedzenie zainteresovanej verejnosti

Všetci obyvatelia Prešovského samosprávneho kraja, fyzické a právnické osoby, organizácie pôsobiace na území Prešovského samosprávneho kraja, verejné a štátne orgány/ inštitúcie.

IV.2. Zoznam dotknutých subjektov

Ústredné orgány štátnej správy

- Ministerstvo dopravy SR, Námestie slobody 6, P.O.BOX 100, 810 05 Bratislava
- Ministerstvo životného prostredia SR, Námestie Ľ. Štúra 1, 812 35 Bratislava
- Ministerstvo pôdohospodárstva a rozvoja vidieka SR, Dobrovičova 12, 812 66 Bratislava
- Ministerstvo hospodárstva SR, Mlynské nivy 44/A, 827 15 Bratislava
- Ministerstvo kultúry SR, Námestie SNP 33, 813 31 Bratislava
- Ministerstvo financií SR, Štefanovičova 5, P.O.BOX 82, 817 82 Bratislava
- Ministerstvo investícií, regionálneho rozvoja a informatizácie SR, Pribinova 25, 811 09 Bratislava
- Dopravný úrad Slovenskej republiky, Letisko M. R. Štefánika, 823 05 Bratislava
- Železnice SR, Klemensova 8, 813 61 Bratislava
- Národná diaľničná spoločnosť a.s., Dúbravská cesta 14, 841 04 Bratislava
- Slovenská správa ciest, Miletičova 19, P.O.BOX 19, 826 19 Bratislava

Orgány miestnej štátnej správy

- Okresný úrad Bardejov
  - odbor cestnej dopravy a pozemných komunikácií, Dlhý rad 16, 085 01 Bardejov
  - odbor starostlivosti o životné prostredie, Dlhý rad 16, 085 01 Bardejov
  - odbor pozemkový a lesný, Dlhý rad 17, 085 01 Bardejov
- Okresný úrad Humenné
  - odbor cestnej dopravy a pozemných komunikácií, Kukorelliho 1, 066 01 Humenné
  - odbor starostlivosti o životné prostredie, Kukorelliho 1, 066 01 Humenné
  - odbor pozemkový a lesný, Mierová 4, 066 01 Humenné
- Okresný úrad Kežmarok
  - odbor cestnej dopravy a pozemných komunikácií, Dr. Alexandra 61, 060 01 Kežmarok
  - odbor starostlivosti o životné prostredie, Huncovská 1, 060 01 Kežmarok
  - odbor pozemkový a lesný, Mučeníkov 4, 060 01 Kežmarok
- Okresný úrad Levoča
  - odbor starostlivosti o životné prostredie, Námestie Majstra Pavla 59, 054 01 Levoča
- Okresný úrad Medzilaborce
  - odbor starostlivosti o životné prostredie, Mierová 4, 068 01 Medzilaborce
- Okresný úrad Poprad

- odbor cestnej dopravy a pozemných komunikácií,
  Nábrežie Jána Pavla II. 16, 058 01 Poprad
- odbor starostlivosti o životné prostredie,
  Nábrežie Jána Pavla II. 16, 058 01 Poprad
- odbor pozemkový a lesný, Nábrežie Jána Pavla II. 16, 058 01 Poprad

- Okresný úrad Prešov
  - odbor výstavby a bytovej politiky, Námestie mieru 3, 080 92 Prešov
  - odbor cestnej dopravy a pozemných komunikácií,
    Námestie mieru 3, 080 92 Prešov
  - odbor starostlivosti o životné prostredie, Námestie mieru 3, 080 92 Prešov
  - odbor pozemkový a lesný, Masarykova 10, 080 01 Prešov
- Okresný úrad Sabinov
  - odbor starostlivosti o životné prostredie, Námestie slobody 85, 083 01 Sabinov
- Okresný úrad Snina
  - odbor starostlivosti o životné prostredie, Partizánska 1057, 069 01 Snina
- Okresný úrad Stará Ľubovňa
  - odbor cestnej dopravy a pozemných komunikácií,
    Nám. gen. Štefánika 1, 064 01 Stará Ľubovňa
  - odbor starostlivosti o životné prostredie, Prešovská 3, 064 01 Stará Ľubovňa
  - odbor pozemkový a lesný, Prešovská 3, 064 01 Stará Ľubovňa
- Okresný úrad Stropkov
  - odbor cestnej dopravy a pozemných komunikácií, Hlavná 71/40, 091 01 Stropkov
  - odbor starostlivosti o životné prostredie, Športová 832/2, 091 01 Stropkov
  - odbor pozemkový a lesný, Športová 832/2, 091 01 Stropkov
- Okresný úrad Svidník
  - odbor cestnej dopravy a pozemných komunikácií,
    Sov. hrdinov 102, 089 01 Svidník
  - odbor starostlivosti o životné prostredie, Sov. hrdinov 102, 089 01 Svidník
  - odbor pozemkový a lesný, Sov. hrdinov 102, 089 01 Svidník
- Okresný úrad Vranov nad Topľou
  - odbor cestnej dopravy a pozemných komunikácií,
    Nám. slobody 5, 093 01 Vranov nad Topľou
  - odbor starostlivosti o životné prostredie,
    Nám. slobody 5, 093 01 Vranov nad Topľou
  - odbor pozemkový a lesný, Kalinčiakova 879, 093 01 Vranov nad Topľou
- Regionálny úrad verejného zdravotníctva v Bardejove, Kuzmányho 18, 085 01 Bardejov
- Regionálny úrad verejného zdravotníctva v Humennom,
  Ul. 26. novembra 2/1507, 066 18 Humenné
- Regionálny úrad verejného zdravotníctva v Poprade, Zdravotnícka 3, 058 97 Poprad
- Regionálny úrad verejného zdravotníctva v Prešove, Hollého 5, 080 01 Prešov
- Regionálny úrad verejného zdravotníctva v Starej Ľubovni,
  Obrancov mieru 1, 064 01 St. Ľubovňa
- Regionálny úrad verejného zdravotníctva vo Svidníku,
  Sovietskych hrdinov 456/79, 089 01 Svidník
- Regionálny úrad verejného zdravotníctva vo Vranove nad Topľou,
  Dr. C. Daxnera 91, 093 01 Vranov nad Topľou

- Štátna ochrana prírody SR, Tajovského 28 B, 974 01 Banská Bystrica
- Krajský pamiatkový úrad Prešov, Hlavná 115, 080 01 Prešov
- Krajské riaditeľstvo policajného zboru v Prešove, Štúrova 7, 080 01 Prešov
- Obvodný banský úrad v Košiciach, Timonova 762/23, 041 57 Košice
- Obvodný banský úrad v Spišskej Novej Vsi, Timorova 762/23, 041 01 Košice

Dotknuté obce :

- Obce Prešovského samosporávneho kraja (všetky)
-

Orgány štátnej správy susedných krajov :

- Košický samosprávny kraj (KSK), Námestie Maratónu mieru 1, 042 66 Košice
- Žilinský samosporávny kraj (ŽSK), Komenského 48, 011 09 Žilina
- Banskobystrický samosporávny kraj (BBSK), Námestie SNP 23, 974 01 Banská Bystrica
- Okresný úrad Liptovský Mikuláš (ŽSK), Nám. osloboditeľov 1, 031 41 L. Mikuláš
- Okresný úrad Brezno (BBSK), Nám. gen. M. R. Štefánika 40, 977 01 Brezno
- Okresný úrad Gelnica (KSK), Hlavná 1, 056 01 Gelnica
- Okresný úrad Košice okolie (KSK), Hroncova 13, 041 01 Košice
- Okresný úrad Michalovce (KSK), Námestie slobody 1, 071 01 Michalovce
- Okresný úrad Rožňava (KSK), Špitálska 3, 048 01 Rožňava
- Okresný úrad Sobrance (KSK), Tyršova 12, 073 01 Sobrance
- Okresný úrad Spišská Nová Ves (KSK), Markušovská cesta 1, 052 01 Spišská Nová Ves
- Okresný úrad Trebišov (KSK), M. R. Štefánika 1161/184, 075 01 Trebišov

IV.3. Dotknuté susedné štáty

Strategickým dokumentom nebudú dotknuté susedné štáty.

V. Doplňujúce údaje

V.1. Materiály použité pri vypracovaní strategického dokumentu

- Európska legislatíva
- Európske strategické dokumenty
- Slovenské národné strategické dokumenty
- Regionálne strategické dokumenty
- Územno-plánovacia dokumentácia
- Lokálne strategické dokumenty
- Analýza plánovaných a pripravovaných stavieb a projektov

VI. Miesto a dátum vypracovania oznámenia

Prešov, 28.04.2023

VII. Potvrdenie správnosti údajov

VII.1. Meno spracovateľa oznámenia

Ing. Peter Hadbavný
Prešovský samosprávny kraj
Námestie mieru 2
080 01 Prešov

VII.2. Potvrdenie správnosti údajov oznámenia

PaedDr. Milan Majerský, PhD.
predseda Prešovského samosprávneho kraja
Prešovský samosprávny kraj
Námestie mieru 2
080 01 Prešov

Potvrdzujem správnosť údajov v oznámení

.....
PaedDr. Milan Majerský, PhD.
predseda Prešovského samosprávneho kraja

Príloha č. 1

Tab.: Maloplošné chránené územia v Prešovskom kraji k 31.12.2022

Číslo v ŠZ	Kategória	Názov	Výmera (ha)	Rok vyhlásenia	Stupeň ochrany	Poznámka
OKRES BARDEJOV – 5 NPR, 7 PR						
498	NPR	Becherovská tisina	24,1300	1954 (1988)	5	
513	NPR	Čergovský Minčol*	171,0836	1986	5	
598	PR	Livovská jelšina	13,1700	1986	5	
640	PR	Pod Beskydom	8,4546	1988	4	
1285	PR	Pralesy Slovenska – Busov	28,0754	2021	5	
1332	PR	Pralesy Slovenska – Sivá skala	43,5771	2021	5	
1338	PR	Pralesy Sl. – Stebnícka Magura	14,0278	2021	5	
1113	NPR	Pramenisko Tople	28,6600	2002	5	
662	NPR	Regetovské rašelinisko	2,5519	1979	4	
676	PR	Slatina pod Lieskovcom	0,7118	1979	4	
600	NPR	Stebnícka Magura	184,2400	1964 (2000)	5	
718	PR	Zborovský hradný vrch	25,5100	1926 (1988)	5	
OKRES HUMENNÉ – 3 NPR, 5 PR, 2 PP						
1138	PP	Brekovská jaskyňa	-	2006	-	
516	PP	Čierny potok	2,7642	1988	5	CHKO Vihorlat
528	PR	Ďurova mláka	2,1375	1980 (1993)	5	CHKO Vihorlat
560	NPR	Humenská	70,3700	1980	5	
561	NPR	Humenský Sokol	241,5000	1980	5	
562	PR	Chlmecká skalka**	1,1008	1988	4	
563	PR	Iľovnica*	8,4500	1980 (2004)	4	
856	PR	Jasenovská bučina	21,4700	1993	5	
708	NPR	Kyjovský prales	397,4197	1974 (2007)	5	
1254	PR	Vihorlatský prales**	2.160,544	2020	5,4	CHKO Vihorlat
OKRES KEŽMAROK – 2 NPR, 7 PR, 3 PP						
500	NPR	Belianske lúky	89,4206	1983	4	
1212	PP	Beliansky potok	2,5201	2012	4	OP PIENAP
1151	PP	Jaskyňa v Skalke	-	2008	§ 24	
632	PP	Jazero	14,3578	1984	5	OP PIENAP
577	PR	Jezerské jazero	2,1800	1967 (1997)	5	OP PIENAP
743	PR	Kút	11,2200	1991	4	OP TANAP
605	PR	Malé jazerá	7,0600	1984 (1993)	5	OP PIENAP
746	NPR	Mokriny*	882,8200	1991	5	TANAP
749	PR	Pálenica*	291,2000	1991	5	
751	PR	Poš*	20,8200	1991	4	OP TANAP
765	PR	Slavkovský jarok	2,4800	1991	4	OP TANAP
704	PR	Veľké osturnianske jazero	48,8100	1984 (1993)	5	OP PIENAP
OKRES LEVOČA – 3 NPR, 2 PR, 6 PP						
523	NPR	Dreveník**	101,8186	1925 (1993)	5	
538	PR	Hájik	4,1800	1988	4	
574	PP	Jazerec	0,3100	1990	4	
621	PR	Na bani	7,8500	1988	4	
630	PP	Ostrá hora**	29,3240	1990	4	
575	PP	Pažitské jazierko	0,1101	1990	4	
643	PP	Podhorské	0,4585	1990	4	
657	NPR	Rajtopíky	119,6700	1982	5	
670	NPR	Sivá Brada	19,5472	1979	4	
694	PP	Traventínová kopa Sobotisko**	13,3200	1987	4	
724	PP	Zlatá brázda	1,61600	1990	4	
OKRES MEDZILABORCE – 1 NPR, 4 PR, 2 CHA						
502	PR	Beskyd	49,4400	1981	5	CHKO V.Karpaty
618	PR	Čertižnianske lúky	1,3636	1979	4	CHKO V.Karpaty
537	PR	Haburské rašelinisko	1,3400	1981	4	CHKO V.Karpaty
1275	CHA	Horný výtok Výravy	19,4700	2021	2	
565	PR	Jarčiská	0,4540	1982	4	
1274	CHA	Laborec	24,9600	2021	3	
633	NPR	Palotská jedlina	157,1500	1982	5	CHKO V.Karpaty
OKRES POPRAD – 22 NPR, 26 PR, 4 NPP, 3 PP						
494	PR	Baba	205,1500	1988	5	
726	NPR	Batizovská dolina	523,1900	1991	5	TANAP
499	NPP	Belianska jaskyňa	-	1979 (1996)	§ 24	TANAP

727	NPR	Belianske Tatry	5.407,6500	1991	5	TANAP
728	NPR	Bielovodská dolina	3.712,1400	1991	5	TANAP
729	PR	Blatá	37,7000	1991	4	OP TANAP
730	PR	Bor	133,6100	1991	5	TANAP
731	PR	Bôrik	20,7400	1991	5	OP TANAP
763	PR	Brezina	1,1600	1991	5	TANAP
1273	PR	Brezové	16,8493	2021	4	
533	PP	Briežky	0,2962	1985	5	
732	PR	Čikovská	6,2000	1991	5	TANAP
733	NPR	Dolina Bielej vody	1.661,1100	1991	5	TANAP
1149	PP	Elektrárenská jaskyňa	-	2008	§ 24	
734	PR	Fľak	37,9300	1991	5	TANAP
735	NPR	Furkotská dolina	842,4300	1991	5	TANAP
532	NPP	Gánovské travertíny	2,0276	1972 (1985)	4	
736	PR	Goliašová	27,2900	1991	5	TANAP
737	PR	Grapa	40,8600	1991	5	OP TANAP
257	NPR	Hlinecká jelšina**	15,2600	1988	5	NP NT, NP SR
738	PR	Hrádok nad Pavúčou dolinou	105,1000	1991	5	TANAP
554	NPR	Hranovnická dubina	66,4900	1966 (1993)	5	
1148	PP	Hučivá diera	-	2008	§ 24	TANAP
1849	NPP	Javorinka	-	2001	§ 24	TANAP
739	NPR	Javorová dolina	2.250,8900	1991	5	TANAP
740	PR	Jedliny	32,8900	1991	4	
741	PR	Jelšina	16,4300	1991	4	OP TANAP
742	NPR	Kôprová dolina	3.220,9200	1991	5	TANAP
1057	PR	Martalúzka**	154,8200	1999	5	TANAP
744	NPR	Mengusovská dolina	1.612,9600	1991	5	TANAP
745	NPR	Mlynická dolina	704,2900	1991	5	TANAP
746	NPR	Mokriny*	882,8200	1991	5	TANAP
747	NPR	Mraznica	159,8000	1991	5	TANAP
749	PR	Pálenica*	291,2000	1991	5	OP TANAP
634	PR	Pastierske	2,9300	1986	4	
748	PR	Pavlová	58,4900	1991	5	TANAP
750	PR	Pod Črchľou	31,8200	1991	5	TANAP
751	PR	Poš*	20,8200	1991	4	OP TANAP
1299	PR	Pralesy Slovenska – Holičná	32,0058	2021	5	NAPANT
1311	PR	Pralesy Slov. – Kráľova hoľa	186,8856	2021	5	NAPANT
752	NPR	Prameniště	45,5700	1991	5	TANAP
653	PR	Primovské skaly	7,6081	1982	4	
764	PR	Rašelinisko	0,3200	1991	5	TANAP
753	PR	Skalka	36,1500	1991	5	OP TANAP
754	NPR	Skalnatá dolina	1.069,0500	1991	5	TANAP
755	NPR	Slavkovská dolina	979,0000	1991	5	TANAP
756	NPR	Studené doliny	2.222,4100	1991	5	TANAP
757	PR	Surovec	41,7500	1991	5	TANAP
758	NPR	Štôlska dolina	739,9600	1991	5	TANAP
867	PR	Švábovská stráň	18,2579	1993	4	
759	NPR	Tichá dolina**	5.966,6400	1991	5	TANAP
760	NPR	Uhlištiatka	385,5100	1991	5	TANAP
761	NPR	Važecká dolina	1.185,8600	1991	5	TANAP
463	NPP	Važecká jaskyňa**	-	1972 (2010)	§ 24	
762	NPR	Velická dolina	1.217,2200	1991	5	TANAP
OKRES PREŠOV – 6 NPR, 11 PR, 4 PP, 1 CHA, OCHU 1						
512	NPR	Čergovská javorina	10,7200	1982	5	
518	PR	Demjatské kopce	8,6817	1982	5	
525	CHA	Dubnícke bane	6,0000	1964	4	
526	PR	Dubová hora	61,3400	1983	5	
527	PR	Dunitová skalka	0,3507	1964	4	
530	PR	Fintické svahy	41,3300	1980	4	
535	NPR	Gýmešský járok	20,6200	1981	5	
550	PP	Hrabkovské zlepence	0,8719	1989	4	
580	NPR	Kamenná Baba	127,5900	1964	5	
581	PR	Kapušiansky hradný vrch	18,1000	1980	5	
586	NPR	Kokošovská dubina	20,0000	1965	5	
1150	PP	Komín	-	2008	§ 24	
614	PR	Mirkovská kosatcová lúka	1,1394	1979	4	
1245	OCHÚ	OCHÚ mesta Veľký Šariš	19,5580	2016	-	

644	PP	Podmorský zosuv	0,5063	1989	4	
1314	PR	Pralesy Slovenska – Kujavy	31,2118	2021	5	
654	PR	Pusté pole	6,2370	1983	4	
667	PR	Salvátorské lúky	2,6765	1980	4	
689	NPR	Šarišský hradný vrch	145,7400	1964	5	
690	NPR	Šimonka*	33,5200	1950 (1986)	5	
865	PR	Šindliar	7,6900	1993	5	
717	PR	Zbojnícky zámok	8,0000	1964	5	
1240	PP	Zlá diera	-	2017	§ 24	
OKRES SABINOV – 2 NPR, 3 PR, 1 PP						
505	PR	Bišar	1,6741	1979	4	
507	PP	Bradlové pásmo	20,1214	1989	4	
513	NPR	Čergovský Minčol*	171,0836	1986	5	
553	NPR	Hradová hora	13,4900	1981	5	
700	PR	Valalská voda	14,4279	1980	4	
1132	PR	Vlčia	21,2400	2004	5	
OKRES SNINA – 7 NPR, 20 PR, 1 PP						
496	PR	Bahno	2,7800	1988	5	NP Poloniny
851	PR	Borsučiny	83,7200	1993	5	NP Poloniny
1233	PR	Borsukov vrch	146,7900	2015	5	NP Poloniny
852	PR	Bzaná	15,4600	1993	4	NP Poloniny
528	PR	Ďurova mláka	2,1375	1980 (1993)	5	CHKO Vihorlat
855	PR	Gazdoráň	17,3000	1993	4	NP Poloniny
557	PR	Grúnik	4,6000	1982	4	NP Poloniny
540	NPR	Havešová	171,3200	1964 (1988)	5	NP Poloniny
544	PR	Hlboké	2,2800	1988	5	NP Poloniny
549	PR	Hostovické lúky	4,6861	1980 (1993)	4	CHKO V.Karpaty
563	PR	Iľovnica*	8,4500	1980 (2004)	4	
663	NPR	Jarabá skala	359,9400	1964 (1993)	5	NP Poloniny
639	NPR	Pľaša	110,8000	1967 (1988)	5	NP Poloniny
645	NPR	Pod Ruským	11,1412	1988	4	NP Poloniny
664	PR	Roztoky	1,0296	1988	4	
665	NPR	Rožok	67,1300	1965	5	NP Poloniny
666	PR	Ruské	1,4614	1988	4	NP Poloniny
1253	PR	Rydošová	88,3470	2020	5, 4	NP + CHKO
683	NPR	Stinská	90,7800	1986	5	NP Poloniny
684	PR	Stinská slatina	2,7600	1988	5	NP Poloniny
686	PR	Stružnická dolina	2,2400	1982	4	NP Poloniny
687	NPR	Stužica	761,4900	1965 (1993)	5	NP Poloniny
866	PR	Šípková	156,3200	1993	5	NP Poloniny
699	PR	Udava	391,9800	1982 (2005)	5	NP Poloniny
889	PP	Ulička	7,2492	1994	5	NP Poloniny
868	PR	Uličská Ostrá	25,2400	1993	5	NP Poloniny
1277	PR	Veľký Bukovec	973,9761	2021	5, 4	NP Poloniny
1254	PR	Vihorlatský prales**	2.160,5440	2020	5, 4	CHKO Vihorlat
OKRES STARÁ ĽUBOVŇA – 1 NPR, 1 PR, 1 NPP, 8 PP, 1 CHA, 1 OCHU						
566	NPP	Aksamitka	-	1979 (1996)	§ 24	PIENAP
513	NPR	Čergovský Minčol*	171,0836	1986	5	
1152	PP	Jaskyňa v Čube	-	2008	§ 24	
592	PP	Kyjovské bradielko	0,6428	1989	4	
597	PP	Litmanovský potok	14,4191	1990	5	
599	PP	Lysá hora	1,1389	1989	4	
626	PP	Okrúhly kopec	5,4883	1989	4	
638	CHA	Plavečské štrkoviská	66,1448	1990	4	
661	PP	Rebrá	8,2160	1989	4	
1235	OCHU	Rička	350,4952	2015	-	
673	PP	Skalná ihla	0,1400	1989	4	
677	PR	Slatina pri Šarišskom Jastrabí	2,1403	1982	4	
672	PP	Údolské skalky	0,7549	1989	4	
OKRES STROPKOV – 2 CHA						
1131	CHA	Driečna	0,3817	1990 (2004)	4	
1276	CHA	Horný tok Chotčianky	2,5571	2021	2	
OKRES SVIDNÍK – 1 NPR, 3 PR, 1 CHA						
522	PR	Dranec	34,2200	1925 (1983)	5	CHKO V.Karpaty
587	NPR	Komárnická jedlina	74,7000	1984	5	CHKO V.Karpaty
615	PR	Miroľská slatina	0,9676	1980	4	
655	PR	Radomka	15,5402	1988	4	

774	CHA	Radomská slatina	0,9980	2000	4	
OKRES VRANOV NAD TOPĽOU – 2 NPR, 6 PR, 5 PP, 3 CHA						
543	PR	Hermanovské skaly	33,0700	1980	5	
545	PR	Hlinianska jelšina	46,1500	1981	5	
611	CHA	Medzianske skalky	4,0000	1990	4	
624	NPR	Oblík	90,0000	1965	5	
636	PP	Petkovský potok	6,7600	1990	5	
1289	PR	Pralesy Sloven. – Čierna Hora	9,0579	2021	5	
1341	PR	Pralesy Slovenska – Šimonka	47,4600	2021	5	
656	CHA	Radvanovské skalky	0,7619	1990	4	
674	PP	Skaly pod Pariakovou	60,0000	1987	5	
690	NPR	Šimonka*	33,5200	1950 (1986)	5	
794	CHA	Štefanovská borina	2,0400	1993	4	
714	PR	Zámutovská jelšina	0,6600	1981	5	
715	PR	Zámutovské skaly	30,6700	1980	5	
792	PP	Zapikan	1,0000	1993	5	
887	PP	Zárez Stravného potoka	4,0468	1994	5	
725	PP	Žipovské mŕtve rameno	2,2724	1990	5	

Zdroj : ŠOP SR

Vysvetlivky:

* maloplošné chránené územie zasahujúce do viacerých okresov v Prešovskom kraji

** maloplošné chránené územie zasahujúce do iného kraja

Príloha č. 2

Tab.: Zoznam vyhlásených chránených vtáčích území (CHVÚ) v Prešovskom kraji k 31.12.2022

1. Chránené vtáčie územie Bukovské vrchy	
Identifikačný kód	SKCHVU002
Výmera lokality	40.932,42 ha (z toho v kraji 40.932,42 ha)
Okresy	Snina
Vyhláška	25/2008 Z.z. zo dňa 07.01.2008
2. Chránené vtáčie územie Laborecká vrchovina	
Identifikačný kód	SKCHVU011
Výmera lokality	102.813,91 ha (z toho v kraji 102.813,91 ha)
Okresy	Snina, Humenné, Medzilaborce, Stropkov, Svidník
Vyhláška	438/2009 Z.z. zo dňa 17.09.2009
3. Chránené vtáčie územie Nízke Tatry	
Identifikačný kód	SKCHVU018
Výmera lokality	98.168,52 ha (z toho v kraji 9.757,00 ha)
Okresy	Poprad (Liptovská Teplička, Vikartovce, Vernár)
Vyhláška	189/2010 Z.z. zo dňa 16.04.2010
4. Chránené vtáčie územie Slanské vrchy	
Identifikačný kód	SKCHVU025
Výmera lokality	60.247,42 ha (z toho v kraji 29.942,00 ha)
Okresy	Prešov, Vranov nad Topľou
Vyhláška	193/2010 Z.z. zo dňa 16.04.2010
5. Chránené vtáčie územie Tatry	
Identifikačný kód	SKCHVU030
Výmera lokality	54.611,29 ha (z toho v kraji cca 25.000 ha)
Okresy	Poprad (Štrbské Pleso, Tatranská Lomnica, Tatranská Javorina, Ždiar)
Vyhláška	4/2011 Z.z. zo dňa 22.12.2010
6. Chránené vtáčie územie Vihorlatské vrchy	
Identifikačný kód	SKCHVU035
Výmera lokality	48.286,26 ha (z toho v kraji 14.512,91 ha)
Okresy	Humenné, Snina
Vyhláška	195/2010 Z.z. zo dňa 16.04.2010
7. Chránené vtáčie územie Volovské vrchy	
Identifikačný kód	SKCHVU036
Výmera lokality	121.420,65 ha (z toho v kraji 2.051,00 ha)
Okresy	Prešov (Hrabkov, Klenov, Miklušovce, Sedlice)
Vyhláška	196/2010 Z.z. zo dňa 16.04.2010
8. Chránené vtáčie územie Levočské vrchy	
Identifikačný kód	SKCHVU051
Výmera lokality	50.082,55 ha (z toho v kraji 50.082,55 ha)
Okresy	Levoča, Sabinov, Kežmarok, Stará Ľubovňa
Vyhláška	434/2012 Z.z. zo dňa 19.12.2012
9. Chránené vtáčie územie Čergov	
Identifikačný kód	SKCHVU052
Výmera lokality	35.849,71 ha (z toho v kraji 35.849,71 ha)
Okresy	Prešov, Sabinov, Levoča, Stará Ľubovňa
Vyhláška	28/2011 Z.z. zo dňa 01.02.2011
10. Chránené vtáčie územie Slovenský raj	
Identifikačný kód	SKCHVU053
Výmera lokality	25.243,00 ha (z toho v kraji 40.932,42 ha)
Okresy	Poprad (Hranovnica, Spišské Bystré, Spišský Štiavnik, Vernár)
Vyhláška	3/2011 Z.z. zo dňa 22.12.2010

Zdroj : ŠOP SR

Príloha č. 3

Tab. Zoznam území európskeho významu (ÚEV) v Prešovskom kraji k 31.12.2022

Por. číslo	Identifikačný kód	Názov územia	Výmera (ha)	Stupeň ochrany	Územne príslušný útvar ŠOP SR
ETAPA A		Výnos MŽP SR č. 3/2004-5.1., ktorým sa vzdáva národný zoznam území európskeho významu (názov území je upravený podľa Rozhodnutia Úradu geodézie, kartografie a katastra SR č.P-101/2009 z 12.1.2009)			
5A	SKUEV0005	Drieňová	30,30	2 (CHA)	CHKO Východné Karpaty
11A	SKUEV0011	Svetlica	1,94	2	CHKO Východné Karpaty
14A	SKUEV0014	Lázky	24,74	2	CHKO Východné Karpaty
16A	SKUEV0016	Košariská	25,05	2	CHKO Východné Karpaty
24A	SKUEV0025	Vihorlat	229,06	2, 5	CHKO Vihorlat
34A	SKUEV0043	Kamenná*	823,99	2 (CHA)	CHKO Východné Karpaty
39A	SKUEV0048	Dukla	6.860,58	2, 4, 5	CHKO Východné Karpaty
40A	SKUEV0049	Alúvium Rieky	13,08	2 (CHA)	CHKO Východné Karpaty
41A	SKUEV0050	Humenský Sokol	286,61	2, 3, 4, 5	CHKO Východné Karpaty
42A	SKUEV0051	Kyjovský prales	397,42	2, 5	CHKO Východné Karpaty
54A	SKUEV0063	Ublianka	24,92	2 (CHA)	NP Poloniny
94A	SKUEV0105	Spišskopodhradské travertíny**	232,31	2, 3, 4, 5	NP Slovenský raj
96A	SKUEV0107	Spišskopodhradské stráne	55,05	3 (CHA)	NP Slovenský raj
97A	SKUEV0108	Ordzovianske dubiny	211,87	2 (CHA)	NP Slovenský raj
98A	SKUEV0109	Rajtopíky	256,00	2, 4, 5	NP Slovenský raj
99A	SKUEV0110	Levočské dubiny	559,25	2 (CHA)	NP Slovenský raj
100A	SKUEV0111	Dravčianska stráň	4,71	3 (CHA)	NP Slovenský raj
101A	SKUEV0112	Slovenský raj**	16.864,14	2, 3, 4, 5	NP Slovenský raj
125A	SKUEV0139	Gánovské slaniská	41,49	4 (CHA)	TANAP
126A	SKUEV0140	Spišskoteplické slatiny	26,21	4 (PR)	TANAP
130A	SKUEV0144	Belianske lúky	105,77	2, 4	TANAP
132A	SKUEV0146	Blatá	185,43	2, 4, 5	TANAP
180A	SKUEV0196	Brezové	13,22	4 (PR)	TANAP
189A	SKUEV0205	Hubková	2.792,52	2 CHKO/CHA	CHKO Východné Karpaty
190A	SKUEV0206	Humenská	215,80	2, 4, 5	CHKO Východné Karpaty
191A	SKUEV0207	Kamenná Baba	343,44	2, 3, 5	RCOP Prešov
193A	SKUEV0209	Morské oko**	16.007,52	2, 3, 4, 5	CHKO Vihorlat
194A	SKUEV0210	Stinská	1.526,55	3, 4, 5	NP Poloniny
195A	SKUEV0211	Daňová	898,48	2	CHKO Východné Karpaty
205A	SKUEV0224	Jereňaš	136,85	2 (CHA)	NP Slovenský raj
210A	SKUEV0229	Bukovské vrchy	29.230,78	3, 4, 5	NP Poloniny
211A	SKUEV0230	Makovica	441,62	2, 4	CHKO Východné Karpaty
212A	SKUEV0231	Brekovský hradný vrch	29,62	2 (CHA)	CHKO Východné Karpaty
213A	SKUEV0232	Laborec	15,81	3 (CHA)	CHKO Východné Karpaty
214A	SKUEV0233	Sútok Udavy s Ílovnicou	21,57	3 (CHA)	CHKO Východné Karpaty
215A	SKUEV0234	Ulička	102,89	2, 5	NP Poloniny
229A	SKUEV0250	Krivoštianka	708,01	2, 5	CHKO Východné Karpaty
269A	SKUEV0290	Horný tok Hornádu**	348,47	2, 3	NP Slovenský raj
286A	SKUEV0307	Tatry**	66.994,27	2, 3, 4, 5	TANAP
287A	SKUEV0308	Machy**	165,82	2, 3, 4, 5	TANAP
288A	SKUEV0309	Poprad	48,56	2, 3, 4	TANAP
289A	SKUEV0310	Kráľovoholské Tatry**	35.513,27	2, 3, 5	NAPANT
297A	SKUEV0318	Pod Bukovou	537,98	2 (CHA)	CHKO Východné Karpaty
299A	SKUEV0320	Šindliar	7,69	4	RCOP Prešov
300A	SKUEV0321	Salvátorské lúky	2,68	4	RCOP Prešov
301A	SKUEV0322	Fintické svahy	746,52	2, 3, 4, 5	RCOP Prešov
302A	SKUEV0323	Demjatské kopce	8,68	4	RCOP Prešov
303A	SKUEV0324	Radvanovské skalky	2,59	4	RCOP Prešov
304A	SKUEV0325	Medzianske skalky	9,50	4	RCOP Prešov
309A	SKUEV0330	Dunitová skalka	1,48	3, 4	RCOP Prešov
310A	SKUEV0331	Čergovský Minčol*	4.262,34	2, 3, 4, 5	RCOP Prešov
311A	SKUEV0332	Čergov*	6.029,05	2, 3, 5	RCOP Prešov
312A	SKUEV0333	Beliansky potok	2,35	4	PIENAP
313A	SKUEV0334	Veľké osturnianske jazero	45,52	3, 4, 5	PIENAP
314A	SKUEV0335	Malé osturnianske jazerá	6,47	4, 5	PIENAP
315A	SKUEV0336	Torysa	19,15	2 (CHA)	PIENAP
316A	SKUEV0337	Pieniny*	1.302,36	2, 3, 4, 5	PIENAP

317A	SKUEV0338	Plavečské štrkoviská	66,25	4	PIENAP
318A	SKUEV0339	Pieninské bradlá	75,50	2 (CHA)	PIENAP
363A	SKUEV0385	Pliškov	45,70	2	CHKO Východné Karpaty
364A	SKUEV0386	Hostovické lúky	13,36	2, 4	CHKO Východné Karpaty
365A	SKUEV0387	Beskyd*	5.348,59	2, 5	CHKO Východné Karpaty
367A	SKUEV0390	Pusté pole	90,35	2, 3, 4	RCOP Prešov
375A	SKUEV0401	Dubnícke bane*	241,56	2, 4	RCOP Prešov
ETAPA B		Doplnenie národného zoznamu území európskeho významu podľa doplnku schváleného uznesením vlády SR č. 577/2011			
428B	SKUEV0708	Primovské skaly	7,61	4	TANAP
429B	SKUEV0709	Poš*	34,60	4	TANAP
430B	SKUEV0712	Ostumiansky potok	8,18	2	PIENAP
435B	SKUEV0754	Stebnícka Magura	184,65	5	RCOP Prešov
436B	SKUEV0755	Regetovské rašelinisko	2,73	4	RCOP Prešov
437B	SKUEV0759	Horný tok Chotčianky	2,56	2	RCOP Prešov
438B	SKUEV0761	Vydranka	8,08	2	CHKO Východné Karpaty
439B	SKUEV0763	Horný tok Výravy	18,73	2	CHKO Východné Karpaty
442B	SKUEV0782	Vydrnícka slatina	11,37	2	TANAP
465B	SKUEV1310	Kráľovoholské Tatry**	70,93	2, 3, 4	NAPANT
468B	SKUEV1337	Pieniny*	1.389,95	3	PIENAP
472B	SKUEV1387	Beskyd	79,00	2	CHKO Východné Karpaty
ETAPA C		Opatrenie MŽP SR zo 7.12.2017 č. 1/20017, ktorým sa mení a doplňa výnos MŽP SR č. 3/2004-5.1, ktorým sa vydáva národný zoznam území európskeho významu			
548C	SKUEV0894	Za hôrkou	41,24	2	CHKO Východné Karpaty
549C	SKUEV0895	Stredný tok Laborca	227,24	2	CHKO Východné Karpaty
550C	SKUEV0896	Pod Čierťažou	175,47	2	CHKO Východné Karpaty
551C	SKUEV0897	Belušky	71,75	2	CHKO Východné Karpaty
572C	SKUEV0927	Hrádok	1,60	2	NP Slovenský raj
576C	SKUEV0931	Kolačkovský potok	6,77	2	PIENAP
577C	SKUEV0932	Šimonka	2.977,51	2, 4, 5	RCOP Prešov
578C	SKUEV0933	Valalská voda	18,50	4	RCOP Prešov
579C	SKUEV0934	Gýmešský jarok	40,07	2, 5	RCOP Prešov
581C	SKUEV0936	Horný tok Tople	363,53	2	RCOP Prešov
582C	SKUEV0937	Becherovská tisina	264,80	2, 5	RCOP Prešov
583C	SKUEV0938	Rakytová hora	861,20	2, 5	RCOP Prešov
584C	SKUEV0939	Horný tok Ondavy	301,04	2	RCOP Prešov
585C	SKUEV0940	Hornádske lúky**	66,51	2	RCOP Prešov
587C	SKUEV0942	Bradlové pásmo	50,24	2, 4	RCOP Prešov
588C	SKUEV0943	Livovská jelšina	31,88	2, 5	RCOP Prešov
590C	SKUEV0945	Trstinné lúky	60,02	4	TANAP
593C	SKUEV0950	Jordanec	2,46	2	PIENAP
594C	SKUEV0951	Stredný tok Popradu	265,30	2	PIENAP
595C	SKUEV0952	Tvarožecké lúky	76,12	2	RCOP Prešov
596C	SKUEV0953	Korunkovské lúky	49,74	2	RCOP Prešov
608C	SKUEV0968	Pod Misárňami	3,77	2	RCOP Prešov
616C	SKUEV2105	Spišskopodhradské travertíny	43,23	2, 3, 4	NP Slovenský raj
617C	SKUEV2112	Slovenský raj**	137,59	3	NP Slovenský raj
625C	SKUEV2231	Brekovský hradný vrch	11,85	2	CHKO Východné Karpaty
635C	SKUEV2318	Pod Bukovou	242,55	2, 4	CHKO Východné Karpaty

Zdroj : Výnos MŽP SR č.3/2004-5.1, Uznesenie vlády SR č. 577/2011, Opatrenie MŽP SR č. 1/2017, ŠOP SR, www.enviro.gov.sk

Príloha č. 4

Tab.: Nadregionálne a regionálne prvky ÚSES vymedzené v Prešovskom kraji

ID	Názov	Kategória	Geomorfologická jednotka	Jadro	Charakteristika
OKRES BARDEJOV – 3 NRBc, 4 NRBk, 13 RBc, 7 RBk					
1	Čergov – Minčol (Čergov)	NRBc	Čergov		komplex lesných porastov v podhorskom a horskom stupni
2	Magura	NRBc	Busov	NPR Magura	komplex lesných porastov (bučiny, jedľo-bučiny) a prameništné spoločenstvá
3	Čergov – Minčol (Minčol)	NRBc	Čergov	NPR Čergovský Minčol	komplex lesných spoločenstiev, bučín, vrcholových a svahových lúk s veľkou druhovou pestrosťou
4	Busov	RBc	Busov		komplex lesných porastov (bučiny, jedľo-bučiny) a prameništné spoločenstvá
5	Javorina	RBc	Ondavská vrchovina	NPR Becherovská tisina	komplex biotopov : lesné porasty, pasienkové spoločenstvá, slatiny, pripotočné spoločenstvá
6	Pálenica	RBc	Ľubovnianska vrchovina		komplex biotopov : lesné porasty, pasienkové spoločenstvá, slatiny, pripotočné spoločenstvá
7	Ščob	RBc	Ondavská vrchovina		komplex biotopov : lesné porasty, pasienkové spoločenstvá, slatiny, pripotočné spoločenstvá
8	Vinbarg	RBc	Ondavská vrchovina		komplex spoločenstiev : severná časť lesné, južná časť teplomilné
9	Pastevník	RBc	Čergov		lesný komplex bučín, jedľobučín, brehových porastov a prameništné spoločenstvá
10	Ostrá hora	RBc	Čergov		lesný komplex bučín, jedľobučín, brehových porastov a prameništné spoločenstvá
11	Kundračina – Vysoká hora	RBc	Čergov		lesný komplex bučín, jedľobučín, brehových porastov a prameništné spoločenstvá
12	Stavenec	RBc	Ondavská vrchovina		pozostatok lesného komplexu v poľnohospodársky využívanej krajine, trvalé trávne porasty s výskytom vzácnych druhov
13	Lazy	RBc	Ondavská vrchovina		lesný komplex bučín, trvalé trávne porasty s rozptýlenou zeleňou
14	Gregorová	RBc	Ondavská vrchovina		komplex : lesné porasty (dubovo-hrabové), pripotočné spoločenstvá, kosné lúky a slatiny
15	Jedľovec	RBc	Ondavská vrchovina		lesný komplex s hodnotnými bukovými a jedľovými porastami
16	Zborovský hrad	RBc	Ondavská vrchovina	PR Zborovský hradný vrch	komplex biotopov : lesné porasty bučín, trvalé trávne porasty s rozptýlenou zeleňou
17	Čergov – Kokošovská dubina	NRBk	Čergov		lesné, lúčne a prechodné spoločenstvá s veľkou biodiverzitou, cenné horské lúky
18	Nízke Beskydy	NRBk	Ondavská vrchovina, Busov		pestré zoskupenie lesných a nelesných spoločenstiev v členitom reliéfe flyšu
19	Tri chotáre – Lysá hora	NRBk			
20	Topľa	NRBk	Ondavská vrchovina		brehové porasty Tople a aluviálne lúky
21	Kamenec	RBk	Ondavská vrchovina		kompaktný brehový porast s prevahou jelší

22	Raslavice – Kružlov – Frička	RBk	Ondavská vrchovina		významná ťahová cesta vtáctva
23	Kurimka	RBk	Ondavská vrchovina		zachovalé brehové porasty a aluviálne lúky
24	Koprivnička	RBk	Ondavská vrchovina		zachovalé brehové porasty a aluviálne lúky
25	Ondava	RBk	Ondavská vrchovina		zachovalé brehové porasty a aluviálne lúky
26	Zborov – Nižná Polianka	RBk	Ondavská vrchovina		významná ťahová cesta vtáctva
27	Makovica	RBk			
OKRES HUMENNÉ – 2 NRBc, 3 NRBk, 20 RBc, 8 RBk					
1	Humenské vrchy (Humenský Sokol)	NRBc	Vihorlatské vrchy	NPR Humenský Sokol, NPR Humenská	xerotermné spoločenstvá, lesné typy s dubom plstnatým, výskyt vzácnej a chránenej fauny
2	Vihorlatský prales (Morské oko – Vihorlat)	NRBc	Vihorlatské vrchy	NPR Vihorlat, NPR Motrogon, NPR Podstavka, PP Sninský kameň, PR Ďurova mláka	lesné spoločenstvá kyslých bučín, vo vrcholových polohách spoločenstvá skál, významné refúgium fauny
3	Strop	RBc	Laborecká vrchovina		enkláva starého bukového porastu s významnou avifaunou
4	Alúvium Udavy pod Papínom	RBc	Laborecká vrchovina		lužné lesy horské a podhorské, významná fauna
5	Alúvium Cirochy	RBc	Beskydské predhorie		lužné lesy nížinné s významnou avifaunou
6	Strany	RBc	Beskydské predhorie		vŕbovo-topoľové spoločenstvá s významnou faunou
7	Veľká	RBc	Ondavská vrchovina		xerotermné trávinné spoločenstvá, xerofilné lesy, významná fauna
8	Rebiaková	RBc	Ondavská vrchovina		staré bukové porasty, významná avifauna
9	Alúvium Laborca pri Udavskom	RBc	Beskydské predhorie		nížinné lužné lesy, významná avifauna
10	Alúvium Laborca pod Humenným	RBc	Beskydské predhorie		nížinné lužné lesy, významná avifauna
11	Brekovský hrad – Čubot	RBc	Beskydské predhorie		xerotermné spoločenstvá výmladkového charakteru, významná fauna
12	Brestov	RBc	Ondavská vrchovina		porasty borovice, buka a smrekovca s hniezdiskami významných druhov avifauny
13	Pahorok	RBc	Ondavská vrchovina		porasty borovice, buka a smrekovca s hniezdiskami významných druhov avifauny
14	Kotová	RBc	Ondavská vrchovina		porasty borovice, buka a smrekovca s hniezdiskami významných druhov avifauny
15	Kyjovský prales	RBc	Vihorlatské vrchy		bukový prales s výraznou vekovou a výškovou diferenciáciou so vzácnou faunou
16	Hôrka	RBc	Vihorlatské vrchy		stepné vápencové spoločenstvá, výskyt teplomilných druhov fauny
17	Lúky pod Porúbkou	RBc	Vihorlatské vrchy		vzácne lúčne porasty s bohatým výskytom fauny
18	Sútok Cirochy a Laborca	RBc	Laborecká vrchovina		zvyšok pôvodného lužného lesa s významnou faunou
19	Lúky pri Nižných Ladičkovciach	RBc	Ondavská vrchovina		brehové porasty s priľahlými pasienkami s významnou faunou
20	Pod Skalným	RBc	Ondavská vrchovina		lesné spoločenstvá bučín s prechodom do lesostepí so vzácnymi druhmi
21	Čierny potok	RBc			
22	Vihorlat	RBc			

23	Laborec	NRBk			
24	Valaškovce	NRBk			
25	Nízke Beskydy	NRBk			
26	Oľka	RBk			
27	Udava	RBk			
28	Cirocha	RBk			
29	Výrava	RBk			
30	Ondávka	RBk			
31	Ptava	RBk			
32	Gazdoráň – Stavenec – Závozy	RBk			
33	Brekov – Pahorok – Turie	RBk			
OKRES KEŽMAROK – 1 NRBc, 5 NRBk, 5 RBc, 6 RBk, 1 PBc					
1	Pieniny	PBc	Pieniny	NPR Prielom Dunajca	komplex spoločenstiev na členitom podklade bradlového pásma
2	Javorina	NRBc			kompaktné lesné komplexy, vrcholové a svahové lúky so vzácnymi druhmi
3	Spišská Magura (Magura)	RBc	Spišská Magura		komplex lesných a lúčnopasienkových spoločenstiev
4	Smrečiny	RBc	Spišská Magura		krajinársky hodnotné lesné komplexy
5	Zlatý vrch	RBc	Levočské vrchy		pomerne zachovalý komplex lesov na úpätí Levočských vrchov v susedstve s Popradskou kotlinou
6	Divá hora	RBc	Levočské vrchy		ucelenejší komplex lesov na predhorí Levočských vrchov
7	Ostrá hora	RBc	Levočské vrchy		ucelenejší komplex lesov na predhorí Levočských vrchov
8	Magurka – Pálenica	NRBk	Spišská Magura		komplex lesov a trvalých trávnych porastov s rozptýlenou zeleňou
9	Rieka Poprad	NRBk	Podtatranská kotlina		potočné spoločenstvá a aluviálne lúky
10	Kozie chrbty – Tichý Potok	NRBk			
11	Pálenica – Vysoká	NRBk			
12	Dunajec	NRBk			
13	Vodný tok Biela	RBk	Podtatranská kotlina		potočné spoločenstvá a aluviálne lúky
14	Rieka Poprad – Javorina	RBk			
15	Pálenica – Kobylia hlava	RBk			
16	Pálenica – Keheľ	RBk			
17	Javor - Jurské	RBk			
18	Ľubická dolina	RBk			
OKRES LEVOČA – 4 NRBc, 4 NRBk, 3 RBc, 3 RBk					
1	Branisko (Sľubica)	NRBc	Branisko	NPR Rajtopiky	komplex lesných porastov (bučiny, jedľobučiny so smrekom vo vrcholových polohách)
2	Dreveník	NRBc	Hornádska kotlina	NPR Dreveník	xerotermné spoločenstvá na travertínoch
3	Tichý potok	NRBc	Branisko		vrcholové lesy (bučiny a jedľobučiny) so smrekom
4	Javorina	NRBc			
5	Šibenik – Odorica	RBc			
6	Ordzovianska dubina	RBc	Levočské vrchy		
7	Ostrá hora	RBc	Levočské vrchy		komplex lesov (jedľové bučiny so smrekovcom) a trvalých trávnych porastov
8	Smrekovica – Strieborná hora	NRBk	Branisko, Levočské vrchy		komplex lúk, pasienkov a rozptýlenej zelene pôvodnej krajinnej štruktúry

9	Sľubica – Dreveník	NRBk	Branisko, Hornádska kotlina		lúky a pasienky s rozptýlenou zeleňou
10	Kozie chrbty – Tichý potok	NRBk			
11	Torysa	NRBk			
12	Levočský potok	RBk	Hornádska kotlina		brehové porasty a aluviálne lúky
13	Kačelák – Klin	RBk			
14	Levočské predhorie	RBk			
OKRES MEDZILABORCE – 1 NRBc, 1 – NRBk, 10 RBc, 5 RBk					
1	Palotská jedlina	NRBc	Laborecká vrchovina	NPR Palotská jedlina	typické bučiny, jedľové bučiny, refúgium vzácnej fauny
2	Medzi Haburkami	RBc	Laborecká vrchovina		lesné porasty s významnými druhmi chránenej avifauny
3	Za Kýčerou	RBc	Laborecká vrchovina		lesné porasty s významnými druhmi chránenej avifauny
4	Beskyd	RBc	Laborecká vrchovina		typické bučiny, lipové bučiny s významnou faunou
5	Prameniště Výravy	RBc	Laborecká vrchovina		staršie vekové skupiny lesných porastov s významnými hniezdiskami avifauny
6	Daňová	RBc	Ondavská vrchovina		staršie vekové skupiny lesných porastov s významnými hniezdiskami avifauny
7	Husárske	RBc	Ondavská vrchovina		staršie vekové skupiny lesných porastov s významnými hniezdiskami avifauny
8	Kamenná	RBc	Ondavská vrchovina		enkláva starého bukového porastu s významnou avifaunou
9	Pramenisko Chotčiansky	RBc			
10	Turie	RBc	Ondavská vrchovina		porasty borovice, buka a smrekovca s hniezdiskami významných druhov avifauny
11	Tisovec	RBc	Ondavská vrchovina		porasty borovice, buka a smrekovca s hniezdiskami významných druhov avifauny
12	Nízke Beskydy	NRBk			
13	Laborec	RBk			
14	Oľka	RBk			
15	Udava	RBk			
16	Výrava	RBk			
17	Gazdoráň – Stavenec – Závozy	RBk			
OKRES POPRAD – 3 NRBk, 11 RBc, 5 RBk, 2 PBc, 3 BBc					
1	Tatry (Belianske Tatry)	BBc	Tatry	NPR Belianske Tatry	endemické druhy na pestrom geologickom podklade
2	Tatry (Liptovské Kopy)	BBc	Tatry	NPR Tichá dolina	ochrana hodnotných spoločenstiev a endemických druhov
3	Kráľovohoľské Nízke Tatry (N.Tatry)	PBc	Nízke Tatry		zachovalé, sčasti pôvodné lesné komplexy
4	Slovenský raj	PBc	Spišsko-gemerský kras	NPR Tri kopce	kompaktné lesné komplexy, vrcholové a svahové lúky so vzácnymi druhmi
5	Tatry (Vysoké Tatry)	BBc	Tatry	NPR Bielovodská dolina	glaciálny reliéf s výskytom endemických a cenných spoločenstiev
6	Krížová – Dubina	RBc			
7	Baba – Paliesky	RBc			
8	Brezové	RBc			
9	Blatá	RBc			

10	Dielnice – Zadné lósy	RBc			
11	Velický les	RBc			
12	Hôrka – Prímovské skaly	RBc			
13	Kozie chrbty	RBc			
14	Vikartovská hoľa	RBc			
15	Hrachovisko	RBc			
16	Magurka	RBc			
17	Tatry – Kráľovohoľské tatry – Kozie chrbty	NRBk	Spišská Magura		komplex lesov a trvalých trávnych porastov s rozptýlenou zeleňou
18	Rieka Poprad	NRBk	Podtatranská kotlina		potočné spoločenstvá a aluviálne lúky
19	Rieka Hornád	NRBk	Podtatranská kotlina		
20	Tatry – Spišská Magura	RBk			
21	Tatry – Kozie chrbty	RBk			komplex lesov a pasienkov spájajúci Tatry a Kozie chrbty
22	Tatry – Kráľovohoľské tatry	RBk			
23	Slavkovský potok	RBk			potočné spoločenstvá a aluviálne lúky s rozptýlenou zeleňou
24	Tatranské potoky	RBk			potočné spoločenstvá a aluviálne lúky s rozptýlenou zeleňou
OKRES PREŠOV – 5 NRBc, 8 NRBk, 20 RBc, 27 RBk					
1	Branisko (Sľubica)	NRBc	Branisko	NPR Rajtopiky	bučiny a jedľobučiny a vrcholové lesy pod silným klimatickým vplyvom
2	Šimonka	NRBc	Slanské vrchy	NPR Šimonka	komplex lesov (dubobučiny a bučiny) a trvalých trávnych porastov s rozptýlenou zeleňou
3	Kokošovská dubina	NRBc	Slanské vrchy	NPR Kokošovská dubina	lesný komplex (dubiny, dubobučiny)
4	Stráže	NRBc	Spišsko-šarišské medzihorie	NPR Šarišský hradný vrch	dubové bučiny na neovulkanitoch a xerotermné spoločenstvá
5	Čergov – Minčol (Čergov)	NRBc	Čergov	NPR Hradová hora	komplex lesov a trvalých trávnych porastov s rozptýlenou zeleňou
6	Gímešský jarok	RBc	Košická kotlina	NPR Gímešský jarok	lesné spoločenstvá (prevaha buka, duba) na vlhkom podklade
7	Roháčka	RBc	Čierna hora		komplex lesov (bučiny, jedľobučiny, vrcholové lesy pod extrémnym klimatickým vplyvom
8	Kvašná voda – Cemjata	RBc	Šarišská vrchovina		lesné komplexy bukových dúbrav a dubových bučín
9	Tlstá	RBc	Čierna hora		lesné komplexy (dubiny a dubobučiny)
10	Lysá hora – Vichter	RBc			
11	Pavlovce – Tajch	RBc			
12	Hrubý les	RBc			
13	Bartňa	RBc			
14	Demjatské kopce	RBc			
15	Do chotára	RBc			
16	Radvanovce	RBc			
17	Petič	RBc			
18	Kopce	RBc			
19	Vtáčia hora	RBc			
20	Dubina	RBc			
21	Hložie	RBc			
22	Zobraná	RBc			
23	Čierna hora	RBc			
24	Zákalovky	RBc			
25	Halagoš	RBc			

26	Stráže – Hradová hora	NRBk	Spišsko-šarišské medzihorie		remízky, trávne porasty a pripotočné spoločenstvá v poľnohospodársky využívanej krajine
27	Tri chotáre – Lysá hora	NRBk	Beskydské predhorie		remízky, trávne porasty a pripotočné spoločenstvá v poľnohospodársky využívanej krajine
28	Kokošovce – Niereše – Obišovce	NRBk	Košická kotlina		remízky, trávne porasty a pripotočné spoločenstvá v poľnohospodársky využívanej krajine
29	Čierna hora	NRBk	Čierna hora		lesné komplexy bučín a jedľobučín v kombinácii s vrcholovými a svahovými lúkami
30	Čergov	NRBk	Čergov		lesné komplexy bučín a jedľobučín v kombinácii s vrcholovými a svahovými lúkami
31	Smrekovica – Bachureň	NRBk	Branisko		
32	Šarišská vrchovina	NRBk			
33	Torysa	NRBk	Spišsko-šarišské medzihorie		brehové porasty a aluviálne lúky
34	Svinka	RBk	Šarišská vrchovina		aluviálne lúky a zachovalé brehové porasty
35	Sekčov	RBk	Beskydské predhorie		brehové porasty a aluviálne lúky
36	Delňa	RBk	Košická kotlina		brehové porasty a aluviálne lúky
37	Sľubica – Za horou	RBk			
38	Bachureň – Vtáčia hora	RBk			
39	Vtáčia hora – Rohačka	RBk			
40	Bartňa – Ždiar	RBk			
41	Vtáčia hora – Dubina	RBk			
42	Dubina – Rohačka	RBk			
43	Bartňa – Rohačka	RBk			
44	Dubina – Kopce	RBk			
45	Rohačka – Kopce	RBk			
46	Bartňa – Dubina	RBk			
47	Kopce – Skalka	RBk			
48	Kopce – Tlstá	RBk			
49	Hložie – Šarišský hradný vrch	RBk			
50	Paťovský potok – Šarišský potok	RBk			
51	Kvašná voda – Dúbrava	RBk			
52	Demjatské kopce – Haľagoš	RBk			
53	Kapušanský hradný vrch – Haľagoš	RBk			
54	Sekčov – Petič	RBk			
55	Lysá hora – Petič	RBk			
56	Lysá hora – Pavlovce tajch	RBk			
57	Kvašná voda – Gýmešský jarok	RBk			
58	Gýmešský jarok – Zobraná – Kokošovská dubina	RBk			
59	Zobraná – Kalejová	RBk			
60	Hrubý les – Gýmešský jarok	RBk			
OKRES SABINOV – 2 NRBc, 6 NRBk, 3 RBc, 3 RBk					
1	Tichý Potok	NRBc	Levočské vrchy	PR Bišár	jedľové bučiny a vrcholové lesy pod silným klimatickým vplyvom

2	Čergov – Minčol (Čergov)	NRBc	Čergov	NPR Hradová hora	komplex lesov a trvalých trávnych porastov s rozptýlenou zeleňou
3	Solisko	RBc	Čergov		lesný komplex (jedliny, dubobučiny a jedľové bučiny
4	Bachureň	RBc	Bachureň		komplex lesov (dubové bučiny, jedľové bučiny, so smrekovcom) a vrcholových lúk
5	Lazčík	RBc			
6	Tri chotáre – Lysá hora	NRBk	Beskydské predhorie		remízky, trávne porasty a pripotočné spoločenstvá v poľnohospodársky využívanej krajine
7	Čergov – Minčol (Minčol)	NRBk	Čergov		lesné komplexy bučín a jedľobučín v kombinácii s vrcholovými a svahovými lúkami
8	Torysa	NRBk	Spišsko-šarišské medzihorie		brehové porasty a aluviálne lúky
9	Čergov – Kokošovská dubina	NRBk			
10	Smrekovica – Strieborná hora	NRBk			
11	Kozie chrbty – Tichý potok	NRBk			
12	Holý hrb – Hoľa	RBk			
13	Slavkovský potok	RBk			aluviálne lúky a zachovalé brehové porasty
14	Ľubotínka	RBk			aluviálne lúky a zachovalé brehové porasty
OKRES SNINA – 5 NRBc, 2 NRBk, 16 RBc, 8 RBk, 2 PBc, 1 BBc					
1	Poloniny	BBc	Bukovské vrchy	NPR Jarabá skala, NPR Stužica	ojedinelé komplexy pôvodných bučín, jedľových bučín, bukových javorín a vrcholových lúčnych spoločenstiev - polonín s faunou a flórou
2	Stinská	PBc	Bukovské vrchy	NPR Stinská, PR Stinská slatina	lesné komplexy (prevažne bukové) a rozľahlé horské lúky v prechodnej zóne Východných a Západných Karpát so vzácnou flórou
3	Rožok	PBc	Bukovské vrchy	NPR Rožok	prirodzené pralesovité spoločenstvo vo fáze optima
4	Malý Bukovec	NRBc	Bukovské vrchy	(Malý Bukovec)	staršie vekové skupiny javora a buka s chránenou faunou
5	Veľký Bukovec	NRBc	Bukovské vrchy	PR Borsučiny	typické bučiny, lipové bučiny, jedľové bučiny, miestami v pralesovej forme, významné hniezdište
6	Udava	NRBc	Laborecká vrchovina		typické bučiny, jedľové bučiny, refúgium vzácnej fauny
7	Vihorlatský prales (Morské oko – Vihorlat)	NRBc	Vihorlatské vrchy	NPR Vihorlat, NPR Motrogon, NPR Podstavka, PP Sninský kameň, PR Ďurova mláka	lesné spoločenstvá kyslých bučín, vo vrcholových polohách spoločenstvá skál, významné refúgium fauny
8	Havešová	NRBc	Bukovské vrchy	NPR Havešová, PP Ulička, PR Uličská Ostrá	prelesovité porasty, výskyt chránených a ohrozených druhov rastlín a živočíchov
9	Bzaná	RBc	Bukovské vrchy	PR Bzaná	bohaté mezofytné lúčne a krovinné spoločenstvá s chránenými a vzácnymi druhmi
10	Vysoký vrch-Ihnatová	RBc	Beskydské predhorie	(Vysoký vrch, Ihnatová)	staršie lesné porasty, s významnou avifaunou
11	Kýčerský grúň	RBc	Ondavská vrchovina		staršie vekové skupiny lesných porastov s významnými hniezdiskami avifauny

12	Hlboké	RBc	Ondavská vrchovina	PR Hlboké	komplex starých lesných porastov, najmä bučín, významná hniezdna lokalita
13	Stavenec	RBc	Laborecká vrchovina		staršie vekové skupiny lesných porastov s významnými hniezdiskami avifauny
14	Gazdoráň	RBc	Laborecká vrchovina	PR Gazdoráň	spoločenstvá s vyšším počtom xerotermných druhov, významné teritórium dravcov
15	Makovisko	RBc	Laborecká vrchovina		enkláva starého bukového porastu s významnou avifaunou
16	Veľký Brusný	RBc	Beskydské predhorie		enkláva starého bukového porastu s významnou avifaunou
17	Svatbiská	RBc	Vihorlatské vrchy		enkláva starého bukového porastu s významnou avifaunou
18	Brúsny potok-Markov	RBc	Beskydské predhorie		enkláva starého bukového porastu s významnou avifaunou
19	Brusné a Dzedovo	RBc	Ondavská vrchovina		staré porasty buka, duba, smrekovca s významnou faunou
20	Svahy nad Cirochou	RBc	Beskydské predhorie		staré porasty buka, duba, smrekovca s významnou faunou
21	Alúvium Cirochy	RBc	Beskydské predhorie		lužné lesy nížinné s významnou avifaunou
22	Maguriča	RBc	Laborecká vrchovina		porasty borovice, buka a smrekovca s hniezdiskami významných druhov avifauny
23	Stredný Grúň	RBc	Bukovské vrchy		enkláva starého bukového porastu
24	Nastaz	RBc	Bukovské vrchy	NPR Havešová	komplex lesných porastov so zastúpením starších vekových skupín buka a javora
25	Vihorlat – Poloniny	NRBk	Vihorlatské, Bukovské vrchy		
26	Nízke Beskydy	NRBk	Laborecká a Ondavská vrch.		
27	Cirocha	RBk			brehové porasty (vŕba, jelša) a sprievodné lúčne spoločenstvá, významná ťahová cesta vtákov
28	Ubľanka	RBk			typické brehové porasty Salix fragilis, Salix purpurea, prirodzené komponenty zoocenóz a fytocenóz
29	Gazdoráň – Stavenec – Závozy	RBk			
30	Ulička	RBk			typické zachovalé brehové porasty
31	Udava	RBk			brehové porasty (vŕba, jelša) a sprievodné lúčne spoločenstvá, významná ťahová cesta vtákov
32	Nastaz	RBk			
33	Vihorlat – Jasenovský vrch	RBk			
34	Stredný grúň	RBk			
OKRES STARÁ ĽUBOVŇA – 2 NRBc, 5 NRBk, 54 RBc, 21 RBk, 1 PBc					
1	Pieniny	PBc	Pieniny	NPR Prielom Dunajca	komplex hodnotných spoločenstiev na členitom podklade bradlového pásma
2	Javorina	NRBc			
3	Tichý potok	NRBc			
4	Hulok	RBc	Spišská Magura		jedľové dvojetážové porasty dolnej proveniencie
5	Javor	RBc	Spišská Magura		jedľové dvojetážové porasty dolnej proveniencie

6	Kobylia hlava	RBc	Pieniny		ochranné lesy s jedľou a smrekom
7	Čepcová	RBc	Pieniny		prevažne ochranné lesy tvorené jedľou a smrekom
8	Predná Poľana	RBc	Pieniny		cez 100-ročné jedľo-smrekové dvojetážové porasty
9	Pramenisko Záložného potoka	RBc	Pieniny		ochranné lesy ihličnaté (protierózne)
10	Jarabinský prielom	RBc	Pieniny	PR Jarabinský prielom	komplex jedľo-smreko-bukových lesov
11	Vysoká	RBc	Pieniny		
12	Hrobáľová	RBc	Pieniny		
13	Suchá hora	RBc			
14	Lazy	RBc			
15	Vrch Anny	RBc			
16	Pod Kyprým vrchom	RBc			
17	Ružbacká Miľava	RBc			
18	Hrbok	RBc			
19	Macková	RBc			
20	Sihla	RBc			
21	Javorinka	RBc			
22	Šoltísie	RBc	Pieniny		
23	Vrchriečky	RBc	Pieniny		
24	Havrilová	RBc	Pieniny		
25	Škvrčina	RBc	Pieniny		
26	Okrúhle	RBc	Ľubovnianska vrchovina		
27	Žlabina	RBc	Ľubovnianska vrchovina		
28	Súľovka	RBc	Ľubovnianska vrchovina		
29	Košarky-Bystrina	RBc	Ľubovnianska vrchovina		jedľové lesy so smrekom a borovicou
30	Pod Chotárnym	RBc	Ľubovnianska vrchovina		dvojetážové jedľové porasty s prímesou smreka
31	Pod Kráž	RBc	Ľubovnianska vrchovina		smrečiny s prímesou jedle
32	Zbojnícky vrch	RBc	Ľubovnianska vrchovina		jedľo-bukové lesy so smrekom
33	Žďarik	RBc	Ľubovnianska vrchovina		bukové porasty s hrabom, javorom horským a jedľou
34	Lidmanský potok	RBc	Ľubovnianska vrchovina		postupná prestavba brehových porastov (topole) a ich rozšírenie
35	Plavečské štrkoviská	RBc	Spišsko-šarišské medzihorie	CHA Plavečské štrkoviská	revitalizácia brehových porastov, vodné biotopy
36	Andrejovské štrkoviská	RBc	Spišsko-šarišské medzihorie		revitalizácia brehových porastov, vodné biotopy
37	Za Plavečským hradom	RBc	Spišsko-šarišské medzihorie		náletom stabilizované erózne ryhy
38	Sútok Valalskej vody	RBc	Spišsko-šarišské medzihorie		pripotočné spoločenstvá
39	Slatina a bradlové pásmo	RBc	Spišsko-šarišské medzihorie	PR Slatina pri Šarišskom Jastrabí	slatinné a xerotermné spoločenstvá
40	Pod Hriňovou horou	RBc	Čergov		bukové lesy dvojetážové nad 110 rokov
41	Vlčí potok	RBc	Čergov		typické bučiny bez podrastu
42	Kovaľacká	RBc	Čergov		bučiny vhodnej proveniencie
43	Minčol	RBc	Čergov	NPR Čergovský Minčol	jedľo-bukové lesy podvrcholovej polohy dvojetážové, nad 110 rokov veku
44	Ostrá Hora	RBc			
45	Lazčík	RBc			
46	Okrúhle	RBc			
47	Žľabina	RBc			
48	Uhliská	RBc			

49	Podomky	RBc	Ľubovnianska vrchovina		
50	Blízky potok SP – 7VT	RBc	Ľubovnianska vrchovina		
51	Sliboň	RBc			
52	Patria	RBc			
53	Skalná ihla	RBc			
54	Pustá hora	RBc			
55	Alúvium Popradu	RBc			
56	Ľubovnianske kúpele	RBc			
57	Pod Príslopom	RBc			
58	Minčol – Ostrý vrch	NRBk	Čergov		lesné komplexy v kombinácii s hodnotnými trávnymi porastami
59	Pálenica – Vysoká	NRBk	Spišská Magura		komplex lesných, lúčnych a pripotočných spoločenstiev
60	Rieka Poprad	NRBk	Spišsko-šarišské medzihorie		brehové porasty a aluviálne lúky
61	Pieniny	NRBk	Pieniny		
62	Kotník – Čierna hora	NRBk			
63	Potok Veľký Lipník	RBk	Spišsko-šarišské medzihorie		brehové porasty a aluviálne lúky
64	Ľubovnianka	RBk	Spišsko-šarišské medzihorie		brehové porasty a aluviálne lúky
65	Ružbacká Miľava	RBk			
66	Pilovčík – Závodie	RBk			
67	Doštená – Jedlina	RBk			
68	Ľubovniansky hrad – Hajtovka	RBk			
69	Kuromská Magura	RBk			
70	Jarabinské tiesňavy	RBk			
71	Pálenica – Kobylia hlava	RBk			
72	Eliášovka – Malý Lipník	RBk			
73	Rieka	RBk			
74	Končistý vrch – Ružbacký potok	RBk			
75	Patria – Javorinka	RBk			
76	Suchý vrch – Javorinka	RBk			
77	Banisko	RBk			
78	Pustá hora – Siminy	RBk			
79	Šambronka – Suchý vrch	RBk			
80	Grapa – Orlovská Magura	RBk			
81	Minčol	RBk			
82	Hradlová	RBk			
83	Ľubotínka	RBk			
OKRES STROPKOV – 3 NRBc, 2 NRBk, 5 RBc, 7 RBk					
1	Dukla	NRBc	Laborecká vrchovina	NPR Komárnická jedlina	zachovalé jedľo-bukové porasty, mezofilné až slatinné lúky s výskytom vzácnych druhov
2	Domaša (Domaša – Lysá hora)	NRBc	Ondavská vrchovina		komplex biotopov (bučiny, dubovo-hrabové porasty, trávnaté porasty s rozptýlenou zeleňou, vodné plochy)
3	Korunkov	NRBc	Ondavská vrchovina		
4	Čierťaž	RBc	Ondavská vrchovina		lesný komplex (dubovo-hrabové porasty, bučiny), trvalé trávne porasty s rozptýlenou zeleňou
5	Pramenisko Chotčianky	RBc	Laborecká vrchovina		lesný komplex bučín, prameništných a pripotočných spoločenstiev rastlín

6	Ščob – Hájnica	RBc	Ondavská vrchovina		lesný komplex (bučiny, pripotočné porasty s výskytom vzácnych druhov rastlín)
7	Baňa	RBc	Ondavská vrchovina		podhorské bučiny, zvyšky dubovo-hrabových lesov, lúky a pasienky so vzácnymi druhmi
8	Havaj	RBc	Laborecká vrchovina		komplex spoločenstiev (bučiny, zvyšky dubovohrabových lesov, pripotočné spoločenstvá)
9	Ondava – Ladomírka	NRBk	Ondavská vrchovina		brehové porasty, zvyšky lužných podhorských lesov, aluviálne spoločenstvá
10	Ondava	NRBk			brehové porasty, zvyšky lužných podhorských lesov, aluviálne spoločenstvá
11	Hradisko	RBk	Ondavská vrchovina		brehové porasty, lúčne a pasienkové spoločenstvá s rozptýlenou zeleňou a brezovými lesíkmi
12	Vojtovec	RBk	Ondavská vrchovina		brehové porasty s vŕbou a jelšou, aluviálne psiarkové lúky s rozptýlenou zeleňou
13	Brusnička	RBk	Ondavská vrchovina		brehové porasty s vŕbou a jelšou, aluviálne psiarkové lúky s rozptýlenou zeleňou
14	Bystrá	RBk	Laborecká vrchovina		brehové porasty s vŕbou a jelšou, aluviálne psiarkové lúky s rozptýlenou zeleňou
15	Kožuchovský potok	RBk	Ondavská vrchovina		brehové porasty, aluviálne lúky s mokrinami a rozptýlenou zeleňou
16	Chotčianka	RBk	Ondavská vrchovina		brehové porasty, aluviálne lúky s mokrinami a rozptýlenou zeleňou
17	Gazdoráň – Stavenec – Závozy	RBk			
OKRES SVIDNÍK – 1 NRBc, 2 NRBk, 7 RBc, 8 RBk					
1	Dukla	NRBc	Laborecká vrchovina	NPR Komárnická jedlina	zachovalé jedľo-bukové porasty, mezofilné až slatinné lúky s výskytom vzácnych druhov
2	Jedlinky	RBc	Ondavská vrchovina		komplex lesných spoločenstiev s výskytom zamokrených polôh
3	Rohuľa	RBc	Ondavská vrchovina		lesný komplex bučín a sutinových spoločenstiev
4	Kalinec	RBc	Ondavská vrchovina		lesný komplex (bučiny, svahové lieštiny, pripotočné jelšiny a pod.)
5	Šarbov – Skalné	RBc	Ondavská vrchovina		rozsiahly komplex spoločenstiev (lesné porasty, mezofilné a slatinné lúky)
6	Pod Poliankou	RBc	Ondavská vrchovina		porasty bučín, dubovo-hrabové lesy, pripotočné spoločenstvá
7	Lysá hora – Vichter	RBc	Ondavská vrchovina		lesný komplex dubovo-hrabových porastov s pásmi podhorských bučín
8	Ščob – Hájnica	RBc			
9	Nízke Beskydy	NRBk	Ondavská vrchovina, Laborecká vrchovina		bučiny, jedľo-bučiny, lúky, mokraďné spoločenstvá
10	Ondava – Ladomírka	NRBk	Ondavská vrchovina		brehové porasty, zvyšky lužných podhorských lesov, aluviálne lúky
11	Hradisko	RBk	Ondavská vrchovina		brehové porasty, lúčne a pasienkové spoločenstvá s rozptýlenou zeleňou a brezovými lesíkmi
12	Ondava	RBk	Ondavská vrchovina		brehové porasty, aluviálne lúky a štrkové nánosy s vŕbou purpurovou
13	Kapišovka	RBk	Ondavská vrchovina		brehové porasty, aluviálne lúky a štrkové nánosy s vŕbou purpurovou
14	Kurimka	RBk	Ondavská vrchovina		brehové porasty, aluviálne lúky s mokrinami a rozptýlenou zeleňou

15	Radomka	RBk	Ondavská vrchovina		brehové porasty, aluviálne lúky s mokrinami a rozptýlenou zeleňou
16	Makovica	RBk	Ondavská vrchovina		lesné porasty bučín, dubohrabín, pripotočné spoločenstvá
17	Topľa	RBc	Ondavská vrchovina		
18	Kožuchovský potok	RBk	Ondavská vrchovina		brehové porasty, aluviálne lúky s mokrinami a rozptýlenou zeleňou
OKRES VRANOV NAD TOPĽOU – 1 NRBc, 3 NRBk, 29 RBc, 4 RBk					
1	Šimonka – Oblík	NRBc	Slanské vrchy	NPR Šimonka, NPR Orlík	lesné porasty pralesovitého charakteru, typické spoločenstvá bučín vyšších polôh so vzácnymi rastlinnými druhmi
2	Pavlovce – Tajch	RBc	Slanské vrchy	PP Zárez Starého potoka	lesné spoločenstvá slatinnej jelšiny v rámci bukového porastu, výskyt vzácnych rastlinných druhov
3	Hôrky	RBc	Slanské vrchy		slatinno-jelšové spoločenstvá, xerotermné spoločenstvá, vzácne rastlinné druhy
4	Herlica	RBc	Slanské vrchy		lesné spoločenstvá bučín, teplomilných dubín a chránených druhov fauny a flóry
5	Čulkov	RBc	Slanské vrchy	PR Zamutovská jelšina, PR Zamutovské skaly	lesné komplexy s výskytom vzácnych druhov fauny a flóry
6	Hlinská jelšina	RBc	Slanské vrchy		lesné spoločenstvá bučín s enklávami jaseňových jelšín, vzácne druhy rastlín
7	Ošvárska	RBc	Slanské vrchy	(Ošvárska)	lesné spoločenstvá bučín, zvyšky jedľobukového lesa a lúky so vzácnymi druhmi rastlín
8	Makovica	RBc	Slanské vrchy	PP Skaly pod Pariakovou	lesné spoločenstvá bučín, rastlinné spoločenstvá skalných biotopov so vzácnymi druhmi
9	Kotlina Banského	RBc	Slanské vrchy		podhorské lúky so vzácnymi mezofilnými druhmi a krajinnou zeleňou
10	Žiar	RBc	Slanské vrchy	(Bučina pri Vechci)	lesné spoločenstvá bučín so vzácnymi druhmi rastlín a chránenou a ohrozenou avifaunou
11	Mazolín	RBc	Slanské vrchy		lesné spoločenstvá bučín, jaseňové javoriny, výskyt chránenej avifauny
12	Petič	RBc	Beskydské predhorie	(Petič)	lesné spoločenstvá dubo-hrabín so vzácnymi druhmi
13	Radvanovce	RBc	Beskydské predhorie	(Radvanovce)	lesné spoločenstvá dubo-hrabín so vzácnymi druhmi
14	Skalky	RBc	Beskydské predhorie	CHA Medzianske skaly	teplomilná a suchomilná vegetácia na vápencovom podklade so vzácnymi druhmi
15	Grodzin	RBc	Beskydské predhorie		lesné spoločenstvá dubo-hrabín a bučín, vzácne teplomilné rastlinné spoločenstvá na vápencovom podklade
16	Poloma	RBc	Beskydské predhorie		lesné spoločenstvá dubo-hrabín, bučín, kroviskové spoločenstvá so vzácnymi druhmi
17	Lipová	RBc	Východoslovenská pahorkatina		lesné spoločenstvá dubín so vzácnymi druhmi na ryolitovom podklade
18	Lysá hora – Inovec	RBc	Východoslovenská pahorkatina	(Čičviansky hradný vrch)	lesné spoločenstvá dubo-hrabín, teplomilné spoločenstvá skál a skalných stepí so vzácnymi druhmi
19	Pod Šnidárkou	RBc	Ondavská vrchovina	(Kelčianska jelšina)	jaseňovo-jelšový lužný les, vzácne mokraďné rastlinné spoločenstvá
20	Pod Pasekami	RBc	Ondavská vrchovina	CHA Štefanovská borina	borina v rámci lesného spoločenstva dubo-hrabín, teplomilná flóra s chránenými druhmi

21	Rybník pri Tovarnom	RBc	Beskydské predhorie	(Rybník pri Tovarnom)	hydrofilné a lúčne spoločenstvá, trofická základňa pre chránenú avifaunu
22	Priekopa	RBc		(Priekopa)	lužný les (mŕtve ramená Tople a Ondavy), mokraďné rastlinné spoločenstvá
23	Úsek Tople od Tarbaja po Hanušovce	RBc	Ondavská vrchovina		brehové porasty a mokraďné rastlinné spoločenstvá
24	Úsek Tople od Žipova po Soľ	RBc	Východoslovenská pahorkatina	PP Žipovské mŕtve rameno	vŕbovo-topoľové brehové porasty s výskytom chránenej a ohrozenej fauny
25	Úsek Tople od Ortášov po Sačurov	RBc	Východoslovenská rovina		vŕbovo-topoľové brehové porasty s výskytom chránenej a ohrozenej fauny
26	Malá Domaša	RBc	Beskydské predhorie	(Malá Domaša)	vŕbovo-topoľové brehové porasty, hydrofitné rastlinné spoločenstvá, výskyt chránenej a ohrozenej fauny
27	Úsek Ondavy od Benkoviec po Kladzany	RBc	Východoslovenská pahorkatina		vŕbovo-topoľové a vŕbovo-jelšové brehové porasty, aluviálne lúky s výskytom chránenej a ohrozenej fauny a flóry
28	Úsek Ondavy od Poše po Nižný Žipov	RBc	Východoslovenská rovina		vŕbovo-topoľové brehové porasty s prímesou drevín tvrdého luhu, aluviálne lúky s výskytom chránenej a ohrozenej fauny a flóry
29	Chám	RBc	Slanské vrchy		xerotermná dubina, brehové porasty jelšín so vzácnou a chránenou faunou a flórou
30	Pod Skalným	RBc			
31	Ondava	NRBk	Beskydské predhorie	(Malá Domaša)	vŕbovo-topoľové a vŕbovo-jelšové brehové porasty, aluviálne lúky s výskytom chránenej a ohrozenej fauny a flóry
32	Tri chotáre – Lysá hora	NRBk			
33	Kokošovce – Dubník	NRBk			
34	Topľa	RBk	Beskydské predhorie	PP Žipovské mŕtve rameno	vŕbovo-topoľové a vŕbovo-jelšové brehové porasty, aluviálne lúky s výskytom chránenej a ohrozenej fauny a flóry
35	Oľka	RBk	Beskydské predhorie, Ondavská vrchovina		vŕbovo-jelšové brehové porasty, podmáčané lúky, výskyt vzácnych mokraďných spoločenstiev
36	Radvanovce – Sedliská	RBk	Beskydské predhorie	CHA Radvanovské skalky	teplomilné a suchomilné spoločenstvá v rámci bradlového pásma
37	Chám	RBk			

Zdroj : ÚPN Prešovského samosprávneho kraja (2019)

Vysvetlivky:
NRBc - nadregionálne biocentrum
RBc - regionálne biocentrum
PBc - provincionálne biocentrum
NRBk - nadreginálny biokoridor
Rk - regionálny biokoridor
BBc - biosférické biocentrum

Poznámka :

Pri uvedených počtoch jednotlivých prvkov ÚSESU po okresoch treba brať do úvahy skutočnosť, že niektoré prvky, najmä nadregionálne a regionálne biokoridy, sa môžu nachádzať vo viacerých okresoch.